STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI ROȘIA, JUDEȚUL SIBIU PENTRU PERIOADA 2021-2030

Cuprins:

Echipa de elaborare:.... 4
Preambul:.... 6
CAPITOLUL I.1 Istoric.... 8
I.1.1 Scurt istoric.... 8
I.1.2 Heraldica locală.... 9
CAPITOLUL I.2.... 11
Considerații generale privind așezarea și poziția geografică.... 11
I.2.1. Așezare geografică.... 11
I.2.2. Suprafața fondului funciar.... 12
CAPITOLUL I.3. Profil socio-demografic.... 14
I.3.1. Indicele dezvoltării umane locale (IDUL).... 14
I.3.2 Evoluția demografică.... 15
I.3.3. Repartiția pe sexe.... 16
I.3.4. Piramida vârstelor.... 16
I.3.5. Mișcarea populației.... 18
I.3.6. Componența confesională.... 20
I.3.7. Componența etnică.... 21
CAPITOLUL I.4.... 22
Infrastructura tehnico-edilitară.... 22
I.4.1. Accesibilitate.... 22
I.4.3. Apa și canalizare.... 25
I.4.4. Infrastructura energetică.... 25
I.4.5. Agent termic.... 26
I.4.6. Telecomunicații.... 27
CAPITOLUL I.5. Profilul economic al comunei.... 29
I.5.1. Agenții economici și principalele sectoare de activitate.... 29
I.5.2. Șomajul și numărul mediu al salariaților.... 32
CAPITOLUL I.6. Educație.... 34
I.6.1. Infrastructura educațională.... 34
I.6.2. Populația școlară și cadrele didactice.... 34
CAPITOLUL I.6. Condiții climatice și de mediu.... 37
I.6.1. Relieful.... 37
I.6.2. Rețeaua hidrografică.... 37
I.6.3. Clima.... 38

I.6.4. Flora și fauna 38
I.6.5. Rezervații naturale - arii naturale protejate 39
I.6.6. Salubritate și protecția mediului 40
CAPITOLUL I.7. Agricultura și dezvoltarea rurală 42
I.7.1. Zootehnia 42
I.7.2. Pomicultura, viticultura, legumicultura 43
I.7.3. Silvicultura 46
CAPITOLUL I.8. Sănătate 48
CAPITOLUL I.9. Infrastructura și serviciile sociale 49
I.9.1. Servicii sociale publice: 49
I.9.2. Infrastructura și servicii sociale private: 50
CAPITOLUL I.10. Administrație și servicii publice 52
CAPITOUL I.11. Turismul și potențialul turistic 53
I.11.1. Context local 53
I.11.2. Atracții și obiective turistice: 53
I.11.3. Unități de cazare 54
CAPITOLUL I.12. Cultură, sport și alte activități recreaționale 55
I.12.1. Viața culturală 55
I.12.2. Monumente istorice 55
I.13.2. Infrastructura sportivă 57
CAPITOLUL I.13. Digitalizare 58
CAPITOLUL I.14. Cooperare și asociații 58
PARTEA II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ ORIZONT 2030 63
CAPITOLUL II.1. Context de dezvoltare 63
II.1.1. Contextul european 63
II.1.2. Context național 65
II.1.2.1. Strategia de dezvoltare teritorială a României 65
II.1.2.2. Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 66
II.1.3. Context Regional 77
CAPITOLUL II.2. Realizările Strategiei de dezvoltare locală 2016 – 2020 80
CAPITOLUL II.3. Consultare publică 82
CAPITOLUL II.4 Viziune, direcții strategice, portofoliu de proiecte 115
II.4.1. Viziunea comunei pentru orizonul 2030 115
II.4.2. Analiza SWOT și domeniile strategice privind dezvoltarea locală în perioada 2021 – 2030. 116
II.4.3. Concluzii 127
II.4.3. Măsuri privind dezvoltarea locală pentru perioada 2021 – 2030 128

II.4.4. Portofoliul de proiecte 130
CAPITOLUL II.5. Potențiale surse de finanțare în perioada 2021–2027 / 2030..... 137
II.5.1. Politica de coeziune..... 138
II.5.2. Politica Agricolă Comună..... 142
II.5.3. Instrumentul financiar temporar – #NextGenerationEU (PNNR),..... 144
II.5.4. Programe cu finanțare de la bugetele naționale..... 147
II.5.5. Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri..... 152
CAPITOLUL II.6. Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală 155
II.6.1. Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală 155
II.6.2. Prioritizarea portofoliului de proiecte..... 156
II.6.3. Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală 156
II.6.4. Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală 157
II.6.6. Indicatori de monitorizare..... 158
BIBLOGRAFIE..... 162

Echipa de elaborare:

PRIMAR: Ioan David

VICEPRIMAR: Blanga Nicolae

SECRETAR GENERAL: Muntean Adela Maria

CONSULTANT DE SPECIALITATE:

SC MEDIA MARKETING SRL
Târgu Mureş, Str.Cuza Vodă nr.8
540027, Județul Mureş, România
Tel.: 0372 897 694 Fax: 0372 779 018
e-mail: office@3mc.ro; www.3mc.ro

CU ECHIPA:

Manager proiect	Ec. Mărăcine Anca
Expert financiar și analiză socio – economică	Ec. Alexandru Oana
Expert în programe cu finanțare nerambursabilă	Ec. Resteșan Hortensia Rozalia Violeta
Expert în planificare strategică regională, politici publice	Dl. Cătană Marius Cristian
Expert dezvoltare durabilă și protecția mediului	Dl. Cengher Călin Bogdan
Expert în domeniul mobilității urbane și rurale	Dl. Ing. Pop Andrei Nicolae
Expert marketing și publicitate	Dl. Balazs-Oldal Marton-Dezso

CU SPRIJINUL COMPARTIMENTELOR APARATULUI DE SPECIALITATE AL COMUNEI ROȘIA

ABREVIERI:

ADR – Agenția de Dezvoltare Regională

ADI – Asociația de Dezvoltare Intracomunitară

AFM - Administrația Fondului pentru Mediu

ANCOM - Autoritatea Naţională pentru Administrare şi Reglementare în Comunicaţii

ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

FSE - Fondul European Social

GAL – Grup de Acțiune Locală

HNV – High Nature Value – Valoare naturală ridicată

ITI - Investiția Teritorială Integrată

IDUL – Indicele dezvoltării umane locale

ICPE - Institutul de Cercetare și Producție în Electrotehnică

POCU – Programul Operațional pentru Capital UMAN

PNDL – Programul Național de Dezvoltare Locală

PNDR – Programul Național pentru Dezvoltare Rurală

PNRR – Programul Național de Redresare și Reziliență

SWOT - Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats (Acronim – Puncte Tari, Puncte Slabe, Oportunități, Amenințări)

UAT – Unitate Administrativ Teritorială

Preambul:

Suntem conștienți de nevoia de a dezvolta și îmbunătăți comuna noastră, pentru a oferi un mediu prosper și sustenabil pentru toți locuitorii noștri. Având în vedere acest obiectiv, am elaborat această strategie de dezvoltare, care are drept scop să ne ghideze în eforturile noastre de a construi o comunitate puternică, înfloritoare și echilibrată.

Această strategie se bazează pe o înțelegere aprofundată a nevoilor și așteptărilor locuitorilor noștri, pe analiza atentă a resurselor și potențialului comunei noastre și pe o abordare holistică a dezvoltării sustenabile. Ne-am angajat să luăm în considerare toate aspectele relevante, inclusiv aspectele economice, sociale, culturale și de mediu.

Obiectivul nostru principal este de a crea un cadru care să faciliteze creșterea economică durabilă, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții pentru toți locuitorii comunei noastre. Ne dorim să stimulăm investițiile în infrastructură, să sprijinim întreprinderile locale și să promovăm inovația și antreprenoriatul în comunitatea noastră.

De asemenea, ne dorim să dezvoltăm servicii publice eficiente și accesibile, cum ar fi sistemul de sănătate, educația, transportul și infrastructura socială. În același timp, avem în vedere conservarea și protecția mediului nostru natural, promovarea energiei regenerabile și adoptarea unor practici durabile în gestionarea resurselor.

Această strategie nu poate fi pusă în aplicare fără contribuția și implicarea activă a tuturor locuitorilor comunei noastre. Prin urmare, vom promova o abordare participativă și transparentă, implicând comunitatea în procesul decizional și oferind oportunități de participare și feedback. Vom încuraja comunicarea deschisă și colaborarea între administrația locală, rezidenți, întreprinderi și organizații non-guvernamentale.

În cele din urmă, ne asumăm responsabilitatea de a evalua și monitoriza progresul strategiei noastre de dezvoltare și de a face ajustări și îmbunătățiri pe măsură ce avansăm. În acest sens, vom stabili indicatori de performanță și vom întocmi rapoarte periodice pentru a ne asigura că obiectivele noastre sunt atinse și că resursele noastre sunt utilizate eficient.

Prin această strategie de dezvoltare, ne propunem să construim o comunitate viabilă, prosperă și echilibrată, în care fiecare locuitor să se simtă implicat și susținut.

Primar
Ioan David

ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI ROȘIA

1

PARTEA I. ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI ROȘIA

CAPITOLUL I.1 Istoric

I.1.1 Scurt istoric

Hotarul comunei Roşia a fost locuit din timpuri străvechi, urme de cultură materială fiind descoperite frecvent şi datate din Neolitic.

Primele dovezi ale prezenţei umane datează încă din Epoca Pietrei.

Obiecte din aceste perioade (articole din piatră şi din ceramică, arme) sunt expuse în Muzeul Văii Hârtibaciului.

Perioada dacică respectiv romană sunt de asemenea atestate prin descoperiri arheologice. Tot în această zonă s-au găsit resturile unei aşezări romane: ceramică romană, o formă din lut pentru fabricarea unor figurine reprezentând o zeitate înaripată călărind pe o panteră.

Istoria culturală şi identitatea regională Sudul Transilvaniei, zonă în care se află şi Roşia, a fost o zonă favorabilă locuirii din cele mai vechi timpuri. A făcut parte din Imperiul Roman timp de 2 secole, a fost traversat de numeroase triburi de migratori și în secolul XII a devenit parte a Regatului Ungar. Regii unguri au fost cei care au adus în zonă colonişti saşi pentru a păzi graniţele acestui teritoriu, a dezvolta comerţul şi economia locală. Zona a devenit un important punct de contact între cele trei populaţii principale ale Transilvaniei, românii, saşii şi ungurii. Echilibrul demografic al zonei s-a rupt la sfârşitul anilor `70 când saşii au început să emigreze masiv în Germania. Dacă în anul 1977 existau 988 de saşi în comuna Roşia, în anul 1992 numărul acestora ajunsese la doar 166 de persoane. În prezent în comună mai trăiesc 8 saşi dintr-o populaţie de peste 5.000 de persoane.

Zona a reprezentat de-a lungul timpului nu doar un focar de toleranţă şi interacţiune între etnii diferite, ci şi între confesiunile religioase ortodoxă, luterană, catolică și reformată, mai ales în anii grei ai comunismului când închisorile erau pline de preoţi de toate confesiunile.

După 1990 datorită schimbărilor din societatea şi economia românească cei mai mulţi locuitori ai comunei au rămas fără locuri de muncă şi au început să practice agricultura pentru a putea trăi. Numărul persoanelor asistate social era foarte mare devenind o povară pentru o comunitate şi o Primărie cu resurse destul de modeste. Intrarea României în Uniunea Europeană a coincis cu o perioadă de dezvoltare în care Sibiul a atras mulţi investitori. Crearea multor locuri de muncă a făcut posibilă angajarea multor locuitori din comună în fabricile din Sibiu, Primăria contactând de multe ori angajatorii şi convingându-i să angajeze oameni din comuna Roşia. Pentru transportul muncitorilor spre locurile de muncă Primăria a solicitat firmelor de transport să introducă noi curse între satele comunei şi Sibiu. În acelaşi timp, Primăria s-a arătat interesată de orice posibilitate de a atrage investitori în comună contribuind astfel la crearea de locuri de muncă în localitate. Dintre investiţiile private făcute în localitate amintim: Fabrica de produse de mase plastice si produse de manichiura si pedichiura din satul Daia, Ferma din Daia, mai multe intreprinderi individuale de produse de panificatie si atelierul de tamplarie din Daia, atelierul de scluptura din satul Casolt, atelierele de confectii metalice din satul Rosia si Daia. Pentru copiii abandonaţi Asociaţia Papageno conduce o casă în Daia unde aceştia sunt crescuţi şi educaţi.

La Est de Agnita, în sol s-au descoperit o piatră funerară, precum şi resturile unui turn de strajă roman. Alte descoperiri s-au făcut printre altele în apropierea satului Ghijasa de Jos. Un moment crucial în istoria Transilvaniei l-a reprezentat colonizarea de către Regatul Ungar la sfârşitul secolului IX. Conform tezei istoriografice predominante, la mijlocul secolului XII, Regele Ungariei Géza II a adus colonişti germani în Transilvania, ca şi agenţi ai dezvoltării a acestor regiuni împădurite slab populate, şi pentru apărarea lor împotriva învaziilor mongole. În secolul XV, după constituirea oraşelor şi a satelor, începe construirea bisericilor – cetate caracteristice. Acestea reprezintă un tip arhitectonic aparte de biserici, folosite, pe lângă menirea lor drept lăcaşuri de cult, şi drept spaţii de retragere şi apărare de către locuitorii aşezării respective. Biserica este înconjurată de fortificaţii, adică ziduri de apărare prevăzute cu galerii şi turnuri de strajă.

Cetăţile au fost construite şi întreţinute în vederea apărării împotriva repetatelor invazii otomane. În Valea Hârtibaciului, astfel de biserici fortificate se găsesc în localităţile Agnita, Hosman, Marpod, Alţâna, Roşia, Chirpăr şi Dealu Frumos.

Curtaţi de Germania nazistă, saşii au trăit avatarurile celui De-al Doilea Război Mondial. În 1945, toţi saşii apţi de muncă au fost deportaţi în URSS, la muncă forţată. După 1950 a început aşa numitul exod al saşilor din Transilvania. Ultimii ani ai dictaturii comuniste au fost marcaţi de o criză economică accentuată. Republica Federală Germană plătea o anumită sumă pe fiecare cap de locuitor din România aparţinând etniei saşilor doritor să emigreze în Germania. După căderea regimului ceauşist, a început un ultim val de emigrare a saşilor către Germania, astfel încât astăzi mai întâlnim doar puţini saşi în această regiune, odinioară definită de prezenţa lor. După preluarea puterii de către comunişti, toate întreprinderile private au fost desfiinţate sau au devenit, după naţionalizare, proprietatea statului. În decursul timpului şi până astăzi, regiunea a fost şi este marcată de o bogăţie ieşită din comun a obiceiurilor, tradiţiilor şi a patrimoniului cultural, urmare a convieţuirii timp de secole a celor de etnie germană, ca şi minoritate naţională în cadrul Transilvaniei respectiv României, cu celelalte etnii. În comunităţile săteşti existau structuri de întrajutorare („vecinătăţi”) care asigurau sprijinul familiilor nevoiaşe.[1]

I.1.2 Heraldica locală

Stema comunei Roșia, a fost aprobată prin, Hotărârea nr. 709/2021, publicată în în Monitorul Oficial, Partea I nr. 668 din 07 iulie 2021

Descrierea stemei

Stema comunei Roşia se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat în şef.

Sus, în câmp roşu, se află o cruce latină de aur.

Jos, în câmp de aur, se află un cerc albastru, având în interiorul său o turlă de biserică de aur, iar de o parte şi de alta cinci dungi negre de însemnat vite.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificaţiile elementelor însumate

Roşu face referire la numele localităţii, Roşia - astfel că stema este o "stemă vorbitoare".

[1] https://primariarosia-sb.ro/informatii/scurt-istoric/

Crucea latină simbolizează credinţa locuitorilor.
Cercul cu turla de biserică trimite la cele două biserici evangelice-luterane fortificate din Roşia şi din Daia, amândouă fiind monumente istorice.
Dungile de însemnat vite sunt poziţionate în concordanţă cu aşezarea geografică a satelor aparţinătoare ale comunei, de la dreapta la stânga: Roşia, Nou, Daia, Caşolţ şi Cornăţel.
Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

CAPITOLUL I.2. Considerații generale privind așezarea și poziția geografică

I.2.1. Așezare geografică

Comuna Roșia este situată în județul Sibiu, în regiunea istorică Transilvania din România. Este o comună rurală cu o populație de aproximativ 2.200 de locuitori și se întinde pe o suprafață de aproximativ 33 de kilometri pătrați.

Situată în partea de Est a Municipiului Sibiu, la 18 de km de Sibiu (la o distanţă de 6 km pe DJ 106 Sibiu – Agnita) aceasta face parte din zona periurbană a Municipiului Sibiu, un factor favorizant devoltării economice.

Localitatea Roșia este amplasată la poalele Munților Cindrel, la o altitudine de aproximativ 600 de metri deasupra nivelului mării. Comuna este compusă din șapte sate: Roșia, Apoș, Brădești, Crăciunelu de Jos, Crăciunelu de Sus, Păltiniș și Turnu Roșia.

Accesul în comuna Roșia se poate face prin intermediul drumurilor naționale și județene, care leagă comuna de orașul Sibiu și de alte localități învecinate. Drumurile care asigură principală legătură: DC 54 Nou – între Nou şi Daia şi DJ 104G – între Nou şi Roşia. Accesul în Daia se face din DJ 106 Sibiu – Agnita pe DJ 106S. Accesul în Caşolţ se face pe DC 55. Accesul în Nucet se face pe DJ 104G Cornăţel Nucet – Săcădate.

Din punct de vedere geografic, comuna aparţine părţii de Sud a Podişului Transilvaniei – respectiv Podişul Hârtibaciului, aproape de limita cu Depresiunile Făgăraşului şi Cibinului.

Comuna Roşia se învecinează la Nord cu teritoriul comunei Vurpăr, la Sud cu Municipiul Sibiu şi comuna Şelimbăr, la Est cu teritoriul comunei Nocrich şi al oraşului Avrig şi la Vest cu teritoriul comunei Şura Mare.

Tabel 1 Componenţa unităţii administrativ-teritoriale

U.A.T.	**Localităţi componente**
Comuna Roșia	Roșia -reședința
	Cașolț
	Cornățel
	Daia
	Nou
	Nucet

Comuna Roșia face parte din **Zona Metropolitană a Municipiului Sibiu** alcătuită din 4 UAT-uri asociate voluntar în cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitare Zona Metropolitană Sibiu (A.D.I. Z.M.S.), respectiv Șura Mare, Șura Mică, Șelimbăr **și Roșia**, precum și UAT-uri asociate în cadrul Zonei Metropolitane Sibiu prin Hotărârea 23/15.05.2020 emisă de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Sibiu, respectiv Sibiu, Avrig, Cisnădie, Ocna Sibiului, Sălișteː, Tălmaciu, Cristian, Gura Râului, Orlat, Poplaca, Rășinari, Roșia, Șelimbăr, Șura Mare, Șura Mică, Sadu, Râu Sadului, Loamneș, Slimnic, Vurpăr, Racovița, Turnu Roșu și Boița;

I.2.2. Suprafața fondului funciar

Comuna Roșa se distinge prin dimensiunea sa considerabilă, având o suprafață totală a fondului funciar de 32.512 hectare. Aproximativ 33% din acest teritoriu este destinat terenurilor agricole, reflectând angajamentul și importanța acordată sectorului agricol în cadrul comunității. Fondul agricol reprezintă astfel o resursă majoră pentru locuitorii comunei, oferind spațiu propice pentru activitățile agricole diverse.

De asemenea, comuna se bucură de o generoasă suprafață de fond forestier, acoperind aproximativ 15% din totalul terenurilor. Această bogăție forestieră nu numai că contribuie la diversitatea peisajului, ci și la potențialul de dezvoltare durabilă, având în vedere importanța pădurilor pentru conservarea mediului și pentru susținerea diverselor ecosisteme.

În ceea ce privește suprafața ocupată de construcții, aceasta reprezintă 1% din totalul fondului funciar al comunei Roșa. Acest procent reflectă un echilibru atent menținut între dezvoltarea urbană și conservarea peisajului natural. Chiar dacă intervențiile umane au avut loc, ele au fost gestionate cu grijă pentru a menține caracterul autentic al comunei.

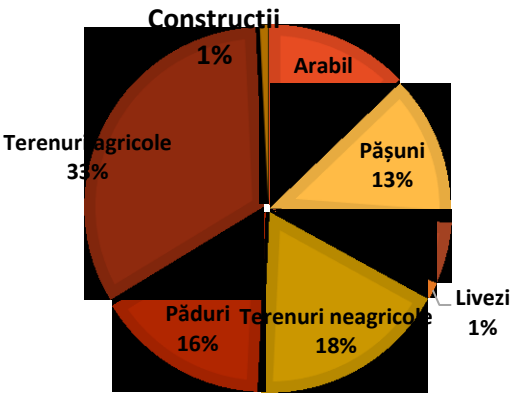

Modul de folosință	Forme de proprietate	Anul 2022
Total	**Total**	32.512
	Proprietate privată	29.307

Agricolă	**Total**	10.566
	Proprietate privată	10.371
Arabilă	**Total**	4.103
	Proprietate privată	4.036
Pașuni	**Total**	4.294
	Proprietate privată	4.193
Fânețe	**Total**	1.739
	Proprietate privată	1.717
Livezi și pepiniere pomicole	**Total**	431
	Proprietate privată	428
Terenuri neagricole – total	**Total**	5.690
	Proprietate privată	4.281
Păduri și altă vegetație forestieră	**Total**	4.983
	Proprietate privată	3.743
Ocupată cu ape, bălți	**Total**	73
	Proprietate privată	32
Ocupată cu construcții	**Total**	233
	Proprietate privată	201
Cai de comunicatii si cai ferate	**Total**	246
	Proprietate privată	151
Terenuri degradate si neproductive	**Total**	155
	Proprietate privată	154

Un aspect notabil este stabilitatea fondului funciar de-a lungul anilor, fapt care indică o gestionare eficientă și responsabilă a resurselor. Absența unor modificări semnificative în ceea ce privește fondul funciar sugerează o atenție constantă acordată planificării teritoriale și conservării resurselor naturale. Această continuitate poate contribui la stabilitatea și sustenabilitatea pe termen lung a comunei Roșa, asigurând un mediu propice pentru viața comunității și pentru diversitatea peisajului local.

CAPITOLUL I.3. Profil socio-demografic

Situația demografică a României în ultimii ani arată o scădere a populației ca urmare a sporului natural negativ și a migrației externe. Conform rezultatelor definitive ale Recensământului Populaţiei din 20 octombrie 2011 populaţia stabilă (rezidentă) a României a fost de 20.121.641 persoane, din care 10.333.064 femei (51,4%). Faţă de situaţia existentă la recensământul anterior, populaţia stabilă a scăzut cu 1.559,3 mii persoane (din care 779,2 mii femei).
Populaţia feminină continuă să fie predominantă, la un număr de 947 de bărbaţi revenind 1.000 de femei.
Scăderea populaţiei faţă de recensământul anterior a afectat ambele sexe în egală măsură, structura pe sexe rămânând aproape identică între cele două recensăminte: 48,6% bărbaţi şi 51,4% femei.
În țara noastră principalul grup etnic îl formează românii, aceștia reprezentând 88,9% din totalul populației, conform recensământului realizat în anul 2011. După români, următoarea comunitate etnică importantă este cea a maghiarilor, care reprezintă 6,5% din populație,, iar conform datelor oficiale, în România trăiesc 665.000 romi. Faţă de recensământul din anul 2002 s-a înregistrat o creştere a ponderii populaţiei de etnie romă (de la 2,5% la 3,3%) şi o descreştere a ponderii populaţiei de etnie germană (de la 0,28% la 0,20%).
În ceea ce privește religia, populația creștină din România reprezintă 99,3% din totalul populației țării. Cea mai mare parte a populației României se declară de religie ortodoxă. De asemenea, importante comunități religioase ce aparțin altor religii decât ortodoxia sunt reprezentate de romano-catolici, protestanți, penticostali și greco-catolici.
Conform rezultatelor definitive ale Recensământului Populaţiei din 20 octombrie 2011, populația județului Sibiu, număra 375.992 locuitori, ocupând locul 23 după numărul populației, din cele 41 de județe ale României.
Cu privire la distribuția populației stabile pe medii de rezidență, județul Sibiu se regăsește printre județele cu cel mai mare procent al populației stabile care locuiește în mediul urban, cu un procent de 66,2%, alături de Hunedoara (75,0%), Braşov (72,3%), Constanţa (68,8%), Cluj (66,3%), Brăila (62,5%) și Timiş (61,8%).

I.3.1. Indicele dezvoltării umane locale (IDUL)

Indicele Dezvoltării Umane Locale (IDU) reprezintă o metrică esențială care evaluează și compară aspecte cheie ale calității vieții într-o comunitate, inclusiv speranța de viață, gradul de alfabetizare, nivelul de educație și nivelul de trai. Elaborarea acestui indice reiese din necesitatea construirii unui sistem coerent de indicatori sociali, cu scopul de a oferi o imagine cuprinzătoare a progresului și bunăstării la nivel local.

Potrivit estimărilor Băncii Mondiale bazate pe datele Recensământului populației și al locuințelor din 2011, comuna Roșia se situează în "Lista localităților cu cel mai mare LHDI" (Indice de Dezvoltare Umană Locală), înregistrând o valoare a indicatorului de 61,51. Prin această măsură, Roșia ocupă locul

24 din cele 53 de localități rurale din județul Sibiu. Această poziționare reflectă o situație favorabilă, în special în ceea ce privește accesul la finanțări pentru investiții și dezvoltare în comunitate.

Analiza s-a desfășurat luând în considerare toate unitățile administrative, atât rurale, cât și urbane mici, cu o populație sub 30.000 de locuitori, cu excepția satelor și localităților care fac parte din orașele mici, având mai puțin de 50 de locuitori. Această abordare a asigurat o evaluare relevantă și comparabilă a dezvoltării umane locale într-un context mai restrâns și specific comunei Roșia.

I.3.2 Evoluția demografică

Conform recensământului populației și locuințelor realizat în 2011, comuna Roșia se bucură de o populație în creștere, numărând 5.241 de locuitori, cifră superioară celei consemnate în recensământul anterior din 2002, care înregistra doar 4.827 de locuitori.

Comuna Roșia se aliniază tendinței generale de migrație a populației din centrele urbane mari către zonele periurbane, contribuind astfel la înflorirea comunității prin sporirea numărului de locuitori. Această mișcare demografică este remarcabilă, mai ales în zonele limitrofe ale orașelor mari. În ciuda tendințelor de depopulare care afectează mediul rural din România, comuna Roșia păstrează o traiectorie ascendentă din 2015 și până în prezent. Acest fenomen poate fi explicat în mare măsură prin proximitatea redusă față de Municipiul Sibiu, conferind teritoriului un atractiv puternic pentru tineri.

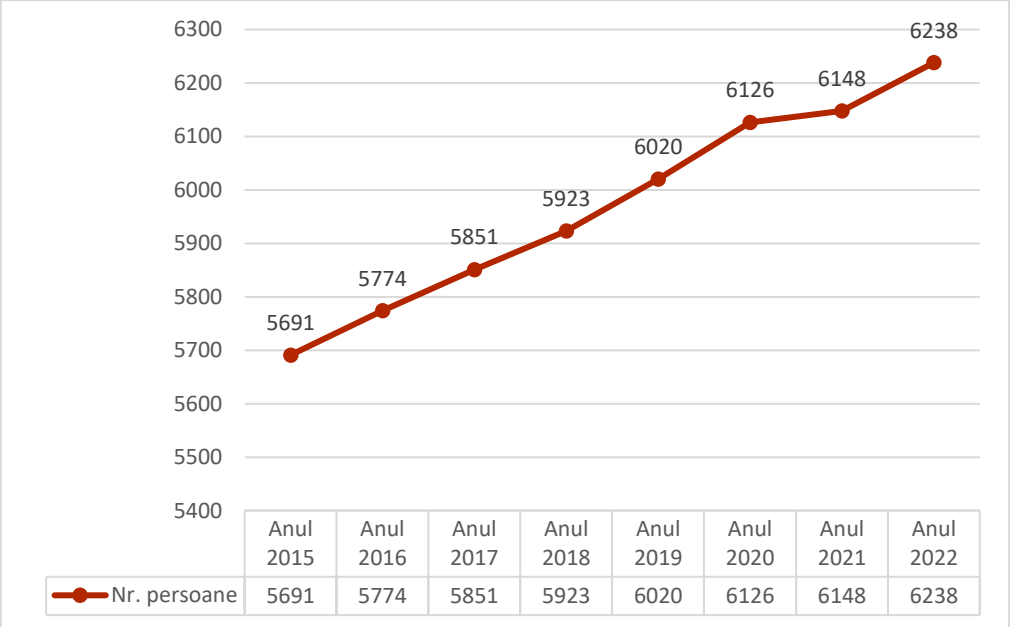

Grafic nr. 1 Populația după domiciliu în perioada 2015 – 2022, comuna Roșia

Conform datelor furnizate de INSSE pentru perioada 2015 – 2022, se observă o creștere anuală a populației comunei Roșia cu 1,32%. Această evoluție pozitivă este susținută și de extinderea fondului locativ al comunei, furnizând condiții de trai superioare în comparație cu mediul urban, având în vedere calitatea mai înaltă a factorilor de mediu local. Această creștere constantă indică nu doar o revitalizare demografică, ci și o îmbunătățire a calității vieții în comuna Roșia.

I.3.3. Repartiția pe sexe

În intervalul analizat, cuprins între 2015 și 2022, distribuția populației în comuna Roșia prezintă o caracteristică notabilă prin constanta și echilibrul dintre sexe. Datele demografice relevă că populația de sex masculin este mai numeroasă, constituind aproximativ 52% din totalul populației, în timp ce populația de sex feminin reprezintă 48%.

La începutul anului 2022, în comuna Roșia, numărul bărbaților se cifrează la 3.272, depășind cu aproximativ 10% efectivul de femei, care este înregistrat la 2.966. Această dispoziție numerică reflectă o ușoară preponderanță a populației masculine în cadrul comunității. Totuși, diferența de gen este echilibrată și nu evidențiază discrepanțe semnificative în distribuția populației între sexe.

Acest echilibru de gen poate reflecta diverse aspecte culturale și sociale din comuna Roșia, inclusiv posibile influențe economice și de ocupare a forței de muncă care pot afecta proporțiile populației masculine și feminine. Este important de subliniat că, întrucât această distribuție se păstrează constantă pe parcursul perioadei analizate, comuna Roșia beneficiază de o stabilitate demografică care poate contribui la coeziunea și echilibrul social în cadrul comunității locale.

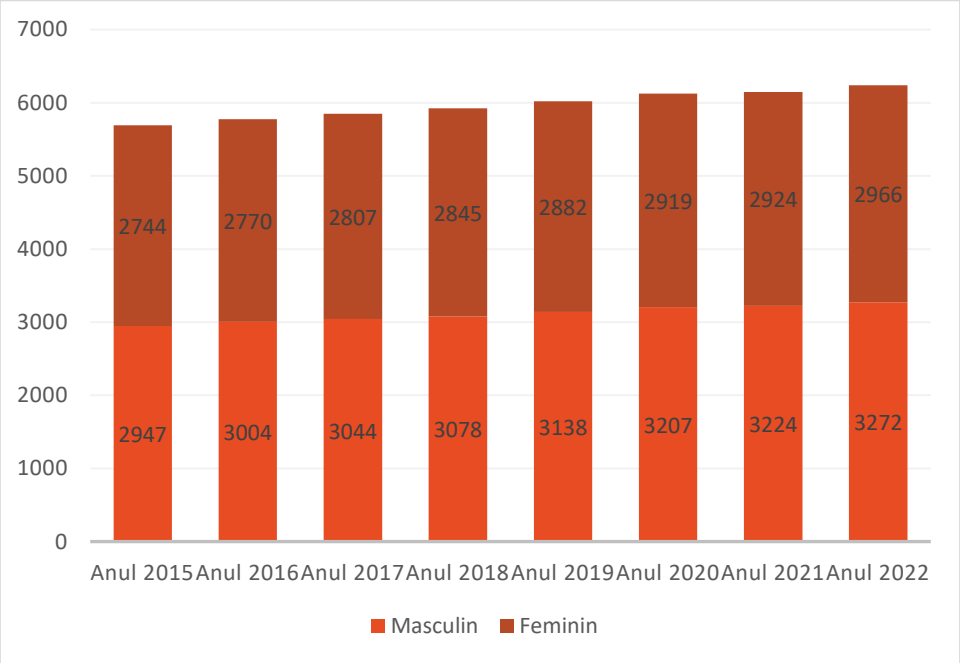

Grafic nr. 2 Reparția pe sexe a populației, în perioada 2015 - 2022

I.3.4. Piramida vârstelor

Piramida vârstelor a rezultat din combinarea a două histograme, reprezentând efectivul populaţiei de sex feminin, respectiv masculin pe grupe de vârstă, conform datelor privind numărul populației după domiciliu la 1 ianuarie 2022. La baza piramidei se află cea mai mică grupă de vârstă (0-5 ani) și deasupra ei sunt așezate succesiv grupele mai mari de vârstă în ordine crescătoare.

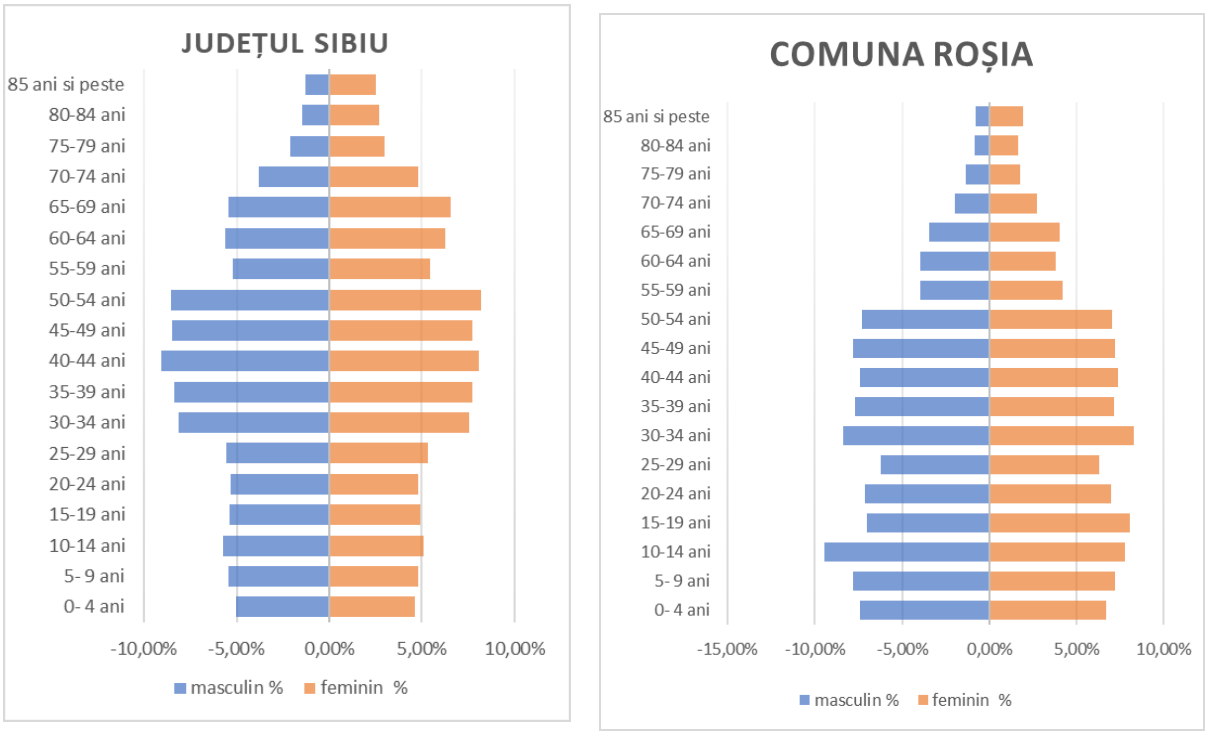

Grafic nr. 3 Piramida vârstelor, populația după domiciliu la 1 Ianuarie 2022, comuna Roșia și județul Sibiu

Analizând diagrama demografică rezultată și având în vedere criteriile stabilite în literatura de specialitate, comuna Roșia se remarcă printr-o piramidă de populație "expansivă". Această configurație este caracterizată prin baza sa largă la vârstele mai tinere, ceea ce contravine tendinței județene de îmbătrânire a populației.

La nivelul anului 2022, distribuția populației în comuna Roșia relevă un procent semnificativ de tineri, situându-se la 44% din totalul populației. Acest segment cuprinde indivizii cu vârsta între 0 și 29 de ani, indicând o pondere importantă a populației în faza de început a ciclului de viață. Contrar acestei majorități tineri, segmentul de populație matură, în intervalul de vârstă 30-59 de ani, reprezintă 42% din totalul populației, sugerând o distribuție echilibrată a persoanelor aflate în perioada de vârstă activă.

În ceea ce privește populația vârstnică, cu vârsta peste 60 de ani, aceasta constituie 14% din totalul populației comunei Roșia. Chiar dacă acest procent nu domină piramida demografică, el indică o prezență semnificativă a persoanelor în vârstă, ceea ce sugerează și o atenție necesară acordată nevoilor specifice ale acestei categorii de populație.

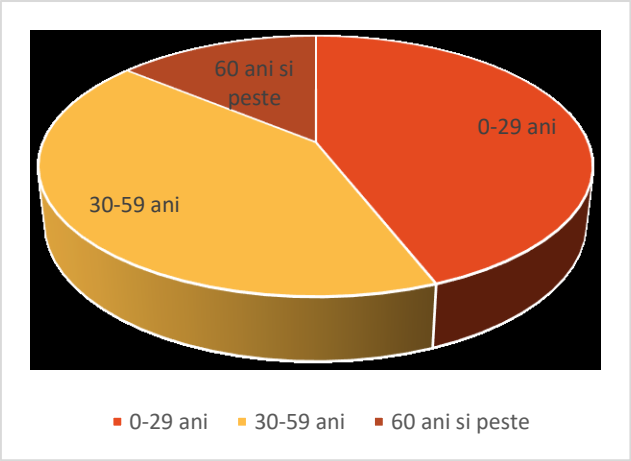

Această structură demografică "expansivă" poate oferi comunei Roșia o bază solidă pentru dezvoltare, având o populație tânără care poate contribui activ la forța de muncă și la viitorul socio-economic al comunității. De asemenea, această configurație poate influența aspecte precum serviciile de sănătate, educația și facilitățile recreative, care pot fi adaptate în funcție de nevoile și caracteristicile demografice ale comunei.

I.3.5. Mișcarea populației

În ultimii ani, comuna Roșia a experimentat o evoluție demografică favorabilă, evidențiind un spor natural pozitiv. Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul născuților-vii și numărul persoanelor decedate și reprezintă un indicator semnificativ al creșterii demografice.

Pe întreaga perioadă analizată, comuna Roșia a înregistrat anual o medie de 90 de nou-născuți și 52 de decese. Această situație contrastează cu tendințele la nivel național și județean, unde natalitatea este sub nivelul mortalității, generând o reducere a populației rezidente. Acest aspect reflectă o dinamică demografică distinctă în comuna Roșia, unde numărul de nașteri depășește cel al deceselor, contribuind astfel la creșterea populației locale.

Fenomenul de spor natural pozitiv poate fi atribuit diverselor factori, cum ar fi accesul la servicii medicale de calitate, programe de susținere a familiilor, sau chiar influența favorabilă a mediului socio-economic. Într-un context mai larg, această evoluție demografică poate aduce beneficii în ceea ce privește vitalitatea și sustenabilitatea comunei Roșia.

Este important de remarcat că această abordare pozitivă a sporului natural poate avea implicații semnificative în planificarea comunitară și dezvoltarea locală, întrucât o creștere demografică sănătoasă poate aduce beneficii economice, sociale și culturale pentru întreaga comunitate.

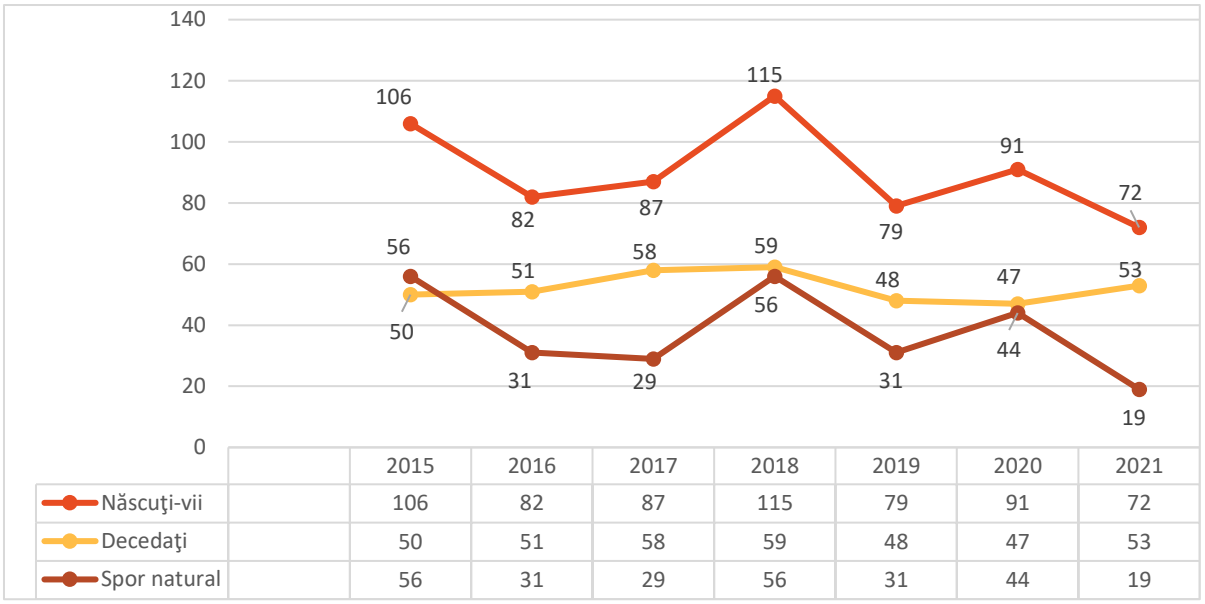

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Născuți-vii	106	82	87	115	79	91	72
Decedați	50	51	58	59	48	47	53
Spor natural	56	31	29	56	31	44	19

Grafic nr. 4 Mișcarea naturală a populației 2015 - 2021

În intervalul cuprins între 2015 și 2021, comuna Roșia a experimentat un fenomen migrator caracterizat prin înregistrarea anuală a 21 de stabiliri cu domiciliu și 30 de plecări cu domiciliu. Această analiză indică existența unui spor migrator negativ, semnificând că numărul de persoane care au părăsit comuna a fost mai mare decât cel al celor care s-au stabilit aici, totuși aceste date pot să nu reflecte situația reală, deoarece unii tineri care s-au mutat în comună nu și-au stabilit domiciliul din diverse considerente.

Aproape în fiecare an, în medie, 21 de persoane au ales să își stabilească domiciliul în comuna Roșia, în timp ce 30 de persoane au optat pentru plecarea din această comunitate. Această situație poate fi influențată de o varietate de factori, cum ar fi oportunitățile de angajare, accesul la servicii sociale, nivelul de dezvoltare economică și calitatea vieții generale în comună.

Sporul migrator negativ poate reprezenta o provocare pentru comuna Roșia în ceea ce privește menținerea și creșterea populației. Este esențial de investigat motivele acestor mișcări de populație, deoarece înțelegerea acestora poate contribui la implementarea de politici locale și inițiative care să facă comuna mai atractivă și sustenabilă pentru rezidenți. Analiza detaliată a acestui fenomen migratorpoate aduce în prim-plan aspecte precum nevoile locuitorilor, posibilitățile de dezvoltare

economică și investițiile în infrastructură, având scopul de a contracara tendința negativă a sporului migrator.

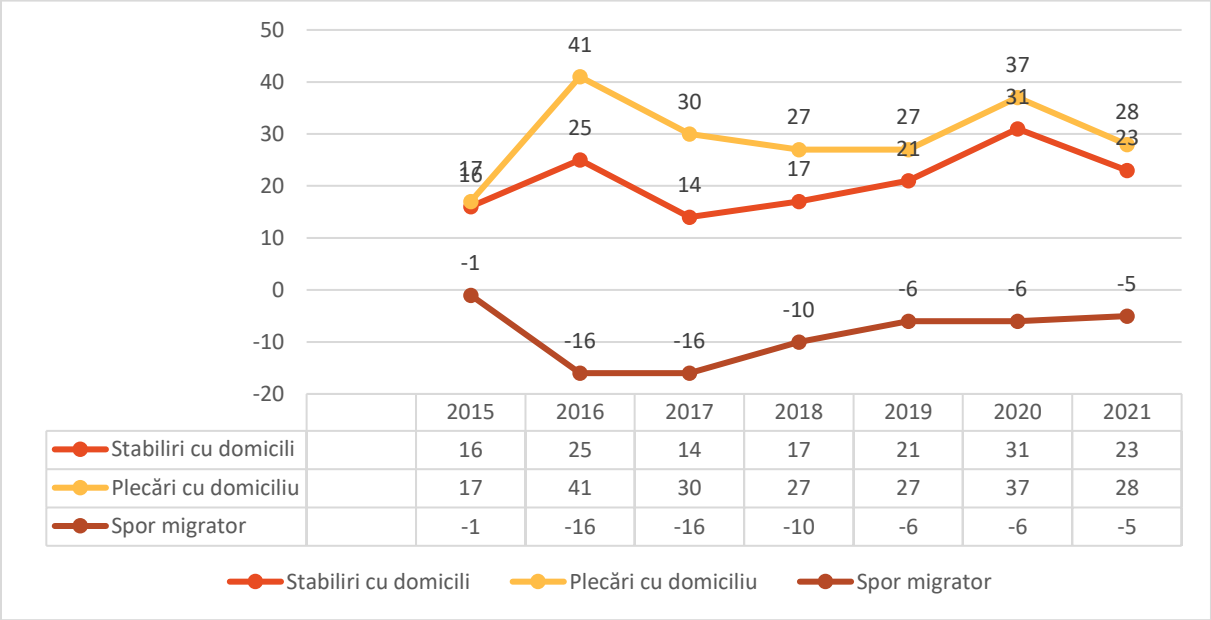

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stabiliri cu domicili	16	25	14	17	21	31	23
Plecări cu domiciliu	17	41	30	27	27	37	28
Spor migrator	-1	-16	-16	-10	-6	-6	-5

Grafic nr. 5 Mișcarea migratorie a populației 2015 – 2021

I.3.6. Componența confesională

Deoarece nu există alte date disponibile cu privire la componența confesională a comunei Roșia, estimăm faptul că nu au intervenit modificări notabile față de datele înregistrate la recensământul populației și locuințelor din anul 2011. Așadar, din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (88%), cu o minoritate de religie baptistă (5%), respectiv cei care s-au declarat de altă religie (5%), iar pentru 2% din populație nu este cunoscută apartenența confesională.

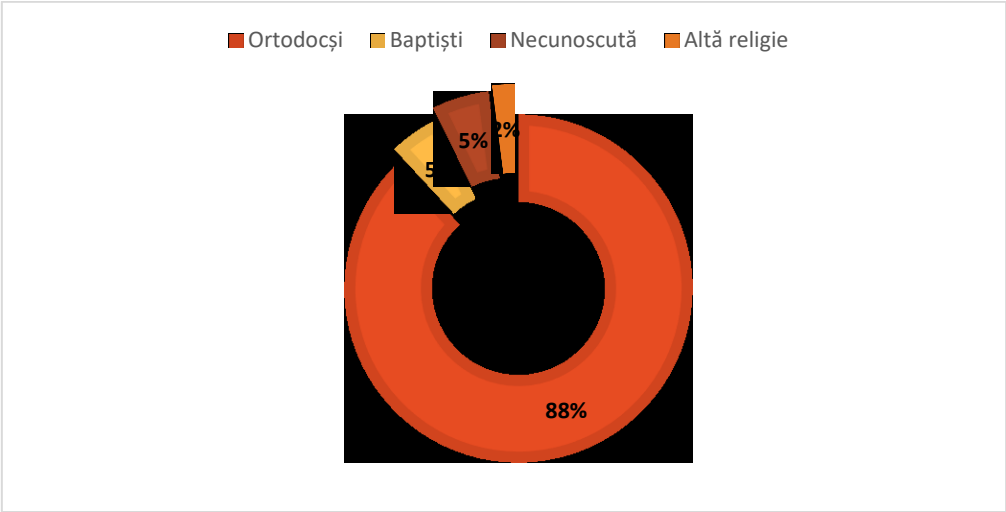

Grafic nr. 6 Componența confesională a comunei Roșia

I.3.7. Componența etnică

Estimăm că în comuna Roșia nu au avut loc modificări semnificative față de datele înregistrate la recensământul populației și locuințelor din anul 2011 în ceea ce privește confesiunea religioasă. Astfel, din totalul populației stabile care și-a declarat etnia, majoritatea s-au identificat ca fiind de etnie română, reprezentând 93,87% din total.

O analiză detaliată a datelor arată că 5,20% din populație s-au declarat de altă etnie decât cea română, subliniind astfel existența diversității etnice în comuna Roșia. În același timp, pentru 0,91% din populație, situația etnică este necunoscută sau nu a fost declarată.

Aceste cifre reflectă stabilitate n ceea ce privește compoziția etnică a comunei Roșia în intervalul de timp analizat. Absența unor schimbări semnificative indică o continuitate în identitatea etnică a locuitorilor, ceea ce poate contribui la coeziunea socială și la păstrarea tradițiilor locale. Este important de subliniat că diversitatea etnică existentă poate reprezenta un aspect valoros în promovarea înțelegerii interculturale și a dialogului în cadrul comunității.

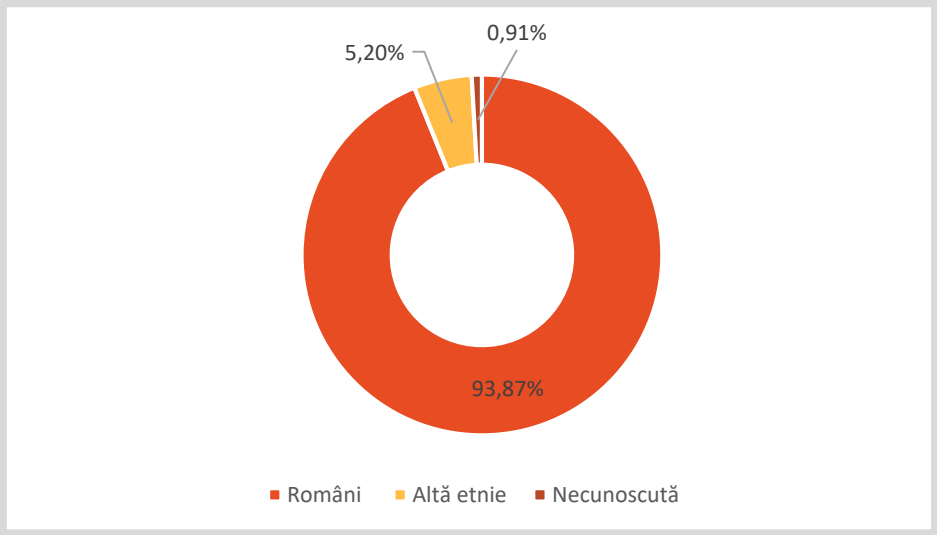

Grafic nr. 7 Componența etnică a comunei Roșia

CAPITOLUL I.4. Infrastructura tehnico-edilitară

I.4.1. Accesibilitate

Accesul rutier

Accesul în comuna Roșia este eficient facilitat prin intermediul unei rețele variate de drumuri naționale și județene, care conectează comuna cu orașul Sibiu și alte localități învecinate. Aceste artere rutiere reprezintă legăturile esențiale care deservesc comuna și permit fluxul continuu de transport.

- Printre drumurile principale care asigură conectivitatea în comuna Roșia, se remarcă DC 54 Nou, care leagă localitățile Nou și Daia, și DJ 104G, care conectează Nou și Roșia. Aceste două drumuri sunt fundamentale pentru mobilitatea în interiorul comunei și facilitează accesul rapid între diversele zone.
- Pentru a ajunge în Daia, există o altă conexiune importantă, respectiv DJ 106S, care se desprinde din DJ 106 Sibiu – Agnita și asigură accesul direct în această localitate. Acest drum reprezintă o conexiune vitală pentru locuitorii din Daia, permitându-le să se deplaseze în mod eficient către oraș și alte așezări din împrejurimi.
- Localitatea Caşolţ este accesibilă prin intermediul DC 55, reprezentând astfel o altă cale importantă de acces în comuna Roșia. Acest drum joacă un rol crucial în conectarea Caşolţ cu restul comunei și cu rețeaua de drumuri naționale și județene.
- Accesul în Nucet este facilitat de DJ 104G Cornățel Nucet – Săcădate, oferind o legătură esențială între această așezare și restul comunei. Acest drum contribuie la integrarea Nucet în rețeaua de transport local și regional.

În ansamblu, aceste drumuri reprezintă infrastructura de bază care asigură mobilitatea și conectivitatea în comuna Roșia, facilitând atât transportul local, cât și accesul către centrele urbane și alte așezări din apropiere. Este important ca aceste căi de comunicație să fie întreținute și dezvoltate continuu pentru a asigura o infrastructură rutieră eficientă și sigură în comunitate..

Rețeaua de drumuri a fost îmbunătățită prin investiții precum :

1. **Consolidare drum județean DJ 104G Săcădate-Nucet-Cornățel-Roșia, între localitățile Săcădate și Nucet**
   Reabilitarea a inclus lucrări de colectare și evacuare apă de suprafață și infiltrații. Au fost realizate rigole și canale deschise pe suprafața alunecată. S-a realizat un sistem rutier nou și lucrări conexe: parapet nou de siguranță și plantare de arbori cu rol de stabilizare
   Sursă de finanțare: fonduri proprii ale Consiliului Județean Sibiu. Proiectul a fost demarat în anul 2019 fiind în prezent finalizat.

2. **Drum de legătură între Roșia și Șelimbăr**

Comuna Roșia într-un proiect comun împreuna cu comuna Șelimbăr a primit suma 12,66 milioane de lei pentru realizarea unui drum de legătură între cele două comune.

Finanțarea este obținută prin programul Anghel Saligny, iar ea se realizează prin A.D.I. "Zona Metropolitana Sibiu". Prin proiectul aprobat se va realiza un drum de legătură între satele Cașolț din comuna Roșia și Mohu din comuna Șelimbăr.

Accesul aerian

Accesul aerian în comuna Roșia este facilitat de apropierea sa față de Muncipiul Sibiu, conferind localității un grad ridicat de accesibilizare. Centrul comunei Roșia se află la o distanță de 29,5 km față de Aeroportul Internațional Sibiu.

Aeroportul Internațional Sibiu este o regie autonomă care funcționează sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu. Principala sa activitate constă în efectuarea de prestații, servicii, lucrări de exploatare, întreținere, reparare, dezvoltare și modernizare a bunurilor date în administrare. Scopul acestei instituții este de a asigura condiții optime pentru sosirea, plecarea și manevrarea la sol a aeronavelor, atât în cadrul traficului național, cât și internațional. Aeroportul furnizează servicii aeroportuare pentru tranzitul de persoane, mărfuri și poștă, reprezentând, în același timp, un important centru de interes public național.

Aeroportul Internațional Sibiu este situat la o distanță relativ mică față de centrul comunei Roșia și reprezintă un punct cheie în infrastructura aeriană regională și națională. Aflat în proximitatea parcului industrial al Municipiului Sibiu, la o altitudine de 443 m, aeroportul beneficiază de o poziție geoclimatică extrem de favorabilă. Aceasta îi permite să deservească eficient un areal cu un total de aproximativ 2,6 milioane de locuitori, consolidându-se astfel ca un important nod de conexiune aeriană pentru această regiune diversă și interesantă din Sudul Transilvaniei.

Prin intermediul Aeroportului Internațional Sibiu, comuna Roșia se integrează în rețeaua aeriană națională și internațională, facilitând nu doar accesul localnicilor la călătorii aeriene, ci și contribuind la dezvoltarea economică și turistică a întregii regiuni.

Accesul feroviar

Calea ferată îngustă Sibiu – Agnita este o cale ferată cu ecartament de 760 mm care străbate Podișul Hârtibaciului pe teritoriul județului Sibiu, legând orașele Sibiu și Agnita, traversând comunele Șelimbăr, Roșia, Marpod, Nocrich și Vurpăr.
Gara Roșia a fost o stație de cale ferată de pe linia Vurpăr, ramură a liniei Agnita, în comuna Vurpăr, județul Sibiu, România[1]. Gara a fost deschisă în 1910 și închisă în 1993. Clădirea gării și calea ferată au fost protejate și încă există.

Gara Cornățel a fost o stație de cale ferată de pe linia Agnita, în comuna Roșia, județul Sibiu, România[1]. Gara a fost deschisă în 1910 și închisă în 2001. Clădirea gării și calea ferată au fost declarate monumente istorice și vor fi integrate într-un proiect regional în vederea reabilitării și introducerea lor în circuitul turistic.

Calea ferată este clasată ca monument istoric, cu codurile SB-II-a-B-20923 în județul Sibiu (secțiunea Sibiu-Brădeni) și MS-II-a-B-20924 în județul Mureș (secțiunea Brădeni-Sighișoara). În dialectul săsesc trenul care circula pe linia respectivă era numit Wusch.[2]

Deși consorțiul încearcă diferite modalități de a găsi finanțare pentru refacerea tronsonului Sibiu-Agnita, deocamdată singurii care activează pe linie sunt tinerii voluntari de la asociația „Prietenii Mocăniței”. Aceștia încearcă să întrețină ceea ce a mai rămas din calea ferată, clădirile sale și materialul rulant, să prevină furturile și să refacă, cu încetul, ceea ce se poate reface fără investiții majore.[3]

I.4.2.1. Transport

Pe baza parteneriatului ADI Transport Metropolitan Sibiu a fost depus și aprobat spre finanțare proiectul "Modernizarea și extinderea transportului public la nivelul zonei Metropolitane Sibiu", depusă în cadrul Componentei 10 a PNRR, a fost aprobată. Valoarea totală a cererii de finanțare asigurate este în cuantum de 124.312.893,87 lei inclusiv TVA.
Comuna Roșia va beneficia prin acest proiect de o linie nouă de transport care va include satele: Daia, Cașolț, Cornățel, Nou și Roșia. Satul Nucet va avea săptămânal două curse. Pe traseu vor fi amplasate stații de încărcare rapidă pentru autobuze și stații de încărcare pentru mașinile electrice.
Prin proiectul depus prin ADI Transport Metropolitan Sibiu va crește mobilitatea urbană a locuitorilor, autobuzele electrice urmând a deveni o alternativă de transport sigură și de încredere accesibilă tuturor cetățenilor.

[2] https://ro.wikipedia.org/wiki/
[3] https://ro.wikipedia.org/wiki/

I.4.3. Apa și canalizare

Comuna Roșia se bucură de beneficiile unei rețele publice de apă potabilă și canalizare, o infrastructură esențială pentru calitatea vieții locuitorilor. Cu toate acestea, este important de menționat că există încă nevoi de extindere a acestei infrastructuri pentru a acoperi anumite zone care pot să nu beneficieze în prezent de aceste servicii.

În prezent, aproximativ 95% din locuințele din comuna Roșia sunt conectate la sistemul public de apă și canalizare, reflectând astfel un grad semnificativ de acoperire. Această rată înaltă de branșare indică un angajament al comunei pentru furnizarea de servicii esențiale locuitorilor săi.

Cu toate acestea, necesitatea de extindere a rețelelor de apă și canalizare subliniază eforturile continue pentru a asigura că toate gospodăriile și zonele comunei beneficiază de acces la aceste servicii vitale. Extinderea rețelei poate implica implementarea de noi conducte, stații de tratare sau alte facilități pentru a asigura acoperirea completă a teritoriului comunei.

Infrastructura adecvată de apă și canalizare are multiple beneficii, inclusiv îmbunătățirea sănătății publice, protejarea mediului, promovarea dezvoltării economice și crearea unui mediu mai atrăgător pentru locuitori și potențiali investitori.

În consecință, autoritățile locale și comunitatea ar putea colabora pentru a dezvolta planuri de extindere a rețelei de apă și canalizare, identificând priorități, alocând resurse și angajându-se în parteneriate pentru a asigura o infrastructură adecvată și durabilă în comuna Roșia.

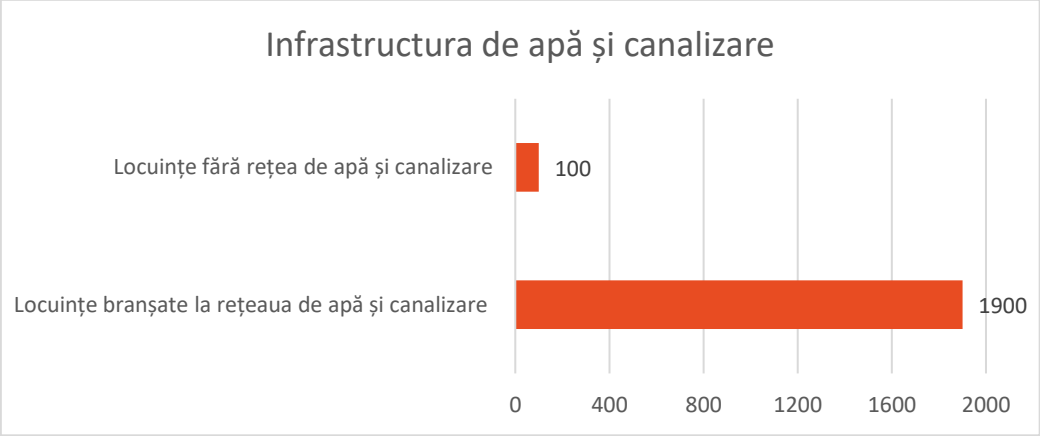

I.4.4. Infrastructura energetică

Alimentarea cu energie electrică în comuna Roșia este gestionată de Electrica Distribuție Transilvania Sud, prin intermediul sucursalei de Distribuție a Energiei Electrice Sibiu. Acest sistem asigură furnizarea eficientă și continuă a energiei electrice pentru comunitatea locală.

Conform datelor furnizate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), județul Sibiu beneficiază de un număr semnificativ de centrale electrice fotovoltaice (CEF). În total, în județul Sibiu, există 31 de centrale fotovoltaice funcționale și 258 de unități pentru care au fost emise avize tehnice de racordare. Aceste cifre indică o adoptare crescândă a surselor de energie regenerabilă, cum ar fi energia solară, în vederea satisfacerii cererii de electricitate.

În ceea ce privește comuna Roșia, aceasta se încadrează în trendul general al județului, beneficiind de avize tehnice de racordare pentru centrale electrice fotovoltaice. În anul 2021, comuna Roșia a primit aviz tehnic de racordare pentru trei astfel de centrale, cu o putere totală instalată de 0,009 kW. Aceste centrale fotovoltaice contribuie la diversificarea sursei de energie și la reducerea amprentei de carbon a comunității, contribuind la sustenabilitatea energetică și la protejarea mediului.

Prin adoptarea tehnologiilor prietenoase cu mediul, cum ar fi cele fotovoltaice, comuna Roșia evidențiază angajamentul pentru utilizarea energiei regenerabile și pentru contribuția la combaterea schimbărilor climatice. Aceste inițiative nu numai că sprijină o alimentare stabilă cu energie electrică, ci și promovează responsabilitatea față de mediu și o dezvoltare sustenabilă în comunitate.

Stații de încărcare a autovehiculelor electrice

În prezent în comuna Roșia, nu există în funcțiune stații de încărcare a autovehiculelor electrice, însă administrația locală a depus o cerere de finanțare în cadrul programului gestionat de AFM cu scopul obținerii finanțării necesare pentru amplasarea unor stații de încărcare a autovehiculelor electrice.
De asemenea prin programul PNRR Componenta 10 Fondul Local, comuna Roșia va beneficia de încă 2 stații de încărcare a vehiculelor electrice care vor fi amplasate în domeniul public al comunei, fiind puse la dispoziția utilizatorilor interesați în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu, gratuit sau la un cost care va acoperi o fracție modică din costurile de întreținere și mentenanță pentru a asigura funcționarea lor și nu vor fi generatoare de profit.

I.4.5. Agent termic

Comuna Roșia beneficiază de o infrastructură de gaze naturale dezvoltată, având o rețea de distribuție cu o lungime de 37,5 km, care este gestionată de SNTGN TRANSGAZ SA. Această companie este responsabilă pentru gestionarea activităților de transport al gazelor naturale pe întreg teritoriul județului Sibiu.

SNTGN TRANSGAZ SA administrează rețeaua de conducte magistrale de transport gaze naturale care străbate teritoriul administrativ al județului Sibiu. Subunitățile teritoriale ale TRANSGAZ care deservesc acest județ sunt Exploatarea Teritorială Mediaș, care include sectoarele Mediaș, Agnita, Sibiu și Sighișoara. Aceste subunități sunt responsabile de întreținerea și gestionarea eficientă a

rețelei de gaze naturale pentru a asigura furnizarea continuă și sigură a gazelor naturale în zonele respective.

Conform datelor statistice, între anii 2015 și prezent, lungimea rețelei de gaze naturale a crescut cu 6,9 km în comuna Roșia. Această creștere indică eforturile continue de extindere și modernizare a infrastructurii pentru a răspunde cererii crescânde și pentru a asigura acoperirea completă a comunității cu servicii de gaz natural.

Lungimea totala a conductelor de distributie a gazelor comuna Roșia[4]							
Comuna	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2019	Anul 2019
	UM: km						
145408 Roșia	30,6	33	33,5	34,2	35,2	37,5	37,5

Prin dezvoltarea infrastructurii de gaze naturale, comuna Roșia contribuie la facilitarea accesului la o sursă de energie eficientă și curată pentru locuitori, sprijinind în același timp obiectivele de durabilitate și reducerea emisiilor de carbon. Aceste inițiative sunt esențiale pentru promovarea unei infrastructuri energetice moderne și sustenabile în comunitate.

I.4.6. Telecomunicații

În comuna Roșia, din județul Sibiu, infrastructura de telecomunicații este proiectată să ofere o gamă completă de servicii de comunicații, inclusiv telefonie fixă și mobilă, internet și televiziune.

Telefonie Fixă:

Serviciul de telefonie fixă este asigurat în principal de către companiile de telecomunicații precum Telekom Romania, RCS & RDS (Digi), Orange și Vodafone. Aceste companii dispun de rețele extinse de cabluri și fibră optică, oferind astfel acces la servicii de telefonie fixă pentru locuitorii din comuna Roșia.

Telefonie Mobilă:

Pentru serviciile de telefonie mobilă, principalii furnizori de servicii, cum ar fi Orange, Vodafone și Telekom Romania, oferă acoperire extinsă în comuna Roșia. Utilizând tehnologii precum 4G și 5G, aceste companii furnizează servicii de voce și date mobile pentru a satisface nevoile comunității locale.

Internet:

Serviciile de internet, atât fixe, cât și mobile, sunt disponibile în comuna Roșia prin furnizori precum Telekom Romania, RCS & RDS (Digi), UPC și alți furnizori locali. Acești furnizori oferă

[4] Sursa datelor: INSSE – baze date date TEMPO ONLINE

conexiuni de mare viteză prin fibră optică, cablu sau tehnologii wireless, asigurând astfel acces la internet rapid și fiabil pentru locuitori.

Televiziune:

Pentru serviciile de televiziune, aceleași companii de telecomunicații oferă pachete variate prin cablu, IPTV sau televiziune prin satelit, asigurând astfel o gamă diversificată de canale și programe pentru comunitatea din Roșia.

Este important de menționat că, conform datelor ANCOM din 2017, Satul Nucet din comuna Roșia se află pe „Lista zonelor albe NGN" (Next Generation Networks), indicând un teritoriu nedeservit de rețele fixe cu viteze de 30 Mbps sau mai mari la persoane fizice. Cu toate acestea, zona beneficiază de servicii de rețele fixe sau mobile, cu mențiunea că vitezele disponibile pot să nu atingă standardele minime specificate în această categorie. Autoritățile și furnizorii de servicii de telecomunicații pot fi implicați în eforturile de extindere și îmbunătățire a infrastructurii pentru a îmbunătăți conectivitatea în această zonă.

CAPITOLUL I.5. Profilul economic al comunei

I.5.1. Agenții economici și principalele sectoare de activitate

În anul 2022 erau înregistrați 366 de agenți economici în comuna Roșia, reprezentând 0,68% din totalul agenților economici din județul Sibiu. Conform datelor financiare la nivelul anului fiscal 2022, aceștia contribuie cu 0,27% la cifra de afaceri a județului Sibiu, respectiv 65,7 milioane lei, încadrează în muncă 274 de angajați, și obțin un profit de 8,8 mil. Lei.

Număr agenți economici 2022	Cifra de afaceri 2022	Număr angajați 2022	Profit 2022
• **366** agenți economici • **0,68 %** din totalul agenților economici din județul Sibiu	• **65,7** milioane lei (**14,9** mil euro) • **0,15 %** din cifra de afaceri din județul Sibiu	• **274** angajați • **0,27 %** din totalul de angajați din județul Sibiu	• **8,7** milioane lei (**2** mil euro) • **0,16 %** din profitul net realizat în județul Sibiu

Sursa: TopFirme.ro - Topurile sunt realizate de TopFirme pe baza ultimelor bilanțuri depuse, Datele care se regăsesc pe website-ul www.TopFirme.com sunt preluate de pe website-ul Ministerului Finanțelor Publice și din alte surse publice guvernamentale, și s-a primit accordul de utilizare al acestora.

Cele mai puternice firme locale după cifra de afaceri înregistrată în anul 2022 sunt din domenii precum: fabricarea altor produse din material plastic, Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun, Fabricarea produselor lactate si a branzeturilor, Lucrari de instalatii electrice și Transporturi rutiere de marfuri. SC FLORKE PRODUCTION SRL din domeniul fabricarii altor produse din material plastic domină topul privind cifra de afaceri cu o diferență de 12,6 mil. lei față de SC NICOLAS BRÂNZETURI SRL din domeniul produselor lactate si a branzeturilor. Cifra se afaceri semnificative au înregistrat și SC DAS CONCEPT tot din domeniul instalatiilor electrice, urmat de KROMATECH TRADE SRL din domeniul masini, echipamente industriale, nave, avioane și de VALY EXIM SRL din domeniul exploatării forestiere.

După numărul de angajați economia locală este formată preponderent din întreprinderi din categoria micro-întreprinderilor, a întreprinderilor mici și a întreprinderilor mijlocii, respectiv operatori economici ce au între 0 și 250 angajați. Cel mai mare angajator este SC FLORKE PRODUCTION SRL cu 115 de angajați.

Tabel 2 Top 5 operatori economici, comuna Roșia, an fiscal 2022

Cifra de afaceri	Nr. angajați	Profit
1 FLORKE PRODUCTION SRL 20,2 mil. lei (4,6 mil euro)	**1. FLORKE PRODUCTION SRL** 115 angajați	**1. FLORKE PRODUCTION SRL** 2,6 mil. lei (599.486 Euro)
2 NICOLAS BRÂNZETURI SRL 7,6 mil. lei (1,7 mil. euro)	**2. DAS CONCEPT S.R.L.** 26 angajați	**2. DAS CONCEPT SRL** 1,1 mil. lei (241.821 Euro)
3 DAS CONCEPT S.R.L. 6,8 mil lei (1,5 mil. Euro)	**3. NICOLAS BRÂNZETURI SRL** 13 angajați	**3. L.D. WORK & CONSULTING CONSTRUCT SRL** 783.854 lei (178.149 Euro)
4 KROMATECH TRADE SRL 4,2 mil lei (950.117 euro)	**4. ALFOR PROD SRL** 9 angajați	**4. KROMATECH TRADE SRL** 376.537 lei (85.577 Euro)
5 VALY EXIM S.R.L 2,8 lei (639.214 euro)	**5. LACTOCARMA-DAIA SRL** 6 angajați	**5. VALY EXIM S.R.L** 358.403 lei (29.745 Euro)

În anul 2022, comuna Roșia se distinge prin diversitatea și importanța activităților economice desfășurate, evidențiate în mare măsură de cifra de afaceri înregistrată de diverse sectoare. Printre cele mai reprezentative domenii economice se numără:

1. Fabricarea altor produse din material plastic:

Industria prelucrării plasticului ocupă o poziție semnificativă în economia locală, contribuind la dezvoltarea sectorului manufacturier și la furnizarea de produse din material plastic pentru diverse industrii.

2. Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun:

Sectorul comerțului cu amănuntul reprezintă un pilon important al economiei locale, asigurând accesul comunității la produse alimentare, băuturi și articole de tutungerie prin magazine nespecializate.

3. Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor:

Industria alimentară din comuna Roșia este caracterizată de producția de produse lactate și brânzeturi, oferind consumatorilor opțiuni locale de calitate în domeniul lactatelor.

4. Lucrări de instalații electrice:

Sectorul de lucrări de instalații electrice contribuie la dezvoltarea infrastructurii și asigură funcționalitatea corespunzătoare a rețelelor electrice și a instalațiilor din diverse zone ale comunei.

5. Transporturi rutiere de mărfuri:

Activitatea de transport rutier de mărfuri reprezintă un element esențial în infrastructura economică a comunei Roșia, facilitând circulația eficientă a bunurilor și contribuind la legăturile comerciale externe și interne.

Aceste activități economice dar și altele reprezintă nu doar surse importante de venit pentru comunitatea locală, ci și factori esențiali în dezvoltarea economică durabilă a comunei Roșia, contribuind la creșterea bunăstării și la consolidarea poziției acesteia în contextul economic mai larg.

Locul	**COD CAEN**		**Cifra de afaceri 2022**
1	CAEN 2229	Fabricarea altor produse din material plastic	20,2 mil. lei (4,6 mil. euro)
2	CAEN 4711	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	10,3 mil. lei (2,3 mil. euro)
3	CAEN 1051	Fabricarea produselor lactate si a branzeturilor	9,9 mil. lei (2,3 mil. euro)
4	CAEN 4321	Lucrari de instalatii electrice	6,9 mil. lei (1,6 mil. euro)
5	CAEN 4941	Transporturi rutiere de marfuri	4,4 mil. lei (996.44 euro)
6	CAEN 4614	Intermedieri in comertul cu masini, echipamente industriale, nave si avioane	4,2 mil. lei (950.117 euro)
7	CAEN 4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	1,8 mil. lei (413.625 euro)
8	CAEN 4776	Comert cu amanuntul al florilor, plantelor si semintelor, comert cu amanuntul al animalelor de companie si al hranei pentru acestea, in magazine specializate	1,3 mil. lei (287.644 euro)
9	CAEN 4649	Comert cu ridicata al altor bunuri de uz gospodaresc	1,1 mil. lei (239.426 euro)
10	CAEN 4719	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare	833.846 lei (189.511 euro)
11	CAEN 1071	Fabricarea painii, fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie	787.575 lei (178.994 euro)
12	CAEN 150	Activitati in ferme mixte (cultura vegetala combinata cu cresterea animalelor)	451.883 lei (102.701 euro)
13	CAEN 6831	Agentii imobiliare	269.927 lei (61.347 euro)
14	CAEN 4312	Lucrari de pregatire a terenului	265.232 lei (60.280 euro)
15	CAEN 4334	Lucrari de vopsitorie, zugraveli si montari de geamuri	262.803 lei (59.728 euro)

I.5.2. Șomajul și numărul mediu al salariaților

În comuna Roșia, rata șomajului a cunoscut o tendință descrescătoare în ultimii ani, cu toate că rămâne peste media județeană. Comparativ cu situația din 2016, procentul de șomaj s-a redus semnificativ, înregistrând o scădere de la 6,5% la 2,6% la sfârșitul anului 2022. Aceasta sugerează că eforturile locale și condițiile economice au contribuit la îmbunătățirea situației ocupării forței de muncă în comunitate.

Cu toate acestea, pandemia de COVID-19, care a început în 2020, a avut un impact semnificativ asupra pieței muncii și a ratei șomajului la nivel global. Comuna Roșia nu a fost o excepție, și consecințele acestei pandemii continuă să se resimtă în economie. În 2022, s-a înregistrat o ușoară creștere a ratei șomajului, cu aproximativ 1 procent față de anul anterior.

Acest fenomen poate fi explicat prin factori precum restricțiile impuse de pandemie, închideri temporare ale afacerilor și fluctuațiile economice generate de contextul global incert. Cu toate acestea, este important de subliniat că reducerea semnificativă a ratei șomajului în comparație cu anul 2016 reflectă reziliența și adaptabilitatea comunității în fața provocărilor economice.

Autoritățile locale și comunitatea pot colabora pentru a dezvolta strategii și proiecte menite să sprijine relansarea economică și crearea de noi oportunități de angajare, în vederea contracarării efectelor negative ale pandemiei și menținerii unei rate scăzute a șomajului pe termen lung.

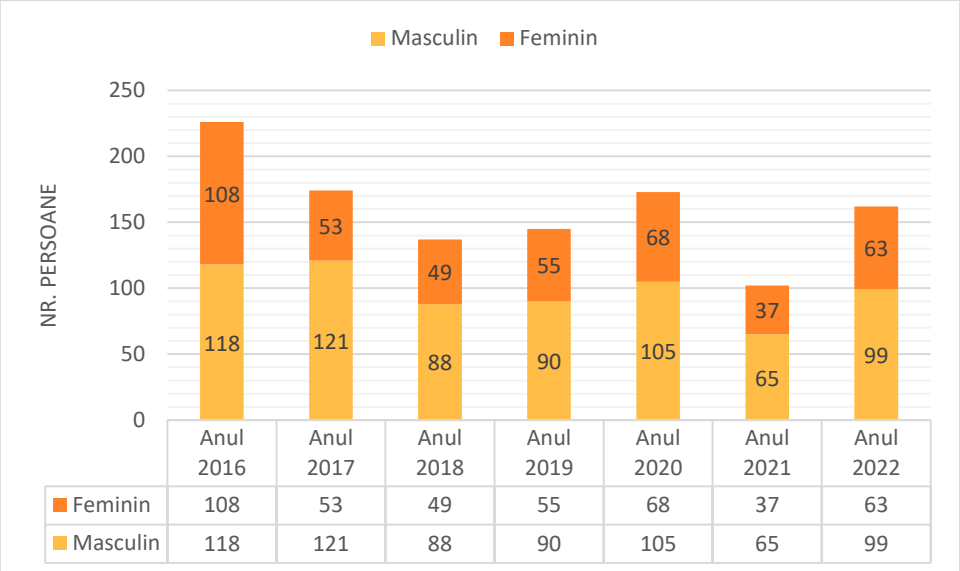

	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Feminin	108	53	49	55	68	37	63
Masculin	118	121	88	90	105	65	99

În analiza distribuției șomajului în funcție de gen, constatăm că rata șomajului este în general mai ridicată în rândul persoanelor de sex masculin în comuna Roșia. Această disparitate poate fi influențată de mai mulți factori, inclusiv de specificitățile industriale și ocupaționale ale regiunii, precum și de dinamica pieței muncii.

Există multiple aspecte care pot contribui la această diferență de gen în ceea ce privește șomajul. În unele comunități, industriile cu predominanță masculină pot fi mai susceptibile la fluctuații economice, conducând la o mai mare instabilitate în ocuparea forței de muncă pentru bărbați. De asemenea, specializarea în anumite domenii de activitate poate influența gradul de expunere la riscul de șomaj.

În plus, caracteristicile ocupaționale și industriale ale zonei pot juca un rol important. Spre exemplu, dacă comuna are o prezență semnificativă în sectoare cu o predominanță istorică a bărbaților, cum ar fi construcțiile sau producția, aceste sectoare pot fi mai afectate de fluctuațiile economice.

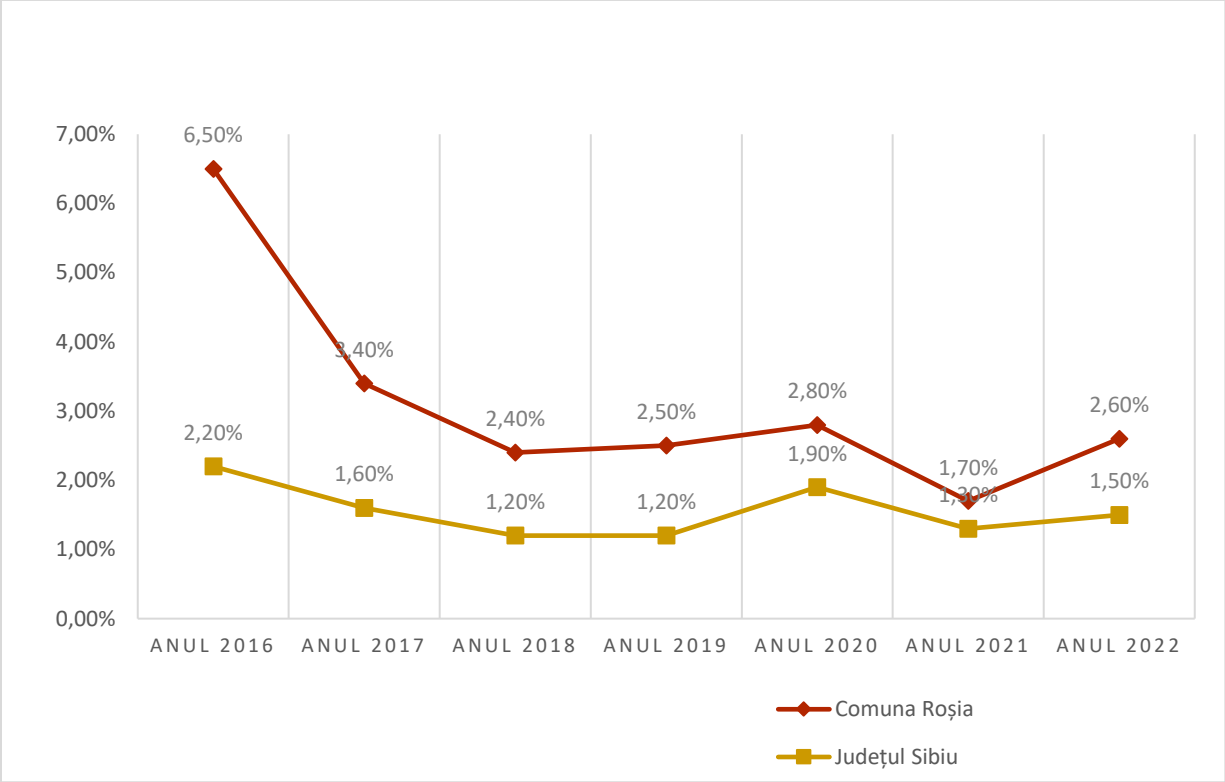

Rata șomajului mai ridicată are efect direct asupra economie locale. Șomajul poate afecta negativ economia locală, deoarece oamenii fără locuri de muncă au mai puțini bani de cheltuit, ceea ce poate duce la scăderea cererii de bunuri și servicii în zonă. Acest lucru poate influența afacerile locale și poate duce la stagnare sau chiar închiderea unor întreprinderi mici și mijlocii. De asemenea persoanele care nu reușesc să găsească locuri de muncă în comuna Roșia pot fi nevoite să-și caute oportunități în alte zone sau chiar în străinătate. Acest fenomen poate duce la scăderea populației și la îmbătrânirea comunității, afectând astfel dezvoltarea și sustenabilitatea localității. Șomajul poate afecta în mod direct calitatea vieții în comuna Roșia. Oamenii pot resimți frustrare, pierderea încrederii în sine și sentimentul de inutilitate, ceea ce poate afecta relațiile interpersonale, stima de sine și satisfacția generală a vieții.

Este important ca autoritățile și comunitatea locală să identifice soluții și să dezvolte strategii pentru a stimula crearea de locuri de muncă, pentru a sprijini reconversia profesională a celor afectați de șomaj și pentru a promova dezvoltarea economică sustenabilă în comuna Roșia, județul Sibiu.

CAPITOLUL I.6. Educație

I.6.1. Infrastructura educațională

Comuna Roșia dispune de mai multe unități de învățământ, inclusiv școli și grădinițe, care sunt responsabile de educația și dezvoltarea copiilor.

În general, infrastructura școlară din comuna Roșia include clădiri școlare și spații adecvate pentru desfășurarea activităților didactice, cum ar fi săli de clasă, laboratoare, biblioteci și săli de sport. Aceste facilități sunt concepute pentru a sprijini procesul de învățare și pentru a crea un mediu propice pentru elevi.

În comuna Roșia există o singură unitate de învăţământ cu personalitate juridică: Şcoala Gimnazială Roșia având acreditate nivelul de învățământ: preşcolar, primar și gimnazial. Acestei unități fiindui arondate următoarele subunităţi:

- Grădiniță cu program nomal Daia
- Grădiniță cu program nomal Roșia
- Grădiniță cu program nomal Nou
- Şcoala Gimnazială Waldorf "Hans Spalinger" Roşia
- Şcoala Gimnazială Daia
- Şcoala Gimnazială Caşolţ

Îmbunătățirea infrastructurii școlare poate contribui la oferirea unui mediu educațional mai sigur și mai confortabil, promovând în același timp eficiența și calitatea procesului de învățare. De asemenea, infrastructura adecvată poate atrage și menține personalul didactic calificat și poate crea un sentiment de mândrie și apartenență în comunitatea locală.

Așadar, infrastructura școlară din comuna Roșia, Sibiu, joacă un rol crucial în asigurarea unei educații de calitate și în dezvoltarea armonioasă a copiilor din zonă. Continuarea investițiilor și îmbunătățirilor în această infrastructură este esențială pentru a răspunde nevoilor educaționale în schimbare și pentru a promova progresul educației în comunitatea locală.

I.6.2. Populația școlară și cadrele didactice

În comuna Roșia, Sibiu, creșterea natalității a avut un impact semnificativ asupra populației școlare, determinând o tendință ascendentă în numărul de elevi. În perioada 2016-2021, numărul de elevi din ciclul primar, gimnazial și preșcolar a înregistrat o creștere medie de 0,82% anual, cu aproximativ 7 elevi în plus în fiecare an.

Detaliind distribuția elevilor pe niveluri de educație, constatăm că în perioada menționată, învățământul preșcolar a înregistrat o ușoară scădere medie de 0,51%. În contrast, învățământul

primar a înregistrat o creștere medie de 1,37%, iar învățământul gimnazial a cunoscut o creștere medie de 1,49%.

De asemenea, învățământul preșcolar a experimentat o creștere semnificativă, înregistrând o majorare de 12,82% comparativ cu anul 2015, în anul 2019. Aceasta poate reflecta eforturile de extindere a accesului la educație timpurie și creșterea gradului de conștientizare a importanței acestei etape în dezvoltarea copiilor.

Aceste date subliniază impactul direct al creșterii natalității asupra sistemului de învățământ local și evidențiază necesitatea adaptării infrastructurii școlare și alocării adecvate a resurselor pentru a satisface cerințele educaționale în creștere. Autoritățile locale și comunitatea pot colabora în vederea implementării unor strategii eficiente pentru gestionarea acestei creșteri, asigurând calitatea și accesul la educație pentru toți copiii din comuna Roșia.

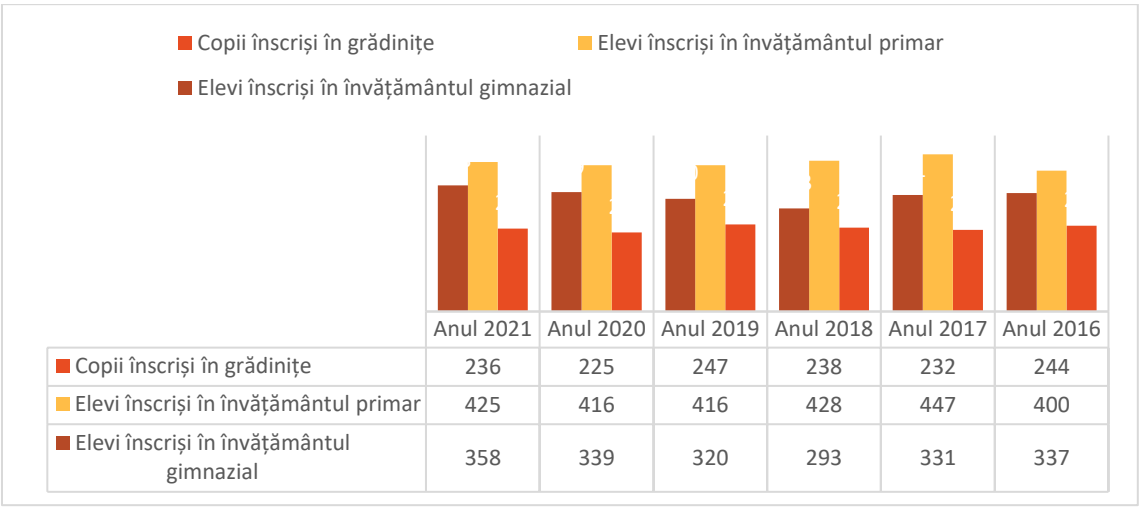

	Anul 2021	Anul 2020	Anul 2019	Anul 2018	Anul 2017	Anul 2016
Copii înscriși în grădinițe	236	225	247	238	232	244
Elevi înscriși în învățământul primar	425	416	416	428	447	400
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	358	339	320	293	331	337

Grafic nr. 8 Populația școlară pe niveluri de educație

În anul 2021, comuna Roșia, situată în județul Sibiu, a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de personal didactic, cu un total de 9 persoane în plus față de situația din anul 2016. Această evoluție pozitivă a personalului didactic este direct corelată cu creșterea demografică a comunității locale, generând implicit o creștere a numărului de elevi în școlile din zonă.

Această mărire a personalului didactic a fost impusă de necesitatea adaptării sistemului educațional la noile cerințe generate de creșterea populației. Cu o comunitate în expansiune, autoritățile educaționale au intervenit prin angajarea suplimentară de cadre didactice pentru a asigura o proporție adecvată între numărul crescut de elevi și resursele umane disponibile în școlile din comuna Roșia.

Obiectivul acestei măsuri a fost asigurarea unei educații de calitate, menținerea unui mediu de învățare eficient, și consolidarea relației personalului didactic cu elevii, pentru a îndeplini nevoile educaționale specifice unei comunități în creștere. Astfel, angajarea suplimentară de personal didactic a avut ca scop principal gestionarea dinamică a sistemului educațional în concordanță cu evoluția demografică a comunei Roșia, contribuind la promovarea excelenței în educație.

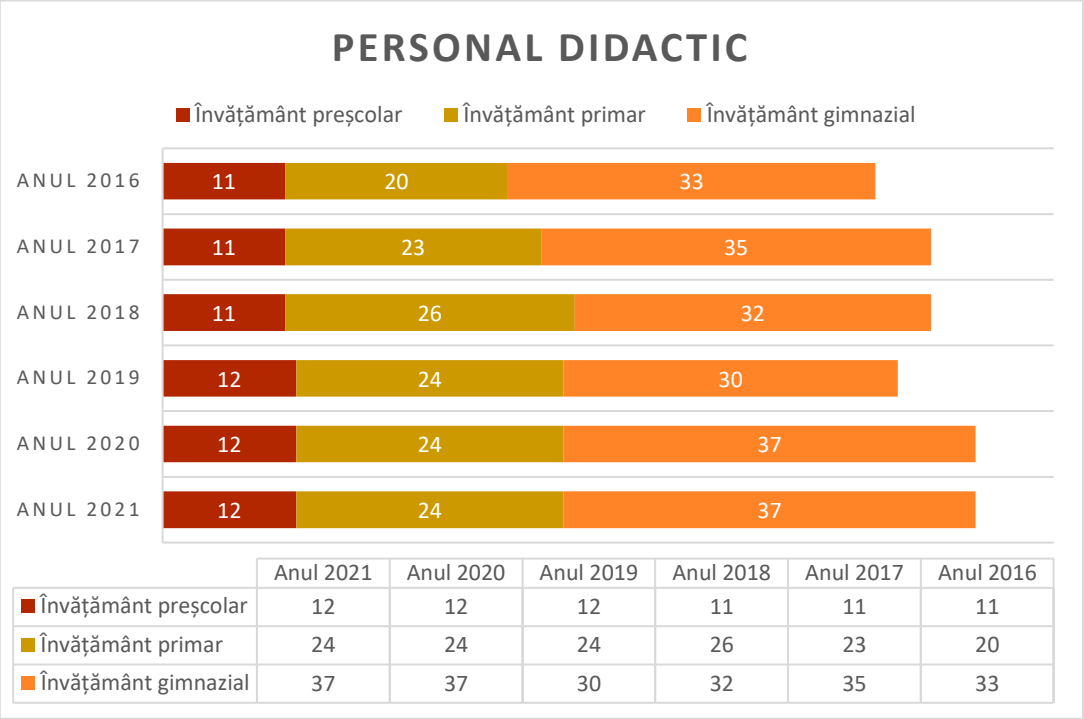

	Anul 2021	Anul 2020	Anul 2019	Anul 2018	Anul 2017	Anul 2016
Învățământ preșcolar	12	12	12	11	11	11
Învățământ primar	24	24	24	26	23	20
Învățământ gimnazial	37	37	30	32	35	33

CAPITOLUL I.6. Condiții climatice și de mediu

I.6.1. Relieful

Relieful diversificat al comunei Roșia conferă acestei localități un peisaj variat și atrăgător, influențat de factori geografici precum Munții Făgăraș și Depresiunea Făgărașului.

Câmpia Făgărașului:

Partea de est a comunei Roșia este dominată de Câmpia Făgărașului, o regiune de câmpie aflată între râul Olt și Munții Făgăraș. Această zonă se caracterizează prin terenuri plate sau ușor ondulate, oferind condiții favorabile pentru activități agricole. Agricultura este o componentă semnificativă a economiei locale, beneficiind de fertilitatea solurilor din această regiune.

Dealuri și Culmi:

În partea de vest a comunei se întind Munții Făgăraș, cunoscuți pentru culmile și dealurile lor mai înalte. Aceste formațiuni geologice, acoperite deseori de păduri și vegetație montană, contribuie la peisajul pitoresc al comunei. Accesibile prin trasee de drumeție, aceste zone oferă oportunități pentru iubitorii de natură și aventură, adesea recompensându-i cu priveliști panoramice impresionante asupra împrejurimilor.

Văi și Râuri:

Comuna Roșia este străbătută de mai multe cursuri de apă, precum râul Roșia și pârâul Rășinari. Aceste râuri și pâraie contribuie la modelarea terenului, formând văi înguste și adânci în unele zone. Apele curgătoare și relieful asociat adaugă un element pitoresc peisajului și oferă o sursă importantă de apă pentru comunitate.

Relieful variat al comunei Roșia oferă oportunități diverse pentru activități în aer liber, cum ar fi drumeții pe trasee montane, ciclism în zonele mai plate, sau simpla explorare a naturii. Pădurile din Munții Făgăraș și zonele înconjurătoare susțin biodiversitatea locală, oferind un habitat natural pentru o varietate de specii de plante și animale.

Prin diversitatea sa, relieful comunei Roșia contribuie la atractivitatea ei, atât pentru locuitori, cât și pentru cei care doresc să descopere frumusețea naturală a acestei regiuni.

I.6.2. Rețeaua hidrografică

Comuna Roșia, este străbătută de mai multe cursuri de apă, inclusiv râuri și pâraie. Deși nu dispun de informații detaliate despre fiecare curs de apă în parte, iată câteva dintre cele mai importante elemente ale rețelei hidrografice din comuna Roșia:

1. Râul Roșia: Acest râu este cel mai important curs de apă din zonă și dă numele comunei. Are originea în Munții Făgăraș și străbate comuna Roșia pe o distanță semnificativă. Râul Roșia se varsă în Râul Olt în apropierea localității Blajel.
2. Pârâul Rășinari: Acesta este un afluent al râului Roșia și curge prin partea de sud a comunei. Pârâul Rășinari are o importanță semnificativă în alimentarea rețelei hidrografice din zonă.
3. Alte pâraie și râulețe: Există mai multe pâraie și râulețe mai mici care străbat comuna Roșia și care sunt tributare râului Roșia sau pârâului Rășinari.

Rețeaua hidrografică din comuna Roșia contribuie la alimentarea cu apă a terenurilor agricole din zonă și joacă un rol important în ecosistemul local. Totodată, aceste cursuri de apă oferă oportunități pentru recreere în aer liber și activități legate de natură, cum ar fi pescuitul și drumețiile.

I.6.3. Clima

Roșia, se încadrează în zona climatică de tranziție între climatul temperat continental și climatul temperat alpin cu următoarele caracterisici:

1. **Temperaturi:** Verile în comuna Roșia sunt în general calde, cu temperaturi medii lunare ce pot depăși 20°C, iar iernile sunt reci, cu temperaturi medii lunare ce pot scădea sub 0°C. Temperaturile maxime în timpul verii pot atinge în mod obișnuit între 25°C și 30°C, în timp ce temperaturile minime în timpul iernii pot coborî sub -10°C.
2. **Precipitații:** Comuna Roșia primește în mod obișnuit precipitații moderate pe tot parcursul anului, cu variații sezoniere. Cele mai mari cantități de precipitații cad în timpul verii și toamnei, iar iarna există posibilitatea de a avea precipitații sub formă de zăpadă. Cantitatea anuală de precipitații se situează în general în jurul valorii de 600-800 mm.
3. **Vânturi:** Comuna Roșia nu este influențată în mod direct de vânturile predominante, dar vânturile pot avea o influență locală în funcție de orientarea reliefului.

I.6.4. Flora și fauna

Flora și fauna din comuna Roșia, sunt caracteristice zonei Transilvaniei și variază în funcție de relieful și mediul înconjurător. Aici sunt câteva exemple de specii de plante și animale întâlnite în zonă:

Flora:

- Păduri de foioase: Comuna Roșia este înconjurată de păduri de foioase, care includ arbori precum stejarul, carpenul, fagul și paltinul. Aceste păduri sunt importante pentru conservarea biodiversității și oferă un habitat pentru multe specii de plante și animale.
- Plante ierboase: În zonele de câmpie și colinare, se pot întâlni o varietate de plante ierboase precum macul, ciuboțica cucului, trifoiul, pirul, nalba mare, iarba-de-pădure și multe altele.

- Plante montane: Datorită apropierii de Munții Făgăraș, în zonele mai înalte ale comunei Roșia se pot găsi și specii de plante montane, cum ar fi iedera, jneapănul de munte, zmeurul sălbatic și jnepenișul.

Fauna:

- Mamifere: În comuna Roșia se pot întâlni diverse specii de mamifere, inclusiv cerbi, căprioare, mistreți, vulpi, iepuri și viezuri.
- Păsări: Zonele cu păduri și pajiști oferă habitat pentru o varietate de păsări. Printre speciile întâlnite se numără ciocănitoarea, mierla, privighetoarea, pițigoiul, pupăza și cioara.
- Reptile și amfibieni: Comuna Roșia găzduiește o varietate de reptile și amfibieni, cum ar fi șopârlele, șerpii de apă, broaștele râioase și broaștele-verzi.
- Nevertebrate: În mediul natural al comunei Roșia trăiesc și o gamă diversă de nevertebrate, cum ar fi fluturii, albinele, greierii, păianjenii și melcii.

Este important să menționăm că aceasta este o listă generală și că diversitatea exactă a florei și faunei din comuna Roșia poate varia și poate fi influențată de schimbările de mediu și de impactul activităților umane. Conservarea și protecția acestor specii și a habitatelor lor sunt aspecte importante pentru menținerea biodiversității în zonă.

I.6.5. Rezervații naturale - arii naturale protejate

În comuna Roșia se găsesc mai multe zone de interes natural și peisagistic, arii naturale protejate și situri de importanță comunitară (SIC-uri) precum:

- **Situl Oltul Mijlociu - Cibin - Hârtibaciu ROSCI0132**, se întinde pe teritoriul comunei pe o suprafață de 813610 mp^2 (0,81 km). Situl Oltul Mijlociu - Cibin - Hârtibaciu este un sit de importanță comunitară (SIC) situat în zona în care râurile Oltul Mijlociu, Cibin și Hârtibaciu se intersectează, cuprinzând zone în județele Sibiu, Alba și Brașov. Acest sit a fost desemnat ca zonă protejată pentru conservarea și protejarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră specifice.
  Este un important coridor ecologic și găzduiește o varietate de habitate, cum ar fi păduri de foioase, păduri aluviale, pajiști umede și mlaștini. Acesta susține biodiversitatea și asigură habitatul pentru numeroase specii de plante și animale, inclusiv specii rare și protejate.
  Printre speciile de interes comunitar care pot fi întâlnite în acest sit se numără: vidra, broasca țestoasă de apă, buhaiul de baltă, râsul, corbul, stârcul cenușiu, șarpele de alun, ghionoaia, iarba-vântului și multe altele.
  Situl Oltul Mijlociu - Cibin - Hârtibaciu are o importanță specială pentru conservarea biodiversității și menținerea funcțiilor ecologice ale ecosistemelor acvatice și terestre din această zonă. Reglementările specifice pentru conservarea acestui sit pot include restricții privind activitățile umane care ar putea afecta habitatul sau speciile de interes.

- **Situl Hârtibaciu Sud – Vest, ROSCI0304,** se întinde pe teritoriul comunei pe o suprafață de 45673595,12 mp^2 (45,67 km) .

Este un sit de importanță comunitară (SIC) situat în partea de sud-vest a județului Sibiu, în apropierea localităților Avrig, Hârtibaciul de Sus, Hârtibaciul de Jos și Nocrich. Acest sit a fost desemnat pentru conservarea și protejarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră specifice.
Situl Hârtibaciu Sud – Vest cuprinde o varietate de habitate, inclusiv pajiști naturale, pășuni montane, terenuri umede și mlaștini. Aici se găsesc și elemente caracteristice regiunii de câmpie și coline din zona Hârtibaciu. Situl are o importanță specială pentru conservarea biodiversității și menținerea funcțiilor ecologice ale ecosistemelor.
Printre speciile de interes comunitar care pot fi întâlnite în acest sit se numără: buhaiul de baltă, râsul, broasca țestoasă de apă, șarpele de alun, stârcul cenușiu, ciocănitoarea neagră, ciocănitoarea de grădină, păstrăvul, peștele-șarpe și multe altele.
Situl Hârtibaciu Sud – Vest beneficiază de reglementări specifice pentru protecția sa, care pot include restricții privind activitățile umane care ar putea afecta habitatul sau speciile de interes. Este important să se respecte aceste reglementări pentru a asigura conservarea și protejarea biodiversității din acest sit.

- **Situl Podișul Hârtibaciu, ROSPA0099, 37.633.559,28 mp^2**, (37,63 km) , este o rezervație naturală de importanță națională situată în județul Sibiu, în zona Hârtibaciu. Acesta a fost desemnat pentru conservarea și protejarea unor habitate naturale și specii de interes comunitar.
  Situl cuprinde o varietate de habitate, inclusiv pajiști naturale, terenuri agricole, pășuni, fânețe, zone umede și mlaștini. Această zonă este deosebit de importantă pentru conservarea biodiversității și menținerea funcțiilor ecologice ale ecosistemelor.
  Acesta găzduiește numeroase specii de plante și animale, inclusiv specii rare și protejate. Printre speciile de interes comunitar întâlnite în acest sit se numără: buhaiul de baltă, râsul, stârcul cenușiu, păstrăvul, ghionoaia, vânturelul de seară și multe altele.
  Rezervația naturală Podișul Hârtibaciu este protejată prin lege, iar accesul și activitățile desfășurate în această zonă pot fi restricționate pentru a asigura conservarea habitatelor și a speciilor prezente.

I.6.6. Salubritate și protecția mediului

În comuna Roșia, operatorul responsabil cu serviciile de salubrizare este S.C. Soma S.R.L. Această companie are atribuția de a colecta și transporta deșeurile menajere și similare din localitate.

Nr. crt	An	TONE DEȘEURI COLECTATE	PROCENT DEȘEURI RECICLATE
1	2017	1.264,08	1,68%
2	2018	1.362,00	3,40%
3	2019	2.141,42	27,78%
4	2020	1.399,18	27,50%
5	2021	1.353,00	27,37%
6	2022	1.245,75	43,50%

Pe parcursul ultimilor ani, s-au desfășurat multiple campanii de informare și conștientizare în comunitate, având ca scop promovarea practicilor responsabile privind gestionarea deșeurilor. Ca rezultat al acestor eforturi, gradul de reciclare al deșeurilor în comuna Roșia a înregistrat o creștere semnificativă. În anul 2017, procentul de deșeuri reciclate era de doar 1,68%, în timp ce în anul 2022 a atins impresionanta cifră de 43,50%.

Această creștere semnificativă a gradului de reciclare evidențiază succesul inițiativelor locale de educare și conștientizare cu privire la importanța reciclării și impactul acesteia asupra mediului. Comunitatea locală a adoptat tot mai mult obiceiuri responsabile de gestionare a deșeurilor, contribuind astfel la reducerea impactului negativ asupra mediului și la promovarea unei abordări durabile a gestionării deșeurilor în comuna Roșia. Una dintreaceste inițiative este **”Roșia verde - dăm nume copacilor!”,** proiect ce implică atât comunitatea comunitatea locală cât și diverse instituții.

Roșia Verde este o inițiativă de mediu care promovează împădurirea și protejarea pădurilor din comuna Roșia și din împrejurimi. O parte importantă a acestei inițiative constă în numirea copacilor, ceea ce poate ajuta la crearea unui sentiment de apartenență și de responsabilitate față de mediul înconjurător.

În cadrul acțiunii "Roșia verde- dăm nume copacilor" au fost plantați 60 de arbori din speciile tuia și tei, în satul Roșia. Acțiunea a fost realizată de Primăria Comunei Roșia la inițiativa mai multor părinți din satul Roșia, la acțiune a fost invitată și Școala Generală Roșia. În mod simbolic fiecare copac plantat a primit numele celui care l-a plantat.

CAPITOLUL I.7. Agricultura și dezvoltarea rurală

I.7.1. Zootehnia

În comuna Roșia, zootehnia reprezintă o componentă esențială a economiei locale, având un impact semnificativ asupra tradițiilor și practicilor agricole din zonă. Agricultura și creșterea animalelor sunt activități fundamentale pentru comunitatea locală, iar satele din comuna Roșia sunt recunoscute pentru fermele lor care se specializează în creșterea animalelor destinate producției de carne, lapte și ouă.

Crescătorii de animale din această zonă se concentrează în principal pe creșterea tradițională a animalelor, cu un accent deosebit pe vaci, oi și porci. În plus, există o creștere a popularității creșterii păsărilor pentru carne și ouă, cum ar fi găinile și curcanii, care adaugă diversitate activităților zootehnice din comuna Roșia.

Mai mulți fermieri locali adoptă metode tradiționale de creștere a animalelor, bazate pe pajiști naturale și fără exces de inputuri chimice sau tehnologii moderne. Această abordare asigură obținerea unor produse carne sănătoase și gustoase, apreciate de consumatori pentru calitatea lor superioară.

Pe lângă fermele tradiționale, există și câteva exploatații care implementează tehnologii moderne în creșterea animalelor, inclusiv sisteme de hrănire și gestionare a gunoiului. Aceste inovații tehnologice contribuie la creșterea eficienței și productivității în cadrul fermelor, deși nu sunt încă răspândite în mod larg în comuna Roșia.

În istorie, comuna Roșia era cunoscută pentru practicile sale tradiționale de creștere a animalelor, bazate pe pășunatul liber și hrănirea naturală. Această tradiție s-a menținut în anumite comunități, iar astăzi, comuna Roșia rămâne o zonă în care creșterea animalelor este o activitate economică de primă importanță.

Comparativ cu alte zone rurale din România, comuna Roșia înregistrează o creștere constantă a efectivului de animale, cu aproximativ 4,78% pe an. Bovinele, ovinelor și păsările reprezintă o

parte semnificativă a efectivului total de animale din comună, subliniind importanța continuă a zootehniei în peisajul economic al comunei Roșia.

Tabel. Evoluția efectivelor de animale

Animale	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bovine	1687	1996	2494	2628	2682	2687	3006	3231
Ovine	25268	29645	30381	30345	30324	30168	30574	32238
Caprine	1711	2168	2351	2733	2538	2617	2578	2448
Cabaline	218	235	246	245	196	238	241	228
Porcine	885	1142	1230	1248	1245	1361	1324	1317
Păsări	3612	4666	5522	5962	5718	5848	6370	6244

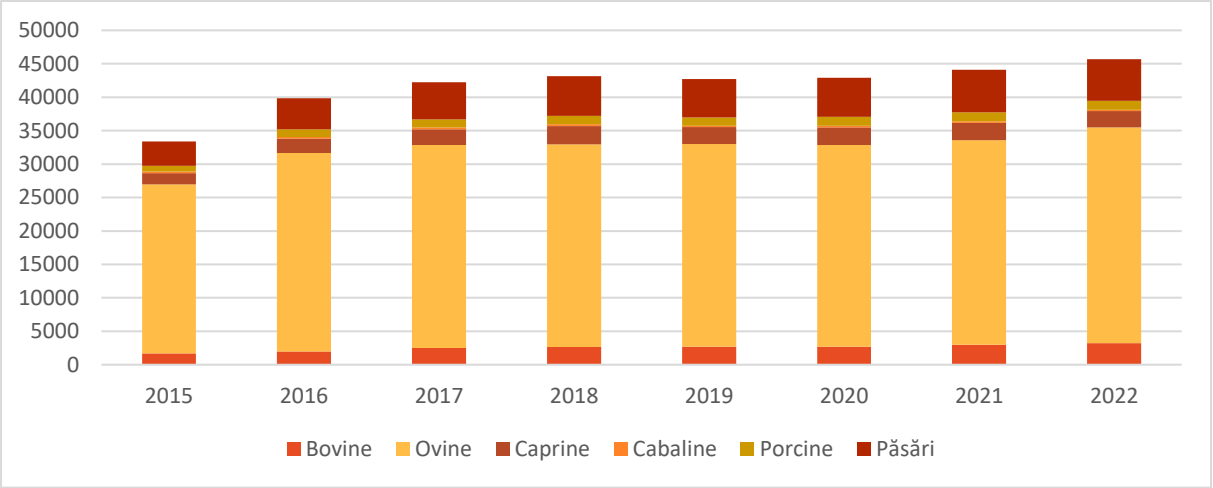

I.7.2. Pomicultura, viticultura, legumicultura

În comuna Roșia, activitatea agricolă joacă un rol esențial în economia locală, iar suprafețele extinse cultivate reflectă diversitatea și importanța sectorului agricol în această zonă. Principalul focus al agricultorilor se îndreaptă către culturile de porumb boabe și legume.

Analizând tendințele din datele disponibile, se poate observa o schimbare în preferințele agricole, cu o scădere în interesul pentru cultivarea grâului, legumelor și cartofilor. În schimb, se remarcă o creștere semnificativă în culturile de porumb boabe și altele, reflectând adaptarea fermierilor la cerințele pieței și la condițiile de mediu.

Cultura de porumb boabe ocupă cea mai mare parte a terenurilor cultivate, cu o suprafață de 950 de hectare, indicând o orientare crescută către această cultură. Aceasta poate fi

influențată de cererea ridicată pentru porumb în diverse industrii, inclusiv în producția de hrană pentru animale și în industria alimentară.

Culturile de legume reprezintă, de asemenea, o parte semnificativă a peisajului agricol al comunei, ocupând aproximativ 190 de hectare. Această diversificare a culturilor poate contribui la securitatea alimentară locală și poate satisface nevoile consumatorilor pentru produse proaspete și locale.

Chiar dacă culturile de cartofi ocupă o suprafață mai mică, de 50 de hectare, acestea rămân o componentă importantă a producției agricole locale. Cartofii sunt o sursă de hrană esențială și versatilă, iar cererea pentru această cultură poate varia în funcție de preferințele consumatorilor.

Aceste evoluții în agricultură indică capacitatea comunei Roșia de a se adapta la schimbările din mediul economic și de a valorifica oportunitățile oferite de piață. Diversificarea culturilor și ajustarea strategiilor agricole pot contribui la sustenabilitatea și prosperitatea comunității agricole locale.

Tabel. Suprafața cultivată cu principalele culturi

Principalele culturi	**Ani**							
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	Hectare	**Hectare**	**Hectare**	**Hectare**	**Hectare**	**Hectare**	**Hectare**	**Hectare**
Grâu şi secară	95	25	75	23	25	24	48	56
Porumb boabe	860	800	900	520	380	490	750	950
Cartofi	150	120	160	90	60	70	90	90
Legume	317	264	367	152	92	82	190	190
Altele	78	65	79	72	21	22	76	83

Tabel. Producţia agricolă vegetală la principalele culturi

Principalele culturi	**Ani**							
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	Tone	**Tone**	**Tone**	**Tone**	**Tone**	**Tone**	**Tone**	**Tone**
Grâu şi secară	230	62	210	57	68	69	138	157
Porumb boabe	5400	4730	5310	2784	258	2940	4875	5700
Cartofi	2700	2172	1630	1575	900	12805	15750	16470
Legume	5575	5148	6973	2736	1794	1488	3230	3420
Altele	184	182	205	187	56	65	205	249

Analizând evoluția producției agricole în comuna Roșia în perioada 2015-2022, se observă tendințe diferite în funcție de tipul de cultură.

1. **Culturi de grâu și secară:**

Producția medie anuală pentru culturile de grâu și secară a înregistrat o creștere semnificativă, cu un avans de 25,48%. Aceasta poate reflecta îmbunătățiri în tehnologiile agricole, folosirea unor soiuri mai performante sau condiții meteorologice favorabile.

2. **Culturi de porumb boabe și alte tipuri:**

Producția medie anuală pentru culturile de porumb boabe și alte tipuri a înregistrat și ea o creștere, cu 6,43%. Aceasta poate fi atribuită cererii crescânde pentru porumb în diverse industrii, cum ar fi hrana pentru animale și industria alimentară.

3. **Culturi de cartofi:**

În contrast, producția medie anuală a culturilor de cartofi a înregistrat o scădere cu 2,64%. Această reducere poate avea multiple cauze, inclusiv schimbări în preferințele consumatorilor, fluctuații în prețurile pieței sau poate fi influențată de factori climatici care afectează această cultură specifică.

Aceste schimbări în producția medie anuală indică adaptarea constantă a agricultorilor la dinamica pieței și condițiile de mediu. Este posibil ca aceștia să își ajusteze strategiile în funcție de cererea pieței, de schimbările în condițiile climatice sau de alte factori economici.

Este important de menționat că variațiile în producție pot avea impact asupra economiei locale, a securității alimentare și a sustenabilității agriculturii în comuna Roșia. Adaptabilitatea agricultorilor la schimbări și implementarea unor practici agricole durabile rămân aspecte cheie pentru viitorul sectorului agricol în această comunitate.

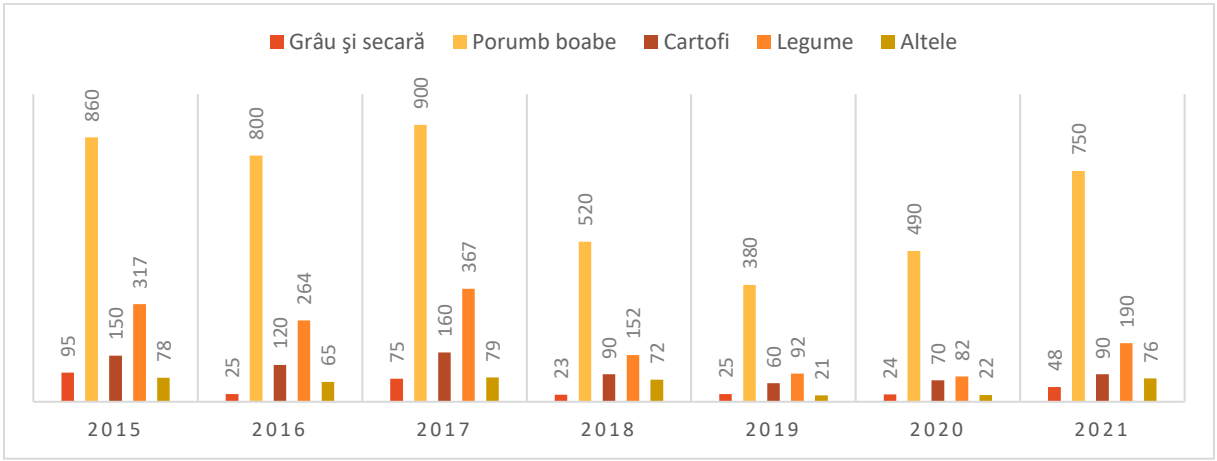

I.7.3. Silvicultura

Silvicultura în comuna Roșia, reprezintă o activitate importantă datorită prezenței unor suprafețe semnificative de teren acoperite cu păduri. Silvicultura implică gestionarea și exploatarea sustenabilă a resurselor forestiere, precum și conservarea și protejarea mediului înconjurător.

În comuna Roșia, există păduri mixte și păduri de conifere, care sunt gestionate în conformitate cu reglementările și politicile forestiere naționale. Activitățile desfășurate în silvicultură pot include:

1. Împădurire și reîmpădurire: Aceste activități implică plantarea sau regenerarea pădurilor prin plantarea de puieți sau prin lăsarea în natură a semințelor provenite din arborii existenți.
2. Exploatare forestieră: Aceasta include tăierea arborilor în vederea utilizării ulterioare, cum ar fi producția de cherestea și lemn de foc. Exploatarea forestieră este reglementată și se desfășoară în conformitate cu planuri de gestionare forestieră și practici durabile.
3. Îngrijirea și gestionarea pădurilor: Aceste activități includ lucrări de întreținere a pădurilor, cum ar fi curățarea, subțierea și îngrijirea arborilor, pentru a asigura o creștere sănătoasă și durabilă a acestora.
4. Protecția împotriva dăunătorilor și incendiilor: Silvicultura implică măsuri de protecție împotriva dăunătorilor și a incendiilor prin monitorizare, aplicarea tratamentelor fitosanitare și organizarea de servicii de intervenție în caz de incendiu.

Practica silviculturii în comuna Roșia este esențială pentru gestionarea durabilă a resurselor forestiere din zonă. Agenția Națională a Pădurilor - Romsilva și Direcția Silvică Sibiu, împreună cu autoritățile locale, au rolul crucial de a asigura aplicarea legislației și implementarea unor practici silvice responsabile.

Un aspect fundamental al silviculturii în comuna Roșia este reglementarea atentă a activităților de exploatare forestieră. Aceasta se face în conformitate cu normativele legale, care includ stabilirea unor perioade de exploatare, cantități de lemn admise și măsuri de protecție a biodiversității locale. Prin implementarea acestor reguli, autoritățile doresc să asigure un echilibru între nevoile economice și conservarea durabilă a resurselor naturale.

Gestionarea durabilă a pădurilor din comuna Roșia include și practici precum regenerarea pădurilor prin împăduriri artificiale sau regenerarea naturală, monitorizarea stării de sănătate a pădurilor, combaterea dăunătorilor și prevenirea incendiilor forestiere. Aceste măsuri sunt cruciale pentru menținerea biodiversității și a funcțiilor ecologice ale pădurilor.

Pădurile din comuna Roșia nu reprezintă doar o resursă economică, ci și un habitat natural pentru numeroase specii de plante și animale. Conservarea biodiversității este o prioritate, iar silvicultura durabilă contribuie la menținerea echilibrului ecologic.

În plus, pădurile oferă comunității locale o serie de beneficii sociale, cum ar fi recreere în aer liber, turism și protecție împotriva eroziunii solului. Gestionarea responsabilă a pădurilor este, prin urmare, esențială pentru asigurarea sustenabilității pe termen lung a acestor resurse.

Prin implementarea unor politici și practici silvice responsabile, comuna Roșia își propune să valorifice resursele forestiere într-un mod sustenabil, contribuind astfel la dezvoltarea economică a comunității și la conservarea mediului înconjurător.

CAPITOLUL I.8. Sănătate

Serviciile de sănătate sunt esențiale pentru asigurarea asistenței medicale și îngrijirii sănătății comunității. În comuna Roșia, aceste servicii sunt furnizate prin intermediul unor facilități medicale locale, care includ:

- ✓ Cabinetele medicale de familie: în prezent funcționează 3 cabinete medicale de familie în comuna Roșia, în care medicul de familie oferă servicii de îngrijire primară, consultări, diagnostic și tratament pentru pacienți de toate vârstele. Cabinetul medical de familie are o importanță crucială în furnizarea îngrijirii primare și gestionarea sănătății comunității. Medicul de familie dezvoltă o relație continuă și de încredere cu pacienții săi. Acesta cunoaște istoricul medical al fiecărui pacient, ține evidența afecțiunilor anterioare și oferă consiliere personalizată. Medicul de familie oferă consiliere privind stilul de viață sănătos, imunizări, screening-uri și teste periodice având așadar un rol foarte important în orice comunitate locală.
- ✓ Stomatologie: cele 2 cabinete stomatoligice din comună, oferă servicii de îngrijire și tratament stomatologic, cum ar fi consultații, igienizare orală, tratamente dentare și extracții ș.a.
- ✓ Farmacii: Comuna Roșia dispune de 2 farmacii unde pacienții pot obține medicamente prescrise de medic sau medicamente eliberate fără prescripție medicală.

Categorii de unitati sanitare	**Forme de proprietate**	**Număr unități**
Cabinete medicale de familie	Proprietate privata	3
Cabinete stomatologice	Proprietate privata	2
Puncte farmaceutice	Proprietate privata	2

CAPITOLUL I.9. Infrastructura și serviciile sociale

I.9.1. Servicii sociale publice:

Compartimentul de Asistență Socială în cadrul Primăriei Roșia are rolul de a furniza servicii și sprijin în domeniul asistenței sociale pentru locuitorii comunei. Acest compartiment se ocupă de identificarea nevoilor sociale ale comunității și de dezvoltarea și implementarea de programe și servicii pentru a răspunde acestor nevoi. Iată câteva dintre responsabilitățile și serviciile oferite de Compartimentul de Asistență Socială:

- Evaluarea nevoilor sociale: Compartimentul evaluează situația socială a locuitorilor și identifică categoriile de persoane care au nevoie de sprijin suplimentar, precum persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, familiile cu venituri reduse sau alte grupuri vulnerabile.
- Consiliere și îndrumare: Oferă servicii de consiliere și îndrumare în diverse aspecte sociale, cum ar fi accesarea ajutoarelor sociale, înscrierea în programe de asistență, soluționarea problemelor familiale sau personale și orientarea către alte servicii sociale disponibile în comunitate.
- Acordarea ajutoarelor sociale: Compartimentul gestionează și acordă ajutoare sociale pentru locuitorii care îndeplinesc criteriile de eligibilitate, cum ar fi ajutorul de urgență, ajutorul pentru încălzire sau alte forme de sprijin financiar pentru persoanele și familiile aflate în dificultate.
- Program de protecție a copilului: Compartimentul are responsabilitatea de a monitoriza și proteja drepturile copiilor din comunitate. Colaborează cu instituțiile de protecție a copilului pentru a interveni în situații de abuz, neglijare sau violență și asigură îndrumare și sprijin pentru familiile cu copii în dificultate.

Cooperare cu organizații și instituții sociale: Compartimentul colaborează cu organizații și instituții sociale, cum ar fi ONG-uri și centre de asistență, pentru a asigura servicii complementare și pentru a dezvolta programe sociale în beneficiul comunității.

Prin intermediul Compartimentului de Asistență Socială, Primăria Roșia se implică în furnizarea de sprijin social și în îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei.

I.9.2. Infrastructura și servicii sociale private:

Infrastructura și serviciile sociale private joacă un rol crucial în dezvoltarea și bunăstarea comunității din Roșia. Acestea aduc beneficii semnificative în diverse domenii, de la îmbunătățirea calității vieții la stimularea economiei locale, iar în comuna Roșia se identifică câteva asttfel de asociații:

1. **Organizația Dare To Care** desfășoară activități în satul Daia și satul Cornățel, din județul Sibiu.

   Dare To Care este un furnizor de servicii sociale acreditat de catre Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei. Asociața deține un serviciu social licențiat în conformitate cu legislația din Romania, Centru de tip familial pentru copii si tineri lipsiti temporar sau definitiv de ingrijirea familiilor naturale, situat in loc. Cornatel, judetul Sibiu – la aproximativ 20 de km de orasul Sibiu.

   Și-a inceput activitatea in anul 2002, 9 dintre copiii si tinerii aflati in prezent in centrul Dare to Care fiind din din 2002, iar celalti 8 copii din 2011, ultimul copilas, cu varsta de 7 ani, a ajuns in centru in decembrie 2018. Iar in anul 2020 asociata a dobandit licentierea serviciului social ,,Casa de tip familial pentru copii".

   Organizația Dare To Care, desfășoară următoarele servicii de tip social:
   - Identificarea si evaluarea copiilor in dificultate
   - Gazduire pe perioada nedeterminata
   - Prepararea, furnizarea si servirea hranei
   - Ingrijire, educatie formala, non-formala si informala, sprijin emotional, consiliere, psihoterapie
   - Reintegrare sociala, familiala si profesionala, dezvoltarea deprinderilor de viata independenta Informarea, sensibilizarea si implicarea membrilor

2. **Asociația Pro Arte Roșia –APAR**

   Asociația a fost înființată în anul 1991 cu scopul de a susține familiile care provin din medii defavorizate în diverse domenii: educație, proiecte sociale și programe ocupaționale, intrarea pe piața muncii.
   APAR coordonează în momentul de fața numeroase departamente și și-a propus să reușească să găsească pe viitor parteneri în țară și posibilități de autofinanțare a tuturor proiectelor pe termen lung.[5]
   Asociația demarează numeroase proiecte sociale, sanitare și educaționale în comuna Roșia precum:

- **Proiectul social – Școala Rudolf-Steiner Schwabing**
  În fiecare an o clasă a Școlii Rudolf Steiner Schwabing, München își petrece câteva săptămâni în Roșia implicându-se în comunitate și încercând să lase ceva frumos în urma lor. Astfel,

[5] Pagina web a Asociației: https://apar.me/about-us/

aceștia realizează în mod voluntar diverse lucrări ce constau în renovări de case, construcţia unor case, diverse reparaţii pentru familiile elevilor școlii noastre ș.a.

- Sănătate - pentru a susține persoanele cu probleme medicale ocazionale asociața oferă sprijin financiar pentru achiziționarea de medicamente, ochelari de vedere sau efectuarea de analize medicale.
- Continuarea școlii - deoarece scopul principalal al asociației îl reprezintă educația și prevenirea abandonului școlar, APAR oferă sprijin financiar elevilor care își continuă studiile la liceu sau la școală profesională la Sibiu. Acest sprijin acoperă cheltuilele pentru transport în oraș, rechizite, haine. La momentul actual șapte elevi urmează cursuri liceale sau profesionale la Sibiu.
- **Fundația ProRosia e.V.** oferă în fiecare an pachete de Crăciun tuturor elevilor școlii noastre și famililor nevoiașe din Roșia, Nou și Cașolț.
- **Excursii -** Asociația oferă excursii pentru părinţi şi copii, întâlniri cu sociologi pentru îndrumarea elevilor de clasa a opta, discuţii cu părinţii elevilor pe diverse teme și ateliere de lucru săptămânale cu scop de consiliere.
- **Cantina și grădina de legume a școlii** - o donaţie generoasă din partea unei fundaţii a permite asociației să ofere tuturor elevilor din sistemul Wadolrf, în fiecare zi de şcoală, o masă caldă în cantina şcolii. Elevii se bucură să mănânce o dată pe zi împreună cu colegii de clasă şi diriginţii lor la aceeaşi masă. Ei ajută la pregătirea mesei împreună cu bucătăreasa.
  Un proiect de succes il reprezinta cele doua gradini ale scolii in care elevii cultiva o varietate de legume sub indrumarea profesorului. Toate acestea sunt folosite ulterior la pregatirea unor mese delicioase.
  - **EcoART** - Asemenea majorității satelor din România, și Roșia se luptă cu o situație dramatică în ceea ce privește ocuparea forței de muncă. Cei mai mulți lucrează în domeniul agriculturii sau ca zilieri pe diverse șantiere din Sibiu. Din acest motiv asociața a creeat un mic atelier de confecții metalice care are ca scop principal pregătirea profesională a tinerilor din sat și asigurarea unui loc de muncă pe termen lung pentru aceștia. Serviciile firmei ecoART fac referire la două domenii diferite – construcții metalice și lucrări artistice din fier forjat.
  - Centru de zi – Casa 197 - după ce în primăvara anului 2019 o fostă elevă a adus pe lume un copilaș cu dizabilități asociația susținut-o pentru a putea depăși anumite dificultăți. În cele din urmă asociația a decis să înființeze un centru de zi pentru persoane cu dizabilități.
  - Educație - proiectul nostru a început în anul 1997 într-o cameră micuță în clădirea dărăpănată a casei de cultură din Roșia printr-un program de școală de după-masă. Cu sprijinul lui Leonida Pop de la asociația Vasile Voiculescu și al primarului de atunci al comunei Roșia, Valentin Aldea, proiectul s-a transformat un an mai târziu într-un program şcolar-social pilot acreditat de Ministerul Educației numit „program de alfabetizare pentru copiii minorității rome". In anul 2000 asociața a primit statutul de Școală Waldorf Publică de la Inspectoratul Școlar Sibiu. În anul 2004 şcoala a fost extinsă cu o clasă profesională de profil agricol. Din păcate, toate școlile profesionale din România au fost dizolvate în 2009. Acum asociația se străduiește să ofere din nou o formare profesională pe două profiluri. Din 2009 oferă pregătire pentru elevii de la clasa pregătitoare până la clasa a VIII-a, iar în anul 2013 s-a extins cu două clase de grădiniţă într-o clădire nouă.[6]

[6] Pagina web a asociației: https://apar.me/

CAPITOLUL I.10. Administrație și servicii publice

În conformitate cu dispoziţiile art.120 din Constituţia României, coroborate cu dispoziţiile O.U.G. nr.57/2019 privind Codul administrativ, Consiliul Local al Comunei Roșia este autoritatea deliberativă a administraţiei publice prin care se realizează autonomia locală a comunei Roșia.

Potrivit dispozițiilor generale din cap. I al Regulamentului de organizare și funcționare al aparatului de specialitate al primarului comunei Roșia, primarul, viceprimarul, secretarul general al comunei, împreună cu aparatul de specialitate al primarului constituie o structură funcţională fără personalitate juridică şi fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, denumită primăria comunei, care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispoziţiile primarului, soluţionând problemele curente ale colectivităţii locale, constituită din: primar, viceprimar, administratorul public, consilierii primarului sau persoanele încadrate în cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului.

Administrația locală și serviciile publice din comuna Roșia sunt responsabile de gestionarea afacerilor locale și de asigurarea serviciilor esențiale pentru comunitate. Acestea includ:

1. Primăria: Primăria comunei Roșia este responsabilă de administrarea generală a comunei și de implementarea politicilor și programelor locale. Aceasta se ocupă de gestionarea bugetului, dezvoltarea infrastructurii, furnizarea serviciilor publice și aplicarea reglementărilor legale.
2. Servicii administrative: Primăria oferă servicii administrative, cum ar fi eliberarea actelor de identitate, înregistrarea născuților, înregistrarea căsătoriilor și deceselor, eliberarea autorizațiilor și permiselor, precum și alte servicii administrative necesare cetățenilor.
3. Servicii sociale: Administrația locală și Primăria comunei Roșia Sibiu pot asigura și coordona servicii sociale pentru cetățeni, cum ar fi asistență socială, ajutoare de urgență, îngrijire a persoanelor în vârstă sau cu dizabilități și alte programe sociale.
4. Servicii de educație: Administrația locală este responsabilă de gestionarea și susținerea școlilor din comuna Roșia Sibiu, asigurând accesul la educație de calitate pentru copii și tineri. Aceasta include administrarea instituțiilor de învățământ, finanțarea și îmbunătățirea facilităților școlare și promovarea programelor educaționale relevante.
5. Servicii de sănătate: Administrația locală poate colabora cu instituțiile medicale din comună și din zonele învecinate pentru a asigura servicii de sănătate adecvate. Acest lucru poate include gestionarea unui centru de sănătate local, facilitarea accesului la servicii medicale de specialitate și coordonarea programelor de sănătate publică.
6. Gestionarea infrastructurii și serviciilor publice: Administrația locală are responsabilitatea pentru dezvoltarea și întreținerea infrastructurii din comună, inclusiv drumuri, iluminat public, alimentare cu apă, canalizare și gestionarea deșeurilor. Aceasta implică planificarea adecvată a dezvoltării, implementarea proiectelor de infrastructură și asigurarea unui mediu sigur și curat pentru locuitori.

Este important ca administrația locală și serviciile publice din comuna Roșia Sibiu să funcționeze eficient și să fie în permanență în contact cu nevoile și preocupările comunității, asigurând o bună gestionare a resurselor și oferind servicii de calitate pentru toți cetățenii.

CAPITOUL I.11. Turismul și potențialul turistic

I.11.1. Context local

Multă vreme, dezvoltarea turismului regional s-a lăsat aşteptată, deşi Valea Hârtibaciului este atractivă din punct de vedere turistic. Pentru oaspeţii din România sau străinătate, lipsesc locuri de cazare, posibilităţi de petrecere a timpului liber inclusiv pe vreme ploioasă, oferte atractive pentru toate vârstele. Practic lipseşte gama variată de oferte adecvate peisajului tipic al regiunii. Turismul cultural (de cunoaştere, educativ) – cu toate că beneficiază de un valoros patrimoniu turistic antropic, reprezentat prin numeroase monumente istorice, de arhitectură şi artă, edificii religioase, muzee şi case memoriale, arhitectură şi creaţie tehnică populară, manifestări populare tradiţionale, etnografie şi tradiţie orală, tradiţii culturale, diverse posibilităţi de agrement din întreaga zonă a Văii Hârtibaciului nu este exploatat. Valorizarea turistică oferă şansa creării locurilor de muncă şi a surselor de venit în spaţiul rural. Se impune încurajarea unor oferte agroturistice, situate de-alungul traseelor pentru drumeţie, ciclism sau hipism care parcurg regiunea.

I.11.2. Atracții și obiective turistice:

Comuna Roșia, aflată în județul Sibiu, reprezintă o destinație turistică bogată în atracții naturale, culturale și oferă o gamă diversificată de activități pentru vizitatori. Iată mai multe detalii despre turismul în această pitorească localitate:

Trasee de drumeție și ciclism: cu peisaje naturale încântătoare, comuna Roșia se mândrește cu trasee de drumeție și ciclism. Acestea permit turiștilor să exploreze în voie dealurile și munții din împrejurimi, oferindu-le oportunitatea de a descoperi farmecul rural autentic.

Atracții culturale: comuna Roșia își păstrează trecutul istoric și cultural într-o serie de obiective remarcabile. Printre acestea se numără Biserica Evanghelică-Luterană datând din secolul XIII, un monument memorial important. De asemenea, Cimitirul Eroilor și Monumentul Eroilor „La Vulturi” reprezintă locuri cu încărcătură istorică semnificativă, iar participarea la festivalurile și evenimentele locale adaugă o notă de autenticitate experienței turistice.

Ecoturism și turism rural: comuna Roșia oferă turiștilor șansa de a trăi experiența vieții rurale autentice. Vizitatorii pot petrece timp în ferme locale, participa la procesul de producție a produselor tradiționale și își pot îmbogăți cunoștințele prin activități agricole tradiționale și meșteșuguri locale.

Peșteri și fenomene naturale: în proximitatea comunei Roșia se găsesc peșteri fascinante și fenomene naturale deosebite, atracții ideale pentru excursii organizate. Peștera de Gheață din Păltiniș și Peștera de la Fântânele sunt exemple notabile care impresionează turiștii cu frumusețea lor naturală unică.

Gastronomie tradițională: pentru cei interesați de gastronomia locală, comuna Roșia oferă o varietate de restaurante și pensiuni în care vizitatorii pot savura bucate tradiționale autentice. Brânzeturile

locale, carnea de porc afumată sau plăcintele tradiționale reprezintă doar câteva dintre deliciile culinare de explorat în această zonă.

În concluzie, comuna Roșia se impune ca o destinație deosebită pentru cei în căutare de autenticitate și explorare în mijlocul naturii și culturii tradiționale.

I.11.3. Unități de cazare

Infrastructura de cazare în comuna Roșia este în prezent destul de modestă, având la dispoziție doar două pensiuni care oferă în total aproximativ 30 de locuri de cazare. Cu toate acestea, aceste unități de cazare sunt situate în locuri pitorești și oferă o experiență autentică pentru turiști.

Una dintre opțiunile de cazare este **Pensiunea BIO HAUS Cioran**, situată la aproximativ 20 de kilometri de Sibiu, pe Valea Hârtibaciului în localitatea Nucet. Această pensiune se bucură de o locație fermecătoare, înconjurată de dealuri și păduri nepoluate, având o atmosferă extrem de ozonată datorită confluenței a două văi, Valea Hârtibaciului și Valea Oltului. Cu aproximativ 16 locuri de cazare în 4 camere cu pat matrimonial și 4 camere cu două paturi, Pensiunea BIO HAUS Cioran oferă turiștilor o ședere într-un ambient simplu și tradițional. Mobilierul este caracterizat de simplitate, având covoare vechi lucrate manual în regiune. Oaspeții se pot bucura de preparate tradiționale, iar în ferma ecologică BioHaus Cioran pot achiziționa dulcețuri, siropuri și conserve de legume produse local.

O altă opțiune de cazare este reprezentată de **Pensiunea CASA SIMION**, aflată în satul Casolt, la doar 1.6 km de centrul comunei și în apropierea râului Hartibaci. Această casă de vacanță dispune de 7 camere, 5 băi, living, bucătărie complet utilată și un salon cu semineu. Încălzirea este asigurată prin centrală termică, oferind confortul necesar în orice perioadă a anului. Curtea interioară este amenajată cu o terasă acoperită, loc pentru grătar și un ceaun pentru pasionații de gătit în aer liber. Pensiunea CASA SIMION promite o atmosferă primitoare și facilități care să satisfacă nevoile turiștilor în căutare de relaxare și experiențe autentice în inima naturii.

CAPITOLUL I.12. Cultură, sport și alte activități recreaționale

I.12.1. Viața culturală

Viața culturală este bogată și diversă, reflectând tradițiile și valorile culturale ale comunității locale. În această zonă rurală, există numeroase activități și evenimente culturale care promovează arta, muzica, teatrul și tradițiile populare.

Iată câteva aspecte ale vieții culturale din comuna Roșia:

1. **Festivaluri și evenimente locale:** Comuna Roșia găzduiește diverse festivaluri și evenimente culturale pe tot parcursul anului. Acestea includ festivaluri tradiționale, cum ar fi festivalul folcloric, festivalul gastronomic sau festivalul de obiceiuri populare. Aceste evenimente aduc împreună comunitatea locală și oferă oportunități de a cunoaște și promova tradițiile și cultura locală.
2. **Grupuri folclorice și ansambluri artistice:** Există mai multe grupuri folclorice și ansambluri artistice în comuna Roșia, care păstrează și promovează tradițiile și dansurile populare. Aceste grupuri participă la spectacole și festivaluri atât la nivel local, cât și regional, contribuind la conservarea și transmiterea moștenirii culturale.
3. **Bibliotecă și activități culturale**: Comuna Roșia dispune de o bibliotecă locală, unde se desfășoară diverse activități culturale, precum lecturi publice, dezbateri literare, lansări de carte sau expoziții de artă. Biblioteca servește drept centru cultural și oferă acces la cărți și resurse culturale pentru comunitatea locală.
4. **Artizanat tradițional:** În comuna Roșia, se păstrează și se promovează meșteșugurile tradiționale. Există meșteri populari care produc obiecte de artizanat tradițional, cum ar fi țesături, ceramică, podoabe sau împletituri din nuiele. Aceste produse tradiționale reflectă bogăția patrimoniului cultural al zonei.
5. **Colaborări culturale:** Comuna Roșia se implică în colaborări culturale cu alte comunități și organizații din județul Sibiu și din întreaga țară. Astfel, se promovează schimbul cultural, participarea la evenimente regionale și naționale și se creează legături solide între comunități.

Aceste aspecte ale vieții culturale din comuna Roșia oferă comunității locale oportunități de a se implica, de a își exprima creativitatea și de a promova tradițiile și valorile culturale specifice. Prin aceste activități, se construiește un sentiment de apartenență și se valorifică moștenirea culturală a zonei.

I.12.2. Monumente istorice

În comuna Roșia există mai multe monumente istorice care atestă bogata sa istorie și patrimoniu cultural. Aceste monumente sunt mărturii ale trecutului și sunt protejate prin lege pentru a fi conservate și valorificate:

1. Biserica Evanghelică din Roșia: Această biserică, construită în stil gotic târziu, datează din secolul al XV-lea și reprezintă unul dintre cele mai importante monumente istorice din zonă.

Are un turn masiv și o arhitectură impresionantă, fiind un punct de atracție pentru turiști și pasionații de istorie.

2. Biserica Ortodoxă "Adormirea Maicii Domnului" din Roșia: Această biserică ortodoxă, construită în secolul al XVIII-lea, este un monument de arhitectură religioasă de mare valoare culturală și istorică. Are un plan triconic și păstrează elemente specifice stilului brâncovenesc.
3. Casa parohială din Roșia: Aflată în imediata apropiere a bisericii evanghelice, casa parohială este un monument istoric construit în secolul al XVIII-lea. Aici se pot observa elemente arhitecturale specifice epocii, reprezentând un interes pentru cei pasionați de arhitectură și istorie.
4. Monumentul Eroilor din Roșia: Amplasat în centrul comunei, acest monument comemorează eroii căzuți în Primul și Al Doilea Război Mondial. Reprezintă un loc de închinare și de omagiere a celor care și-au dat viața pentru libertate și independență.

Conform datelor furnizate de Institutul Național al Patrimoniului din cadrul Ministerului Culturii, pe teritoriul comunei se identifică mai multe monumente istorice de interes local (grupa valorică B) dar și monumente de interes național (grupa valorica A) astfel:

Nr.Crt.	Cod LMI	Denumire	Adresă	Datare
1	SB-I-s-B-11987 (RAN: 145417.01)	Așezare rurală	sat Roșia; comuna Roșia	sec. II - III p. Chr.
2	SB-II-m-B-20923.46	Linie ferată îngustă	sat Roșia; comuna Roșia Între km 82+801-85+682	1898 – 1910
3	SB-II-m-B-20923.47	Podeț de beton cu parapet de protecție 5,5 m	sat Roșia; comuna Roșia La km 82+980	
4	SB-II-m-B-20923.72	Linie ferată îngustă-ramificație (Linia Vânătorilor)	sat Roșia; comuna Roșia	1898 – 1910
5	SB-II-m-B-20923.73	Halta Roșia	sat Roșia; comuna Roșia La km 4+ 163	
6	SB-II-a-A-12526 (RAN: 145417.02)	Ansamblul bisericii evanghelice	sat Roșia; comuna Roșia, nr. 245	sec. XIII-XV
7	SB-II-m-A-12526.01 (RAN: 145417.02.01)	Biserica evanghelică	sat Roșia; comuna Roșia, nr. 245	înc. sec. XIII, transf. sec. XIV - XVIII
8	SB-II-m-A-12526.02 (RAN: 145417.02.02)	Zid de incintă (fragmente)	sat Roșia; comuna Roșia, nr. 245	sec. XV
9	SB-II-m-A-12526.03	Turn-clopotniță	sat Roșia; comuna Roșia, nr. 245	sec. XV
10	SB-II-m-B-21006	Casa parohială	sat Roșia; comuna Roșia nr.247	

Sursa: *lista monumentelor istorice 2015 județul Sibiu, anexă la Ordinul ministrului culturii nr.2.828/2015, pentru modificarea anexei nr.1 la Ordinul ministrului culturii şi cultelor nr.2.314/2004*

I.13.2. Infrastructura sportivă

Infrastructura sportivă din comuna Roșia este într-o continuă etapă de dezvoltare, concentrându-se pe promovarea activităților fizice și încurajarea unui stil de viață sănătos pentru locuitorii săi. Comuna se mândrește cu amenajarea a nu mai puțin de 5 terenuri de sport, distribuite câte unul în fiecare sat: Roșia, Nou, Daia, Casolt și Cornățel. Aceste facilități au fost create pentru a oferi comunității oportunități diverse de practicare a sportului și de petrecere a timpului liber într-un mod activ.

În cadrul comunei, au fost realizate din fondurile bugetului local, două baze sportive fiind localizate în satele Roșia și Nou. Aceste baze reprezintă centre importante pentru antrenamente, competiții și evenimente sportive locale.

O contribuție semnificativă la dezvoltarea sportului în comuna Roșia vine din partea **Asociației Sportive Speranța Roșia**, o organizație cu o misiune nobilă și o poveste impresionantă. Fondată în 2013 de către un grup de "voințari" dornici să reclădească ceea ce fotbalul le-a luat, asociația și-a propus să continue visul lor, transformând Voința într-un club ce promovează activ viața sportivă. De atunci și până în prezent, acest club a fost un promotor activ al fotbalului, menținând terenurile pentru tinerii dornici să practice sportul și să se afirme.

Un aspect deosebit al Asociației Sportive Speranța Roșia este funcționarea unei academii sportive cuprinzătoare. Această academie deserveste preșcolarii, ciclul primar, ciclul gimnazial și juniorii, oferindu-le acestora oportunitatea de a învăța și de a se dezvolta într-un mediu sportiv organizat. Astfel, tinerii din comuna Roșia au acces la resurse și programe care îi încurajează să adopte un stil de viață sănătos și să-și dezvolte abilitățile sportive, subliniind importanța implicării în activități fizice pentru o dezvoltare armonioasă. Asociația Sportivă Speranța Roșia se constituie nu doar ca un promotor al sportului, ci și ca un factor unitar în comunitate, aducând oamenii împreună într-o adevărată familie, caracterizată de voința de a construi și de a promova spiritul sportiv.

CAPITOLUL I.13. Digitalizare

Desi comuna Roșia se află încă într-o fază incipientă a procesului de digitalizare, eforturile sunt vizibile în îmbunătățirea gradului de conectivitate și accesibilitate a informațiilor digitale pentru locuitori și vizitatori. Actualmente, gradul de digitalizare al serviciilor publice este considerat redus, dar comuna a luat primele măsuri pentru a implementa facilități digitale.

Comuna dispune de o rețea de telecomunicații cu o acoperire parțială pe întreg teritoriul său, oferind astfel acces la serviciile de comunicații electronice în diferite zone ale localității. În plus, primăria comunei a făcut un prim pas către transparență și accesibilitate, furnizând informații digitale pe pagina sa web oficială. Aceasta reprezintă o resursă importantă pentru locuitori, oferindu-le posibilitatea de a obține informații despre serviciile publice, evenimente locale și alte aspecte relevante.

Un alt aspect pozitiv în direcția digitalizării în comuna Roșia este implementarea rețelei WI-FI în spații publice. Această inițiativă aduce beneficii semnificative pentru comunitate, permitând localnicilor, turiștilor și altor cetățeni care tranzitează comuna să utilizeze în mod gratuit rețeaua wireless în parcurile din Roșia, Nou, Daia, Casolt, Cornățel și la Căminele Culturale Roșia, Nou, Daia, Casolt, Cornățel. Aceasta nu doar îmbunătățește accesul la internet, dar și facilitează comunicarea și conectivitatea în aceste spații publice.

Cu toate că drumul către o digitalizare completă poate fi încă în dezvoltare, aceste inițiative reprezintă un pas important spre modernizarea comunei Roșia, facilitând accesul la informații și promovând conectivitatea digitală în comunitatea locală. Este de așteptat ca, odată cu trecerea timpului, investițiile și eforturile în direcția digitalizării să continue să evolueze pentru a răspunde nevoilor în creștere ale comunității.

CAPITOLUL I.14. Cooperare și asociații

Asociaţiile și fundaţiile nonprofit reprezintă unul dintre actorii societăţii civile care contribuie la dezvoltarea economiei sociale. Aceste două forme de organizare sunt de natură privată, voluntară și autonomă, oferind servicii private sau cu caracter public tuturor persoanelor, în orice domeniu de activitate.

Rolul ONG-urilor în sectorul public, dar și în cel privat este determinat, în primul rând, de mediul foarte dinamic în care apar nevoi sociale noi sau se deteriorează cele existente, fapt ce necesită o adaptare rapidă a instituţiilor şi organizaţiilor direct implicate. La nivelul instituțiilor publice acest lucru este mai dificil de realizat, în schimb ONG-urile pot răspunde acestor noi provocări mult mai rapid și eficient, prin mobilitatea şi expertiza deţinute. Mai mult decât atât, ONG-urile pot identifica nevoi pe care instituţiile publice nu au reuşit să le surprindă, ajutând

astfel fie la dezvoltarea unor direcţii noi de acţiune la nivelul comunităţii, fie la oferirea unor servicii complementare celor oferite de instituţiile publice (Opportunity Associates România). În acest context, parteneriatul public – ONG ar trebui să fie vital, existenţa şi buna derulare a activităţilor sale depinzând în primul rând de nivelul de încredere reciprocă manifestat.[7]

Un rol important în dezvoltarea locală a comunei îl au asociațiile de dezvoltare din care aceasta face parte:

Asociația Comunelor din România

Administrația locală Roșia colaborează pentru interese comune, prin Asociația Comunelor din România, cu peste 2200 de comune din interiorul țării.

Aceasta a fost înfiinţată în anul 1997, ca o asociaţie de autorităţi locale, având ca membri comunele din România. Asociația acoperă 87% din teritoriul țării și 48% din populație, acționând în teritoriu prin intermediul filialelor județene (dintre care 39 au personalitate juridică).

Asociaţia Comunelor din România este persoană juridică de drept privat, fără scop patrimonial, neguvernamentală şi apolitică, creată cu scopul de a reprezenta în mod unitar comunele membre, constituită în temeiul Ordonanţei Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.264/2005. Asociaţia Comunelor din România a fost declarată ca fiind de utilitate publică prin Hotărârea Guvernului nr.156 din 13 februarie 2008.

A.C.O.R urmărește reprezentarea unitară a intereselor membrilor atât în relația cu instituțiile centrale, cât și cu cele de la nivel european sau internațional. Din 2006 este membru cu drepturi depline în Consiliul Comunelor și Regiunilor din Europa (CCRE/CEMR), devenind astfel și membru al U.C.L.G, din anul 2005 este reprezentată în cadrul Comitetului Regiunilor, în calitatea de observatori, iar începând cu 1 ianuarie 2007, are trei titulari și trei supleanți, din anul 2009 este membră a Rețelei Asociațiilor de Autorități Locale din Sud-Estul Europei (NALAS), iar de la 24 mai 2013 constituie Consiliul Autorităților Locale din România și din Republica Moldova împreună cu Congresul Autorităților Locale din Republica Moldova[8].

Grupul de Acțiune Locală „Microregiunea Hârtibaciu”

Pentru dezvoltarea locală, cât și a teritoriului microregiunii Hârtibaciu, comuna face parte din Asociația Grupul de Acțiune Locală „Microregiunea Hârtibaciu” alături de comunele: Altana, Birghiș, Brădeni, Bruiu, Chirpar, Iacobeni, Marpod, Merghindeal, Mihăileni, Nocrich, Roșia, Șeica Mare, Vurpar și orașul Agnita . Asociaţia Grupul de Acţiune Locală Microregiunea Hârtibaciu s-a format din nevoia de dezvoltare locală a spaţiului rural din microregiunea LEADER Hârtibaciu, prin acțiuni care să permită păstrarea identității culturale, valorificarea resurselor naturale și culturale, precum și promovarea unei agriculturi ecologice, cu implicarea actorilor privați și publici.

[7] Studiul „rolul organizaţiilor și bune practici în cadrul economiei sociale” - Carmen Aruştei, Irina Teodora Manolescu, Angelica-Nicoleta Neculăesei

[8] https://www.acor.ro/

Pentru dezvoltarea microregiunii, grupul de acțiune locală a implementat proiecte de investiții care depășesc suma de 2,2 milioane de euro. Microregiunea Hârtibaciu este caracterizată printr-un amestec unic de tradiţii şi meşteşuguri, într-un cadru natural nealterat. Aceste caracteristici se pot păstra, şi mai ales, se pot exploata durabil din punct de vedere economic. [9]

Îmbunătăţirea capacităților şi competenţelor populaţiei, diversificarea activităţilor economice, precum și dezvoltarea turismului ecologic vor contribui la prezervarea și promovarea patrimoniului natural și cultural în Microregiunea Hârtibaciu.

Asociația de dezvoltare intracomunitară "Asociația de apă Sibiu"

Alături de alte 33 comune și orașe din județul Sibiu, comuna Roșia, s-a asociat cu alte unități administrativ teritoriale din județul Sibiu, în cadrul „Asociației de dezvoltare intracomunitară, Asociația de apă Sibiu" al cărei obiectiv este de a realiza în comun proiecte de dezvoltare a infrastructurii serviciilor, pe baza strategiei de dezvoltare, la nivelul unităților administrativ teritoriale, membre și furnizarea în comun a serviciilor, forma de gestiune fiind gestiunea delegată ce se realizează în baza unui contract de delegare al gestiunii serviciilor pe termen lung, către un operator comun, unic.

Asociaţa de Dezvoltare Intercomunitară Eco Sibiu

Membrii Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Eco Sibiu sunt reprezentați de cele 63 de Unități Administrativ Teritoriale din județul Sibiu (U.A.T.) și Consiliul Județean Sibiu. Asociaţii declară că interesul comun ce stă la baza constituirii Asociaţiei este interesul general al autorităților locale din județul Sibiu privind:

- îmbunătăţirea calităţii serviciului de salubrizare, în condiţiile unor tarife şi / sau taxe care să respecte limitele de suportabilitate ale populaţiei şi principiul poluatorul plăteşte";
- atingerea şi respectarea standardelor europene privind protecţia mediului înconjurător;
- creşterea capacităţii de atragere a fondurilor pentru finanţarea investiţiilor necesare în infrastructura tehnico – edilitară aferentă serviciului de salubrizare.

Regulamentul, elaborat în baza prevederilor legale în vigoare Legea 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice; Legea 101/2006 privind serviciul de salubrizare al localităților și Ordinul 110/2007 privind elaborarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubrizare a localităților, are drept scop reglementarea funcționării serviciului de utilitate publică pentru salubrizarea județului Sibiu, realizat în vederea implementării proiectului "Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în Județul Sibiu."

Asociația De Dezvoltare Intercomunitară Transport Metropolitan Sibiu

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Transport Metropolitan Sibiu" s-a constituit în luna februarie a anului 2022, ca persoană juridică română de drept privat, fără scop patrimonial, în

[9] https://www.gal-mh.eu/about_us.html

baza dreptului la libera asociere, conform prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, și ale Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

Din dorința de a funcționa drept un liant între cetățeni și expansiunea constantă a transportului public local actual, obiectivele Asociației au vizat, încă de la înființare, atât organizarea, reglementarea, finanțarea, dezvoltarea sustenabilă și eficientă, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciilor de transport public local pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, cât și realizarea în comun a proiectelor de investiții publice de interes zonal sau regional.

Ca un răspuns la dinamismul impus de domeniul transportului, ADITMS își propune să îmbunătățească mobilitatea integrată prin administrarea coordonată și finanțarea corespunzătoare a serviciilor publice de transport local în zona de competență a ADI, prin diminuarea dezechilibrelor economice și sociale existente. De asemenea, stimularea dezvoltării echilibrate și aducerea la standard european a transportului public local de călători reprezintă două țeluri prioritare care se regăsesc în toate demersurile inițiate de ADITMS.
Valorificarea resurselor locale prin inițiative de stimulare va determina în timp creșterea calității transportului public local și a atractivității acestuia, având astfel ca scop descurajarea cetățenilor de a utiliza autoturismele personale în favoarea transportului public local. În prezent, sub egida ADITMS, sunt asociate 11 unități administrativ-teritoriale membre: Municipiul Sibiu, Orașul Cisnădie, Orașul Ocna Sibiului, Comuna Șelimbăr, Comuna Cristian, Comuna Șura Mare, Comuna Șura Mică, Comuna Poplaca, Comuna Roșia și Comuna Sadu.[10]

[10] https://aditransport.sibiu.ro/index.php/despre_noi/detaliu/21

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI ROȘIA - ORIZONT 2030

2

PARTEA II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ ORIZONT 2030

CAPITOLUL II.1. Context de dezvoltare

II.1.1. Contextul european

Politica de Coeziune

Dezvoltarea teritorială a localităților urbane și rurale din România reprezintă o prioritate strategică la nivel național în vederea îmbunătățirii calității vieții și asigurării standardelor de locuit necesare populației, la un nivel calitativ superior, în conformitate cu prevederile Noii Agende Urbane, cu politicile Uniunii Europene, dar și cu politicile naționale, în diferite domenii precum: mobilitate urbană, regenerare urbană, servicii publice de utilități, eficiență energetică, educație și sănătate și alte domenii similare.

În perioada 2021-2027, politica de coeziune va susține, în special investițiile publice pentru obiectivele de **tranziție ecologică și digitală**. Strategia comunei Roșia a fost realizată în baza unui proces de consultare participativ și în strânsă concordanță obiectivele **Politicii de Coeziune** pentru perioada 2021 – 2027, astfel cum au fost definite:

Europă mai inteligentă	prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
Europe mai verde	fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
Europă conectată	cu rețele strategice de transport și digitale
Europă mai socială	pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
Europă mai apropiată de cetățenii săi	prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE

Accentul politicii de coeziune a UE în 2021-2027 rămâne promovarea convergenței economice, sociale și teritoriale, prin competitivitate durabilă, cercetare și inovare, tranziție digitală, obiectivele Acordului european, precum și promovarea Pilonului european al drepturilor sociale.

Noua legislație consolidează sprijinul pentru pregătirea sistemelor de sănătate și permite o mai bună exploatare a potențialului culturii și turismului, greu afectat de criza recentă. În același timp, oferă sprijin lucrătorilor și măsuri de combatere a șomajului în rândul tinerilor și a sărăciei copiilor.

În plus, statele membre vor avea o flexibilitate suplimentară, în comparație cu perioada de programare actuală, pentru a transfera resurse între fonduri în orice moment al perioadei de programare. De asemenea, va exista o flexibilitate suplimentară pentru a permite etapizarea operațiunilor mai mici, ceea ce va oferi statelor membre mai multe oportunități de a finaliza operațiunile care nu sunt finalizate în cadrul programelor 2014-2020.

Politica de coeziune include acum, de asemenea, un mecanism complet de răspuns la criză pentru viitoarele crize, pentru a permite măsuri temporare pentru utilizarea fondurilor ca răspuns la circumstanțe excepționale și neobișnuite. Mecanismul poate fi invocat cu promptitudine în cazul în care șocurile suplimentare vor lovi Uniunea în următorii ani. Comisia va avea posibilitatea de a introduce măsuri temporare pentru a ajuta la soluționarea unor astfel de circumstanțe excepționale și neobișnuite.[11]

Politica Agricolă Comună

Conform articolului 39 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, obiectivele Politicii Agricole Comune/PAC sunt:

- creșterea productivității agriculturii prin promovarea progresului tehnic și prin asigurarea utilizării optime a factorilor de producție, în special a forței de muncă;
- asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru agricultori;
- stabilizarea piețelor;
- garantarea siguranței aprovizionărilor și asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori.

Preocupările legate de schimbările climatice și de probleme precum pierderea biodiversității sau calitatea apei și a solurilor, arată că agricultura joacă un rol din ce în ce mai important și în gestionarea durabilă a resurselor naturale.

La 1 iunie 2018, Comisia Europeană a lansat și cel de-al șaselea amplu proces de reformă al PAC, respectiv un pachet legislativ al PAC pentru perioada 2021-2027 alcătuit din trei propuneri legislative, însoțite de un studiu de impact:

- *Regulamentul privind planurile strategice PAC (de abrogare a Regulamentului anterior privind plățile directe și a Regulamentului anterior privind dezvoltarea rurală);*
- *Regulamentul privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea PAC (de abrogare a Regulamentului orizontal anterior);*
- *Regulamentul privind organizarea comună a piețelor (OCP) produselor agricole, care modifică anumite acte juridice anterioare, inclusiv Regulamentul privind OCP.*

[11] https://ec.europa.eu/ - Questions and Answers on the EU Cohesion policy legislative package 2021-2027

Aceste propuneri prevăd o dată de aplicare fixată la 1 ianuarie 2021 și sunt prezentate pentru o Uniune cu 27 de state membre, în conformitate cu notificarea de către Regatul Unit a intenției sale de a se retrage din Uniunea Europeană și din Euratom în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, primită de Consiliul European la 29 martie 2017.

Noua PAC post 2020 are următoarele obiective specifice:

- sprijinirea unor venituri fiabile ale fermelor și a rezilienței fermelor pe întregul teritoriu al UE, în vederea îmbunătățirii securității alimentare;
- îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității, inclusiv punerea unui accent mai puternic asupra cercetării, tehnologiei și digitalizării;
- îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;
- contribuirea la energia sustenabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea;
- promovarea dezvoltării sustenabile și a gospodăririi eficiente a unor resurse naturale precum apa, solul și aerul;
- contribuirea la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;
- atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale;
- promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile;
- îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele sigure, hrănitoare și produse prin metode sustenabile, precum și la bunăstarea animalelor.[12]

II.1.2. Context național

II.1.2.1. Strategia de dezvoltare teritorială a României

În scopul asigurării unui cadru integrat de planificare strategică, pentru o dezvoltare policentrică și un echilibru între nevoia de dezvoltare și avantajele competitive ale teritoriului național în context european și global, în octombrie 2016 a fost adoptată **Strategia de Dezvoltare Teritorială a României.**

Aceasta este un document programatic pe termen lung prin care sunt stabilite liniile directoare de dezvoltare teritorială a României şi direcţiile de implementare pentru orizontul de timp 2035, la scara regională, interregională, naţională, cu integrarea aspectelor relevante la nivel transfrontalier și transnaţional, prin care este conturată viziunea de dezvoltare a teritoriului național și sunt stabilite obiective de dezvoltare, măsuri, acțiuni și proiecte concrete la nivel teritorial.

[12] Ministerul Afacerilor Externe - https://www.mae.ro/node/1625

Purtând subtitlul România policentrică 2035, strategia este rezultatul unui amplu demers instituțional și de cercetare derulat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației în perioada 2012 - 2014 pentru fundamentarea şi elaborarea sa.[13]

România anului 2035 este „o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei".

În baza acestei strategii au fost stabilite 5 obiective generale de importanță deosebită pentru teritoriul național, și anume:

OG. 1	Asigurarea unei integrări funcţionale a teritoriului naţional în spaţiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a reţelelor energetice, de transporturi și broadband;
OG. 2	Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spaţii urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
OG. 3	Dezvoltarea unei reţele de localităţi competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;
OG. 4	Protejarea patrimoniului natural și construit şi valorificarea elementelor de identitate teritorială;
OG. 5	Creşterea capacităţii instituţionale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

II.1.2.2. Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv **economic, social și de mediu**. Strategia este orientată către cetățean și se centrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

[13] Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - https://www.mlpda.ro/pages/sdtr

OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE

Țintele:

1.1. Până în 2030, eradicarea sărăciei extreme pentru toți oamenii de pretutindeni, măsurată în prezent ca număr de persoane care trăiesc cu mai puțin de 1,25 $ pe zi.

1.2. Până în 2030, reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de bărbați, femei și copii de toate vârstele care trăiesc în sărăcie în toate dimensiunile acesteia potrivit definițiilor naționale.

1.3. Implementarea unor sisteme de protecție socială adecvate la nivel național și a măsurilor necesare, inclusiv implementarea venitului minim garantat, pentru o acoperire substanțială a celor săraci și vulnerabili până în 2030.

1.4. Până în 2030, asigurarea faptului că toți bărbații și toate femeile, în special cei săraci și vulnerabili, au drepturi egale la resursele economice, precum și acces la serviciile de bază, dreptul la proprietate și control asupra terenurilor și a altor forme de proprietate, moștenire, resurse naturale, tehnologii noi potrivite și servicii financiare, inclusiv de microfinanțare.

1.5. Până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă și alte șocuri și dezastre economice, sociale și de mediu.

OBIECTIVUL 2: FOAMETE „ZERO”

Țintele:

2.1 Până în 2030, eradicarea foametei și asigurarea accesului tuturor, în special al celor săraci și în situații vulnerabile, inclusiv sugari, la produse alimentare sigure, nutritive și suficiente pe tot parcursul anului.

2.2 Până în 2030, eradicarea tuturor formelor de malnutriție, inclusiv atingerea până în 2025 a țintelor convenite la nivel internațional cu privire la greutatea și talia joasă la copiii sub vârsta de 5 ani, și abordarea necesităților nutriționale ale adolescentelor, femeilor însărcinate și celor care alăptează, cât și a persoanelor în vârstă.

2.3 Până în 2030, dublarea productivității agricole și veniturilor micilor producători agricoli, în special femei, populațiile indigene, fermieri, păstori și pescari, inclusiv prin accesul sigur și egal la terenuri, alte resurse și factori de producție, cunoștințe, servicii financiare, piețe și oportunități pentru crearea valorii adăugate și angajarea în activități non-agricole.

2.4 Până în 2030, asigurarea unor sisteme de producție alimentară durabile și implementarea unor practici agricole reziliente, care sporesc productivitatea și producția, contribuie la menținerea ecosistemelor, consolidează capacitățile de adaptare la schimbări climatice, condiții meteorologice extreme, secetă, inundații și alte dezastre și care îmbunătățesc în mod progresiv calitatea terenurilor și solului.

2.5 Până în 2020, menținerea diversității genetice a semințelor, plantelor cultivate și animalelor de fermă și domestice și a speciilor lor sălbatice înrudite, inclusiv prin bănci de semințe și plante gestionate corect și diversificate la nivel național, regional și internațional, precum și promovarea accesului și un schimb corect și echitabil al beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate, conform acordurilor internaționale.

OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE și BUNĂSTARE

Țintele:

3.1 Până în 2030, reducerea ratei globale a mortalității materne la mai puțin de 70 de cazuri la 100.000 de născuți-vii.

3.2 Până în 2030, eliminarea deceselor care pot fi prevenite în rândul nou-născuților și copiilor până la 5 ani, toate țările având scopul de a reduce mortalitatea neonatală la cel mult 12 decese la 1.000 născuți-vii și mortalitatea copiilor până la 5 ani la cel mult 25 decese la 1000 născuți-vii.

3.3 Până în 2030, eliminarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate, precum și combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile.

3.4 Până în 2030, reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile prin prevenire, tratare și promovarea sănătății mintale și a bunăstării.

3.5 Intărirea prevenirii și tratamentului abuzului de substanțe, inclusiv abuzul de droguri și substanțe narcotice și a consumului excesiv de alcool.

3.6 Până în 2020, înjumătățirea numărul global de decese și răniri cauzate de accidente rutiere.

3.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv pentru planificarea familiei, informare și educație, precum și integrarea sănătății reproducerii în strategiile și programele naționale.

3.8 Realizarea acoperirii universale în domeniul sănătății, inclusiv protecția riscurilor financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate calitative și accesul la medicamente de bază.

3.9 Până în 2030, reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase,de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului.

OBIECTIVUL 4: EDUCAŢIE DE CALITATE

Țintele:

4.1 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării.

4.2 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar.

4.3 Până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate femeile și toți bărbații la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă.

4.4 Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care detin competențe relevante, inclusiv competențe tehnice și vocaționale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.

4.5 Până în 2030, eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, a populațiilor indigene și a copiilor aflati în situații vulnerabile.

4.6 Până în 2030, asigurarea faptului ca toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, atât bărbați, cât și femei, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară.

4.7 Până în 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

OBIECTIVUL 5: EGALITATE DE GEN

Țintele:

5.1. Eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva tuturor femeilor și fetelor de pretutindeni.

5.2. Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare.

5.3. Eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, precum căsătoriile cu copii, timpurii și forțate, cât și mutilarea genitală a femeilor.

5.4. Recunoașterea și aprecierea îngrijirii neremunerate și a muncii casnice prin furnizarea de servicii publice, infrastructură și politici de protecție socială și promovarea responsabilității partajate în gospodărie și familie, după caz la nivel național.

5.5. Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea de posturi de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

5.6. Asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală și reproductivă și a drepturilor reproductive, în conformitate cu prevederile Programului de acțiuni al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare și ale Platformei de acțiune de la Beijing și a documentelor finale ale conferințelor de revizuire ale acestora.

OBIECTIVUL 6: APĂ CURATĂ ŞI SANITAŢIE

Țintele:

6.1 Până în 2030, realizarea accesului universal și echitabil la apă potabilă sigură și la prețuri accesibile pentru toți.

6.2 Până în 2030, realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți și eliminarea defecării în aer liber, acordând o atenție specială nevoilor femeilor și fetelor și celor în situații vulnerabile.

6.3 Până în 2030, îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, înjumătățind proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură la nivel global.

6.4 Până în 2030, creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă și pentru a reduce substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă.

6.5 Până în 2030, implementarea managementului integrat al resurselor de apă la toate nivelurile, inclusiv, dacă este cazul, prin cooperarea transfrontalieră.

6.6 Până în 2020, protejarea și restabilirea ecosistemelor legate de apă, inclusiv munți, păduri, zone umede, râuri, rezervoare acvifere și lacuri.

OBIECTIVUL 7: ENERGIE CURATĂ ŞI LA PREŢURI ACCESIBILE

Țintele:

7.1 Până în 2030, asigurarea accesului universal la servicii energetice accesibile, sigure și moderne.

7.2 Până în 2030, creșterea semnificativă a ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic global.

7.3 Până în 2030, dublarea ratei globale de îmbunătățire a eficienței energetice.

OBIECTIVUL 8: MUNCĂ DECENTĂ ŞI CREŞTERE ECONOMICĂ

Țintele:

8.1 Susținerea creșterii economice pe cap de locuitor în conformitate cu situația națională și, în special, creșterea Produsului Intern Brut cu cel puțin 7 la sută pe an în țările cel mai puțin dezvoltate.

8.2 Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă.

8.3 Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare.

8.4 Îmbunătățirea progresivă, până în 2030, a eficienței resurselor globale pentru consum și producție, și decuplarea creșterii economice de degradarea mediului, în conformitate cu Cadrul pentru 10 ani al programelor privind consumul și producția durabilă, în frunte cu țările dezvoltate.

8.5 Până în 2030, angajarea completă și productivă și muncă decentă pentru toate femeile și toți bărbații, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală.

8.6 Până în 2020, reducerea substanțială a proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare.

8.7 Măsuri imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate, eliminarea sclaviei moderne și a traficului de ființe umane, și asigurarea interzicerii și eliminării celor mai grave forme ale muncii copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor soldați, iar până în 2025, eliminarea muncii copiilor în toate formele sale.

8.8 Protecția dreptului la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure și securizate pentru toți lucrătorii, inclusiv lucrătorii migranți, în special femeile migrante, și cei în locuri de muncă precare.

8.9 Până în 2030, elaborarea și implementarea politicilor pentru promovarea unui turism durabil care creează locuri de muncă și promovează cultura și produsele locale.

8.10 Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

OBIECTIVUL 9: INDUSTRIE, INOVAŢIE ŞI INFRASTRUCTURĂ

Țintele:

9.1 Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți.

9.2 Promovarea industrializării incluzive și durabile și, până în 2030, sporirea semnificativă a ratei de ocupare și a Produsului Intern Brut în industrie, în conformitate cu circumstanțele naționale, și dublarea acestei cote în țările cel mai puțin dezvoltate.

9.3 Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură, în special din țările în curs de dezvoltare, la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe

9.4 Până în 2030, modernizarea infrastructurii și reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora.

9.5 Intărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale în toate țările, în special țările în curs de dezvoltare, până în 2030; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare la 1 milion de locuitori și a cheltuielilor publice și private de cercetare și dezvoltare.

OBIECTIVUL 10: INEGALITĂŢI REDUSE

Țintele:

10.1. Până în 2030, realizarea și susținerea în mod progresiv a creșterii veniturilor pentru 40 la sută din limita de jos a populației, la o rată mai mare decât media națională

10.2. Până în 2030, abilitarea și promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură.

10.3. Asigurarea oportunităților egale și reducerea inegalității rezultatelor, inclusiv prin eliminarea legilor, politicilor și practicilor discriminatorii, și promovarea legislației, politicilor și acțiunilor corespunzătoare în acest sens.

10.4. Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul realizării progresive a unei egalități sporite.

10.5. Perfecționarea reglementării și monitorizării piețelor și instituțiilor financiare globale și consolidarea implementării acestor reglementări.

10.6. Asigurarea reprezentării și vocii puternice pentru țările în curs de dezvoltare în procesele decizionale din cadrul instituțiilor economice și financiare internaționale globale, pentru a oferi instituții mai eficiente, credibile, responsabile și legitime.

10.7. Facilitarea migrației și mobilității ordonate, sigure, reglementate și responsabile a persoanelor, inclusiv prin implementarea unor politici de migrație planificate și bine gestionate.

OBIECTIVUL 11: ORAŞE ŞI COMUNITĂŢI DURABILE

Țintele:

11.1 Până în 2030, accesul tuturor la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile și modernizarea cartierelor sărace.

11.2 Până în 2030, asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate.

11.3 Până în 2030, consolidarea urbanizării incluzive și durabile și a capacității pentru planificarea și gestionarea participativă, integrată și durabilă a așezărilor umane în toate țările.

11.4 Consolidarea eforturilor de protecție și salvgardare a patrimoniului cultural și natural mondial.

11.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a numărului de decese și a numărului de persoane afectate și scăderea substanțială a pierderilor economice directe în raport cu Produsul Intern Brut la nivel global, cauzate de dezastre, inclusiv dezastrele legate de apă, cu un accent pe protecția celor săraci și a persoanelor aflate în situații vulnerabile.

11.6 Până în 2030, reducerea pe cap de locuitor a impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și gestionării deșeurilor municipale și de alt tip.

11.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la spații verzi și publice sigure, incluzive și accesibile, în special pentru femei și copii, persoane în etate și cele cu dizabilități

OBIECTIVUL 12: CONSUM ŞI PRODUCŢIE RESPONSABILE

Țintele:

12.1 Implementarea Cadrului de 10 ani de programe pentru modelele de consum și producție durabile, toate țările luând măsuri, în frunte cu țările dezvoltate, ținând cont de dezvoltarea și capacitățile țărilor în curs de dezvoltare.

12.2 Până în 2030, realizarea gestionării durabile și utilizării eficiente a resurselor naturale.

12.3 Până în 2030, înjumătățirea pe cap de locuitor la nivel mondial a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare.

12.4 Până în 2020, realizarea managementului ecologic al substanțelor chimice și a tuturor deșeurilor pe parcursul ciclului de viață al acestora, în conformitate cu cadrele convenite la nivel internațional, și reducerea semnificativă a emisiilor acestora în aer, apă și sol, în scopul de a reduce la minimum efectele adverse ale acestora asupra sănătății umane și a mediului.

12.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a generării de deșeuri, prin prevenire, reducere, reciclare și reutilizare.

12.6 Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare.

12.7 Promovarea practicilor durabile de achiziții publice, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale.

12.8 Până în 2030, oamenii de pretutindeni trebuie să dețină informații relevante și să fie sensibilizați pe tema dezvoltării durabile și a unui stil de viață în armonie cu natura.

OBIECTIVUL 13: ACŢIUNE CLIMATICĂ

Țintele:
13.1. Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastrele naturale în toate țările.
13.2 Integrarea măsurilor privind schimbările climatice în politici, strategii și planuri naționale.
13.3 Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacităților umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.
OBIECTIVUL 14: VIAŢA ACVATICĂ

Țintele:
14.1 Până în 2025, prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți.
14.2 Până în 2020, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine și costale, pentru a evita impactele negative semnificative, inclusiv prin consolidarea rezistenței acestora, și luarea de măsuri pentru restaurarea acestora, pentru a avea oceane sănătoase și productive.
14.3 Minimizarea și gestionarea impactului acidificării oceanelor, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile.
14.4 Până în 2020, reglementarea eficientă a pescuitului și eliminarea pescuitului excesiv, ilegal, nedeclarat și nereglementat și a practicilor de pescuit distructive, și implementarea planurilor de management bazate pe știință, pentru a restabili stocurile de pește în cel mai scurt timp posibil, cel puțin la nivelurile care ar asigura un randament maxim durabil, după cum este determinat de caracteristicile biologice ale acestora.

14.5 Până în 2020, conservarea a cel puțin 10 la sută din zonele costale și marine, în conformitate cu legislația națională și internațională și în baza celor mai bune evidențe științifice disponibile.
14.6 Până în 2020, interzicerea formelor de subvenționare a pescuitului care contribuie la capacitatea excedentară și pescuitul excesiv, eliminarea subvențiilor care contribuie la pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat și abținerea de la introducerea unor subvenții noi de acest tip, recunoscând că tratamentul adecvat și eficient, special și diferențiat pentru țările cel mai puțin dezvoltate ar trebui să fie o parte integrantă a negocierii subvențiilor pentru pescuit în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.
14.7 Până în 2030, creșterea beneficiilor economice pentru statele insulare mici și țările cel mai puțin dezvoltate, din utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prin gestionarea durabilă a pescuitului, acvaculturii și turismului.

OBIECTIVUL 16: PACE, JUSTIŢIE ŞI INSTITUŢII EFICIENTE

Țintele:
16.1. Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe, pretutindeni.
16.2. Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.
16.3. Promovarea statului de drept la nivel național și internațional și asigurarea accesul egal la justiție pentru toți.
16.4. Până în 2030, reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată.
16.5 Reducerea semnificativă a corupției și dării de mită în toate formele sale.
16.6. Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile.
16.7. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile.
16.8. Extinderea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în instituțiile de guvernare globală.
16.9. Până în 2030, asigurarea identității legale tuturor, inclusiv înregistrarea nașterii.
16.10. Asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.
OBIECTIVUL 17: PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR

Țintele:

17.1. Consolidarea mobilizării resurselor interne, inclusiv prin suportul internațional pentru țările în curs de dezvoltare, pentru a îmbunătăți capacitatea națională de impozitare și colectarea altor venituri.

17.2. Țările dezvoltate își vor implementa pe deplin angajamentele privind asistența oficială de dezvoltare, inclusiv angajamentul mai multor țări dezvoltate de a atinge ținta de 0,7 la sută din AOD/PNB pentru țările în curs de dezvoltare și între 0,15 și 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate; furnizorii AOD sunt încurajați să ia în considerare stabilirea unei ținte constând în asigurarea a cel puțin 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate.

17.3. Mobilizarea resurselor financiare suplimentare pentru țările în curs de dezvoltare din surse multiple.
17.4. Susținerea țărilor în curs de dezvoltare în atingerea sustenabilității datoriilor pe termen lung prin intermediul unor politici coordonate, care vizează stimularea finanțării datoriilor, reducerea datoriilor și restructurarea datoriilor, după caz, și abordarea datoriei externe a țărilor sărace puternic îndatorate, pentru a reduce povara datoriei.
17.5. Adoptarea și implementarea regimurilor de promovare a investițiilor pentru țările cel mai puțin dezvoltate.
17.6. Consolidarea cooperării regionale și internaționale nord-sud, sud-sud și triunghiulare privind accesul la știință, tehnologie și inovații și îmbunătățirea schimbului de cunoștințe în condiții agreate de comun acord, inclusiv printr-o mai bună coordonare între mecanismele existente, în special la nivelul Organizației Națiunilor Unite, și printr-un mecanism global de facilitare a tehnologiei.
17.7. Promovarea dezvoltării, transferului, diseminării și difuzării tehnologiilor prietenoase mediului pentru țările în curs de dezvoltare în condiții favorabile, inclusiv în termeni concesionali și preferențiali, în condiții agreate de comun acord.
17.8. Operaționalizarea completă a băncii de tehnologii, a mecanismului de consolidare a capacităților în știință, tehnologie și inovare pentru țările cele mai puțin dezvoltate, până în 2017, și sporirea utilizării tehnologiei generice, în special a tehnologiei informației și comunicațiilor.
17.9. Consolidarea suportului internațional pentru implementarea eficientă și țintită a activităților de consolidarea a capacităților în țările în curs de dezvoltare pentru a sprijini planurile naționale în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, inclusiv prin cooperarea nord-sud, sud-sud și triunghiulară
17.10. Promovarea sistemului de comerț multilateral universal, bazat pe reguli, deschis, nediscriminatoriu și echitabil în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin încheierea negocierilor în cadrul Agendei de dezvoltare de la Doha.
17.11. Creșterea semnificativă a exporturilor țărilor în curs de dezvoltare, în special în vederea dublării cotei exporturilor la nivel mondial pentru țările cel mai puțin dezvoltate până în 2020.
17.12. Implementarea în timp util a accesului pe piață fără taxe vamale și fără cote pe o bază durabilă pentru toate țările cel mai puțin dezvoltate, în concordanță cu deciziile Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin asigurarea că normele preferențiale de origine aplicabile importurilor din țările cele mai puțin dezvoltate sunt transparente și simple, și contribuie la facilitarea accesului la piață.

17.13. Sporirea stabilității macroeconomice globale, inclusiv prin coordonarea politicilor și coerența politicilor.
17.14. Sporirea coerenței politicilor pentru dezvoltare durabilă.
17.15. Respectarea spațiului de politici și a autorității fiecărei țări în a stabili și implementa politici de eradicare a sărăciei și dezvoltare durabilă.
17.16. Sporirea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă, complementat de parteneriate cu multiple părți interesate care mobilizează și distribuie cunoștințele, expertiza, tehnologiile și resursele financiare, pentru a sprijini realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în toate țările, în special în țările în curs de dezvoltare.
17.17. Încurajarea și promovarea parteneriatelor publice, publice-private și cu societatea civilă eficiente, în baza experienței și strategiilor de resurse ale parteneriatelor.
17.18. Până în 2020, sporirea suportului de consolidare a capacităților pentru țările în curs de dezvoltare, inclusiv pentru țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare, pentru a crește în mod semnificativ disponibilitatea datelor calitative, în timp util și fiabile, desegregate după venit, sex, vârstă, rasă, etnie, statut migrațional, dizabilități, localizare geografică și alte caracteristici relevante în contexte naționale.
17.19. Până în 2030, dezvoltarea, în baza inițiativelor existente, a măsurătorilor progresului privind dezvoltarea durabilă care complementează produsul intern brut, și oferă suport pentru dezvoltarea capacităților statistice în țările în curs de dezvoltare.

II.1.3. Context Regional

Fiind situată în județul Sibiu, Comuna Roșia are un rol important în contextul strategiei de dezvoltare a acestui județ. Strategia de dezvoltare a județului Sibiu se concentrează pe promovarea creșterii economice, dezvoltarea infrastructurii și valorificarea resurselor locale.

În ceea ce privește Comuna Roșia, strategia de dezvoltare poate include inițiative pentru diversificarea activităților economice locale, promovarea turismului și a potențialului agricol al zonei. De asemenea, se pot dezvolta proiecte pentru îmbunătățirea infrastructurii, cum ar fi modernizarea drumurilor și a rețelelor de utilități.

Totodată, strategia de dezvoltare poate include și măsuri pentru susținerea comunității locale, cum ar fi investiții în educație, sănătate și servicii sociale. De asemenea, pot fi promovate proiecte de protejare și valorificare a patrimoniului cultural și natural din zonă.

În ansamblu, strategia de dezvoltare a județului Sibiu va avea în vedere toate comunele din județ, inclusiv Comuna Roșia, în vederea creșterii economice și îmbunătățirii calității vieții locuitorilor.

Potrivit Strategiei de dezvoltare locală, se presupune că la orizontul anului 2030, Sibiu va fi un județ performant, solidar, sigur, verde, bazat pe o guvernanță modernă și proactivă, orientat către nevoile cetățenilor, un județ dinamic, accesibil și conectat, cu servicii publice de calitate,

oportunități diversificate de ocupare și condiții optime de locuire. La finalul acestui orizont temporal, prin obiectivele strategice propuse, județul Sibiu se va dezvolta din perspectiva următoarelor dimensiuni:

- Îmbunătățirea accesibilității populației la servicii publice de calitate precum educație, sănătate, asistență socială, siguranță publică, utilități (furnizare apă, canalizare, energie, telecomunicații etc.), cultură și agrement, contribuind la reducerea clivajului între comunitățile urbane, mai dezvoltate din acest punct de vedere, comparativ cu populația rurală;

- Conservarea și protejarea mediului, prin crearea sau extinderea spațiilor verzi și a oportunităților de petrecere a timpului în aer liber, protejarea peisajelor, florei și faunei cu specific local, reducerea poluării, menținerea unui mediu înconjurător atractiv pentru locuire și practicarea turismului;

- Destinație culturală și turistică recunoscută la nivel european, care valorifică partimoniul arhitectural, evenimentele cultural-artistice, meșteșugurile și tradițiile locale, gastronomia, caracterul autentic, unicitatea și diversitatea peisajelor;

- Creșterea conectivității și a mobilității pentru cetățeni, turiști și oameni de afaceri, prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rapidă, sigură și durabilă, racordată la principalele fluxuri de persoane, mărfuri și informații de la nivel național și european;

- Economie dinamică, performantă și diversificată, caracterizată prin atractivitatea pentru investiții străine directe, sprijinirea inițiativelor inovatoare și a mediului antreprenorial, capabilă să creeze oportunități de locuri de muncă bine plătite și să contribuie la creșterea calității vieții pentru cetățeni;

- Debirocratizarea, îmbunătățirea eficienței și creșterea transparenței la nivelul administrației publice, prin digitalizare și adaptarea serviciilor furnizate în funcție nevoile reale ale cetățenilor și mediului de afaceri, îmbunătățirea comunicării cu aceștia și asigurarea principiului participativ în adoptarea deciziilor strategice care privesc dezvoltarea județului.[14]

Obiectivele de dezvoltare ale comunei Roșia au fost stabilite ținând cont obiectivele strategice ale județului Sibiu stabilite în cadrul Strategiei de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2021-2030 astfel:

Obiectiv general - Creșterea atractivității județului, din perspectivă economică, socială și durabilă, prin utilizarea unui sistem integrat de priorități și măsuri de dezvoltare, care vizează sprijinirea unei vieți sănătoase și solidare, cultivarea respectului pentru mediu, valorificarea patrimoniului cultural și turistic, creșterea conectivității la nivelul infrastructurii de transport și a utilităților publice, îmbunătățirea sistemului de guvernanță și dezvoltarea mediului rural

[14] Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Sibiu 2021-2030, versiune preliminară Iunie 2022

- Obiectiv Strategic 1 Crearea unui mediu de viață sănătos, solidar și competitiv (OP4)
- Obiectiv Strategic 2 Conservarea și protejarea mediului, devenind un județ verde (OP2)
- Obiectiv Strategic 3 Dezvoltarea integrată a turismului și culturii la nivel județean (OP1, 2, 3, 4)
- Obiectiv Strategic 4 Crearea oportunităților de conectare și dezvoltare teritorială la nivel județean (OP3)
- Obiectiv Strategic 5 Dezvoltarea inteligentă a județului și valorificarea oportunităților din spațiul rural (OP1, 2, 3, 5)
- Obiectiv Strategic 6 Crearea unui cadru european de guvernanță și administrare a județului (OP 1, 3, 5)

CAPITOLUL II.2. Realizările Strategiei de dezvoltare locală 2016 – 2020

Până în anul 2020, comuna Roșia, județul Sibiu, a beneficiat de investiții publice care au avut ca scop dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor publice în zonă. Aceste investiții au inclus diverse proiecte și lucrări, precum:

- **Infrastructură rutieră**: Au fost realizate lucrări de modernizare, asfaltare sau reabilitare a drumurilor comunale și a străzilor din localități, cu scopul de a îmbunătăți accesibilitatea și siguranța rutieră.
- **Sisteme de utilități:** Au fost realizate investiții în extinderea și modernizarea rețelelor de apă și canalizare, astfel încât să asigure furnizarea adecvată a acestor servicii în comunitate.
- **Educație:** S-au realizat investiții în infrastructura școlară, cum ar fi renovarea și dotarea sălilor de clasă, laboratoarelor sau bibliotecilor, pentru a asigura un mediu educațional adecvat pentru elevi.
- **Sănătate**: Au fost realizate investiții în unitățile de sănătate din comună, cu scopul de a îmbunătăți serviciile medicale și accesul la îngrijirea sănătății în comunitate.
- **Amenajări urbane**: Au fost realizate investiții în amenajarea spațiilor publice, cum ar fi parcuri, zone de recreere sau piețe, pentru a îmbunătăți calitatea vieții în comunitate.

De asemenea, o serie de investiții importante sunt în curs de realizare precum:

Reabilitare si modernizare retea tradala in satele apartinatoare comunei Rosia

- Construire trotuare, rigole si podete, asfaltare strazi.
- Proiect aproba, in curs de implementare
- Valoare proiect: 12.000.000 lei
- Termen de finalizare: 2027
- Sursa de finantare : Anghel Saligny

Construire drum de legatura intre satele Casolt si Mohu

- Asfaltare/modernizare drum de legatura
- Proiect aprobat, in curs de implementare
- Valoare proiect: 12.600.000
- Termen de finalizare : 2027
- Sursa de finantare: Anghel Saligny

Achizitionare autobuze electrice impreuna cu partenerii din Asociatia Adi Transport

- Achizitionarea de autobuze electrice pentru facilitarea transportului cetatenilor comunei care fac naveta zilnic in/din orasul Sibiu, cat si elevii din comuna care studiaza in oras.
- Proiect aprobat, in curs de implementare
- Valoare : 160.000.000
- Termen de finalizare: 2024
- Sursa de finantare : PNRR

Cresterea eficientei energetice si gestionarea inteligenta a energiei in cladirile de utilitate publica -Reabilitare si modernizare camin Rosia si Camin Casolt

- Eficientizare energetica moderata a caminelor care au o contributie majora la realizarea sigurantei , alimentarii, dezvoltarii durabile si competitivitatii, la economisirea resurselor energetice primare si la reducerea emisiilor gazelor cu efect de sera la nivelul UAT-ului.
- Reabilitare acoperis, inlocuire geamuri,usi, parchet, gresie,dotare cu mobilier, grupuri sanitare
- Proiect depus, aprobat, se asteaptav semnarea contractului de finantare pentru implementare proiect.
- Valoare Camin Rosia : 3.304.962,89 lei, Valoare Camin Casolt : 3.304.962,89 lei,
- Sursa de finantare : AFM

Construire centru de colectare deseuri prin aport voluntar in Comuna Rosia, judetul Sibiu

- Colectare deseuri care provin din gospodariile cetatenilor comunei Rosia- cauciucuri, mobilier, electrocasnice, etc.
- Proiect aprobat in curs de implementare
- Valoare: 3.830.914.00 lei
- Sursa : PNRR

Reabilitare si dotare dispensar uman Rosia

- Dotare cu mobilier, modernizare cabinet medical, zugravit, gresie , faianta, parchet, grup sanitar.
- Proiect depus
- Valoare: 88.000 ron
- Sursa: PNRR

CAPITOLUL II.3. Consultare publică

Conceptul strategic pentru orizontul 2027, este parte a unui proces consultativ care a implicat atât cetățenii comunei, cât și factori de interes relevanți.

Consultarea opiniei publice s-a realizat prin aplicarea de chestionare distribuite direct atât după metoda interviului față în față, cât și on-line. Chestionarele sunt anonime și constituie anexă a prezentului document strategic.

Structura socio-demografică a respondenților

Analiza structurii socio-demografice a respondenților relevă o imagine clară a comunității participante în studiu. Eșantionul, format din 223 de persoane, reflectă o distribuție echilibrată în ceea ce privește locul de domiciliu și este reprezentativ pentru diversitatea comunei Roșia.

Din totalul participanților, 92% declară că au domiciliul permanent în comuna Roșia. Aceasta indică o prezență puternică a locuitorilor stabili în cadrul eșantionului. De asemenea, 8% dintre respondenți au domiciliu temporar.

Eșantionul este caracterizat de omogenitate, cu participanți provenind din toate cele 6 sate componente ale comunei. Această distribuție echilibrată permite o analiză comprehensivă și reprezentativă a opiniilor și experiențelor locuitorilor din întreaga comună, evitând posibile distorsiuni ale rezultatelor cauzate de prezența predominantă a unui anumit sat.

Prin evaluarea acestor aspecte, se conturează o perspectivă detaliată asupra comunității participante în studiu, asigurând astfel că concluziile și recomandările extrase din analiza datelor sunt relevante și reprezentative pentru întreaga comună Roșia.

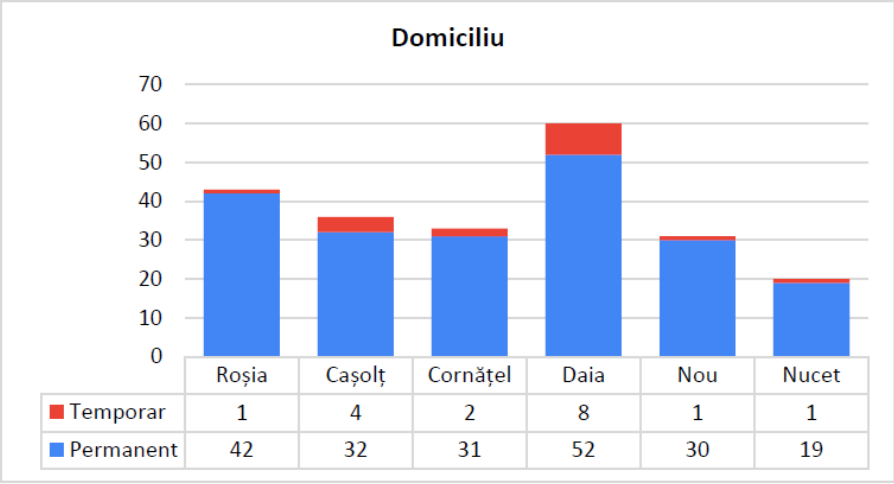

	Roșia	Cașolț	Cornățel	Daia	Nou	Nucet
Temporar	1	4	2	8	1	1
Permanent	42	32	31	52	30	19

Etnie

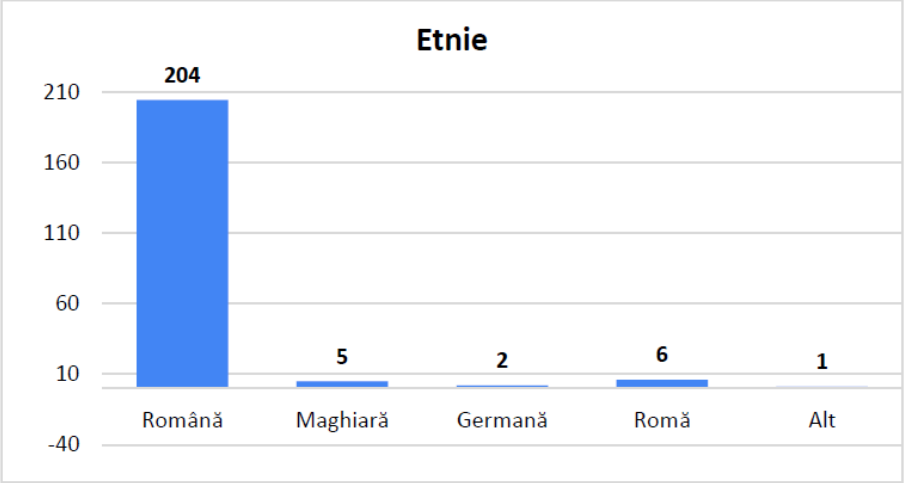

Analiza compoziției etnice a respondenților relevă o diversitate în cadrul comunității participante la studiu. Eșantionul, format din persoane care și-au declarat etnia, reflectă următoarele proporții semnificative:

Majoritate reprezentând 94% din respondenți, și-au declarat etnia română. Un procent de 2% dintre respondenți s-au identificat ca fiind de etnie maghiară.

1% dintre respondenți și-au declarat etnia ca fiind germană. Deși reprezentarea acestei etnii este mai mică numeric, aceasta aduce o varietate și bogăție culturală distinctă în cadrul comunității. Un procent de 3% dintre respondenți sunt de etnie romă. Aceasta reflectă diversitatea culturală și socială a comunității, aducând în discuție perspective și experiențe unice.

Prin evaluarea acestei compoziții etnice, se evidențiază un tablou variat și incluziv în cadrul comunității din comuna Roșia. Această diversitate poate contribui la un dialog intercultural și la consolidarea coeziunii sociale, reflectând în același timp specificul și frumusețea unei comunități bogate din punct de vedere etnic și cultural.

Vârsta și sex

Analiza distribuției vârstelor în rândul respondenților evidențiază un grup reprezentativ, cu o diversitate semnificativă în ceea ce privește grupele de vârstă. În detaliu, distribuția vârstei a fost identificată astfel:

Grupele de Vârstă:

- **36-55 de ani:** O proporție semnificativă de 52% dintre respondenți se încadrează în intervalul de vârstă cuprins între 36 și 55 de ani. Această categorie reflectă o parte semnificativă a populației adulte, aducând cu sine experiență și perspective variate.
- **18-35 de ani**: Un procent de 23% dintre respondenți se situează în grupa de vârstă cuprinsă între 18 și 35 de ani. Aceasta este o prezență importantă a tinerilor adulți în comunitate, sugerând o perspectivă proaspătă și dinamică în cadrul eșantionului.
- **56-65 de ani**: Categoria de vârstă între 56 și 65 de ani reprezintă 14% din totalul respondenților. Această grupă de vârstă aduce contribuții valoroase în contextul experienței de viață și maturității.
- **Peste 65 de ani:** Un procent de 10% dintre respondenți sunt cu vârsta peste 65 de ani. Această categorie indică prezența respectabilă a persoanelor în vârstă în cadrul comunității, evidențiind importanța și contribuția acestora la diversitatea și coeziunea socială.

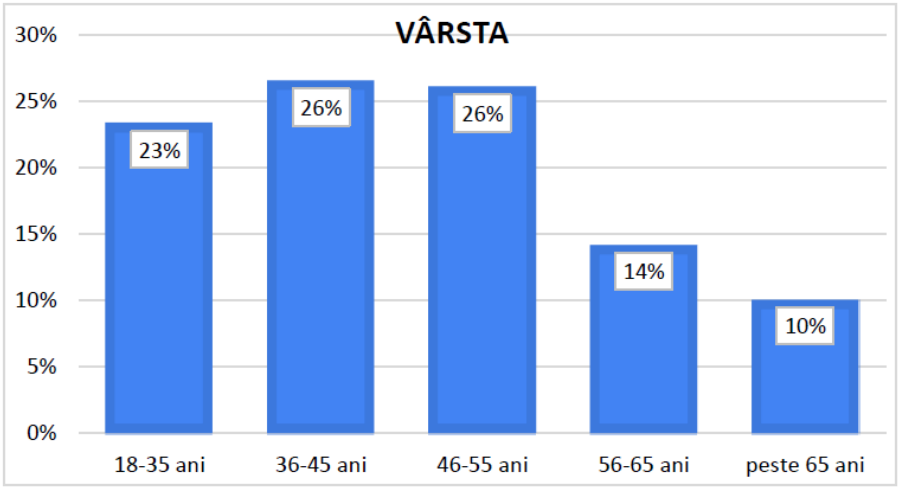

Analiza acestei distribuții de vârstă sugerează o comunitate echilibrată, cu reprezentare în toate categoriile de vârstă. Această diversitate poate contribui la un proces de planificare și dezvoltare comunitară mai comprehensiv, asigurând că nevoile și aspirațiile tuturor grupurilor de vârstă sunt luate în considerare.

Studii

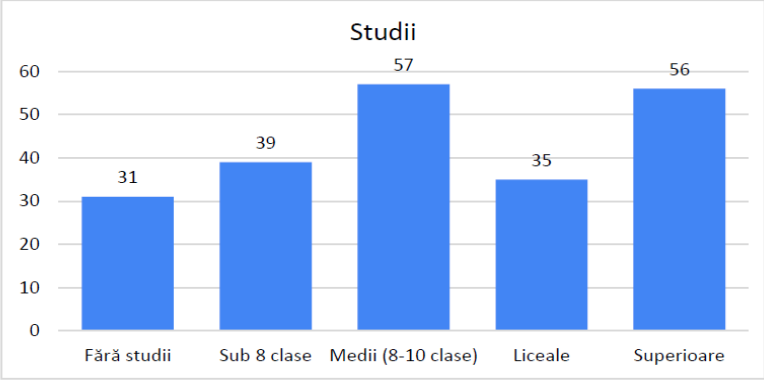

Analiza nivelului de educație al respondenților evidențiază o diversitate semnificativă în privința gradului de pregătire și educație. În detaliu, distribuția nivelului de educație a fost identificată astfel:

Studii Medii: Un procent semnificativ de 26% dintre respondenți au absolvit studii medii. Acest grup reflectă o parte importantă a comunității cu o pregătire educațională solidă la nivelul liceal.

Studii Superioare: O altă proporție de 26% dintre respondenți dețin studii superioare, evidențiind o prezență semnificativă a persoanelor cu un nivel înalt de instruire academică și profesională.

Sub 8 clase: Grupul care a finalizat cel mult 8 clase reprezintă 18% din totalul respondenților. Această categorie indică diversitate în ceea ce privește nivelul de educație, cu accent pe experiența de școlarizare de bază.

Fără Studii: Un procent de 14% dintre respondenți nu au absolvit nicio formă de educație formală, reflectând o realitate diversă în ceea ce privește nivelul de pregătire educațională.

Studii Liceale: Categoria care a absolvit studii liceale constituie 16% din totalul respondenților. Acest grup indică o prezență semnificativă a persoanelor cu o pregătire educațională la nivel liceal, situată între nivelul de studii medii și cel superior.

Această diversitate în nivelul de educație aduce o perspectivă bogată în analiza datelor și sugerează importanța luării în considerare a diversității de abilități și experiențe în procesele de dezvoltare comunitară.

Statut

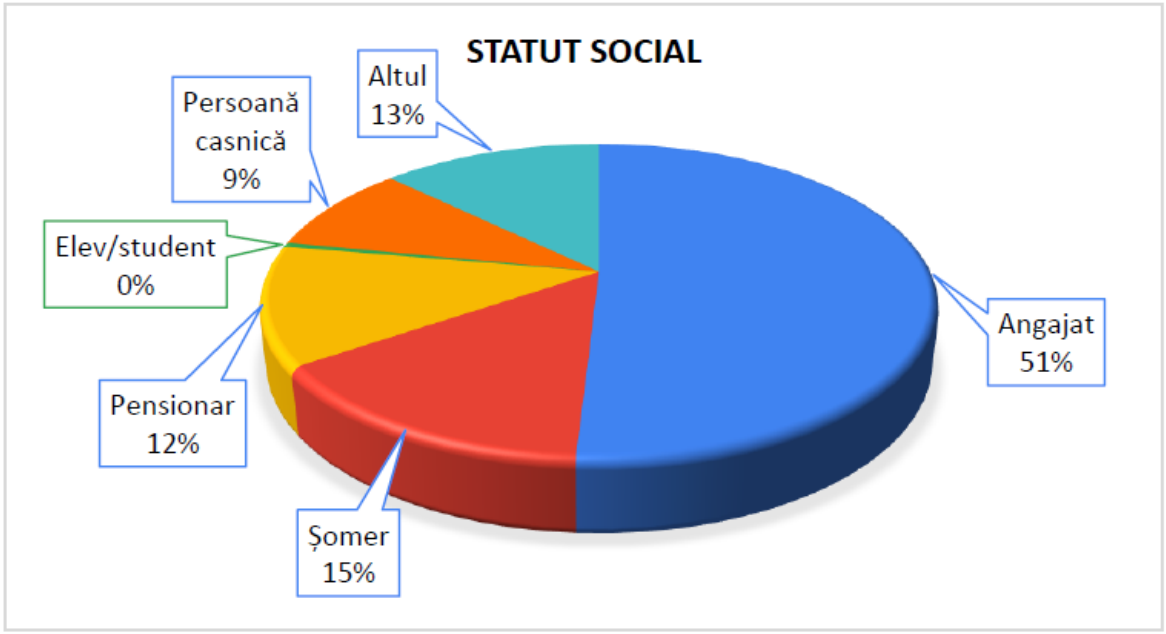

Analiza situației ocupationale a respondenților aduce în evidență o diversitate semnificativă în privința stării de ocupare. Iată repartizarea grupurilor ocupationale în rândul respondenților:

Persoane Angajate: majoritatea respondenților, reprezentând 51%, sunt persoane active din punct de vedere ocupational, fiind angajate în diverse domenii de activitate. Această categorie indică o forță de muncă stabilă și contributoare la dezvoltarea economică locală.

Șomeri: un grup reprezentativ de 15% dintre respondenți se află în situația de șomaj. Aceasta poate reflecta diverse circumstanțe, inclusiv fluctuații economice sau provocări personale, subliniind necesitatea unor strategii și resurse pentru reintegrarea acestor persoane în piața muncii.

Persoane casnice și pensionari: un procent mai redus este reprezentat de persoanele casnice și pensionari, indicând țesătura variată a comunității, care include atât persoane active din punct de vedere ocupational, cât și cele care se află în faze diferite ale ciclului de viață, cum ar fi pensionarea sau dedicarea activităților casnice.

Această diversitate în privința stării ocupationale a respondenților sugerează importanța adoptării unor abordări diferentiate în ceea ce privește politicile și programele comunitare, pentru a răspunde nevoilor și aspirațiilor specifice fiecărui grup. De asemenea, aceste informații pot orienta eforturile de dezvoltare economică și socială, asigurând că inițiativele comunitare sunt adaptate la contextul specific al forței de muncă din comuna respectivă.

TRANSPORT

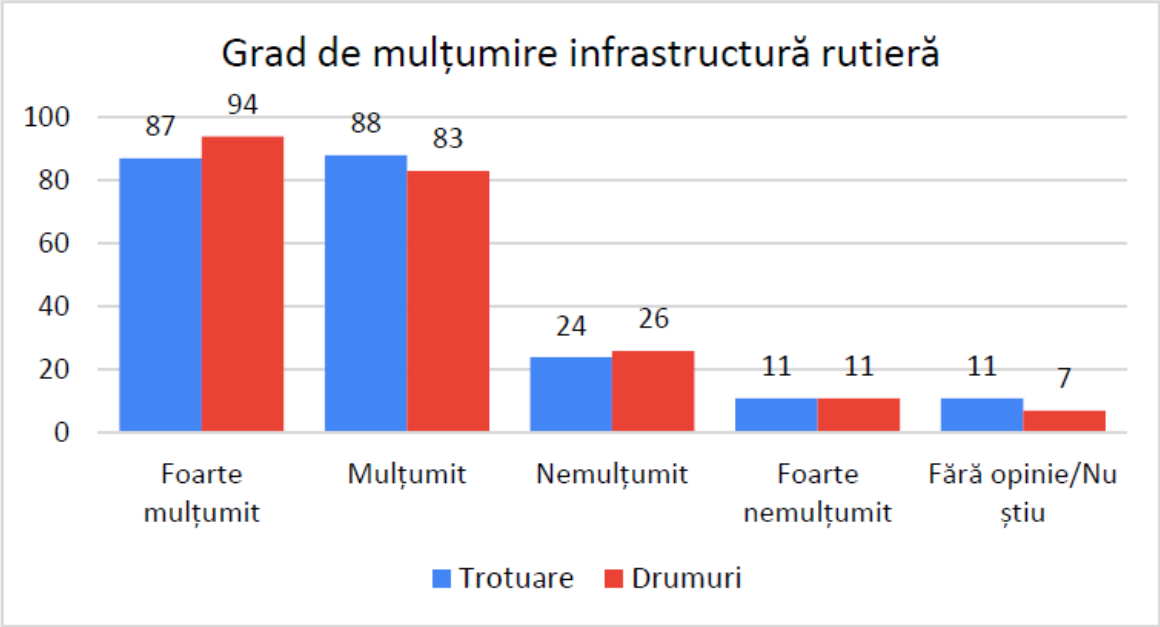

Investițiile efectuate de Unitatea Administrativ Teritorială în modernizarea străzilor și trotuarelor au avut un impact semnificativ asupra percepției și gradului de satisfacție al localnicilor. Iată repartizarea rezultatelor privind gradul de mulțumire a respondenților:

Starea Drumurilor:

- Foarte Mulțumiți: un procent însemnat de 43% dintre respondenți declară că sunt foarte mulțumiți de starea actuală a drumurilor. Acest rezultat indică un nivel înalt de satisfacție în ceea ce privește calitatea infrastructurii rutiere.
- Mulțumiți: un alt grup semnificativ, reprezentând 38% din respondenți, se declară mulțumiți de starea drumurilor. Această cifră adaugă la percepția generală pozitivă a populației locale cu privire la infrastructura rutieră.
- Nemulțumiți: un procent de 12% dintre respondenți exprimă nemulțumire în ceea ce privește starea drumurilor. Această categorie poate constitui un aspect important pentru identificarea zonelor care necesită îmbunătățiri și intervenții suplimentare.
- Foarte Nemulțumiți: o proporție mai mică, de 5%, se declară foarte nemulțumiți de starea drumurilor. Deși numeric redus, acest grup poate oferi informații utile privind aspectele critice care necesită atenție imediată.
- Fără Opinie: 3% dintre respondenți nu au exprimat o opinie clară cu privire la starea drumurilor.

Starea Trotuarelor:

- Foarte Mulțumiți: similar, 39% dintre respondenți declară că sunt foarte mulțumiți de starea trotuarelor, reflectând un nivel înalt de satisfacție în privința acestui aspect specific al infrastructurii.
- Mulțumiți: Un procent de 40% se declară mulțumiți de starea trotuarelor, evidențiind o coerență în ceea ce privește percepția pozitivă în rândul comunității.
- Nemulțumiți: 11% dintre respondenți exprimă nemulțumire în ceea ce privește starea trotuarelor, oferind astfel informații utile pentru identificarea zonelor cu potențial de îmbunătățire.
- Foarte Nemulțumiți: 5% dintre respondenți sunt foarte nemulțumiți de starea trotuarelor, semnalând posibile probleme urgente care necesită atenție imediată.
- Fără Opinie: 5% nu au formulat o opinie clară cu privire la starea trotuarelor.

Rezultatele sugerează că investițiile în modernizarea străzilor și trotuarelor au fost în mare parte bine primite, cu un grad semnificativ de mulțumire în rândul localnicilor. Totuși, feedback-ul negativ oferă indicii valoroase pentru orientarea viitoarelor proiecte de îmbunătățire a infrastructurii.

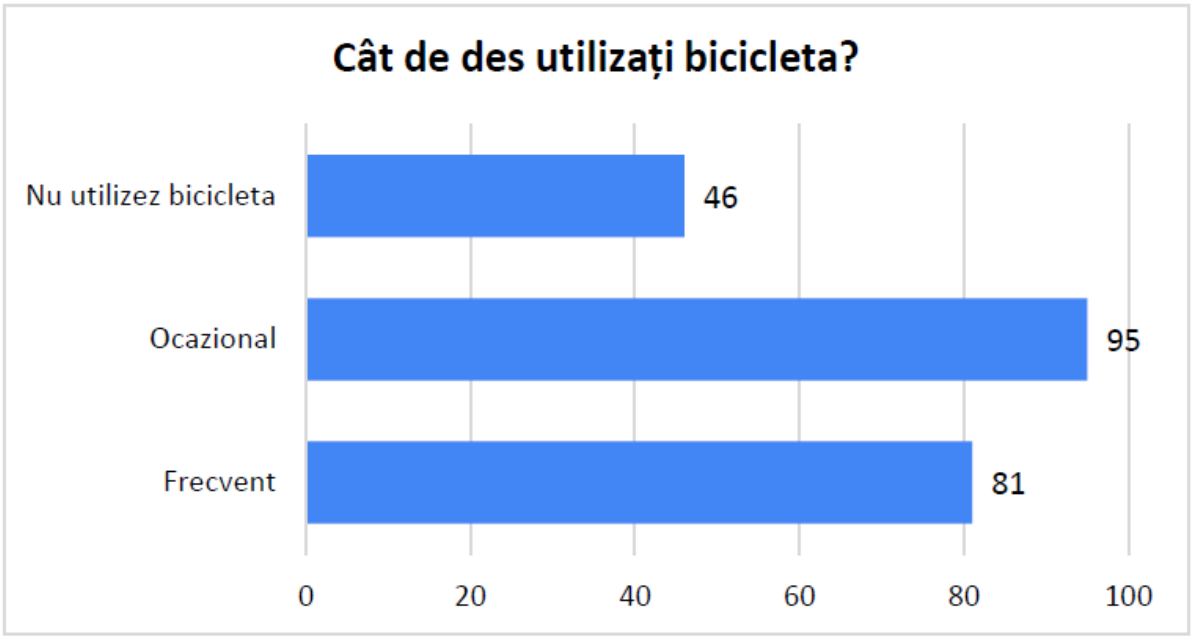

Repartizarea utilizării bicicletei în rândul respondenților reflectă diferite niveluri de implicare și preferințe în ceea ce privește acest mijloc de transport.

Utilizare Ocazională: un procent de 43% dintre respondenți utilizează bicicleta doar ocazional. Această categorie poate include persoanele care aleg bicicleta pentru anumite activități sau ocazii specifice, dar nu o consideră mijlocul lor principal de transport.

Utilizare Frecventă: o proporție semnificativă de 36% dintre respondenți utilizează bicicleta frecvent. Acest grup indică o comunitate activă și angajată în promovarea mobilității sustenabile și a unui stil de viață sănătos.

Non-Utilizatori: un procent de 21% dintre respondenți nu utilizează bicicleta. Motivele pentru această alegere pot varia, de la preferințe personale până la factori legați de accesibilitate, infrastructură sau alte opțiuni de transport preferate.

Această analiză oferă o perspectivă asupra gradului de adoptare a bicicletei în comunitatea Roșia. Este util să se înțeleagă motivațiile din spatele alegerilor făcute de non-utilizatori și să se promoveze măsuri care să încurajeze și să faciliteze utilizarea frecventă a bicicletei în rândul celor care o utilizează doar ocazional.

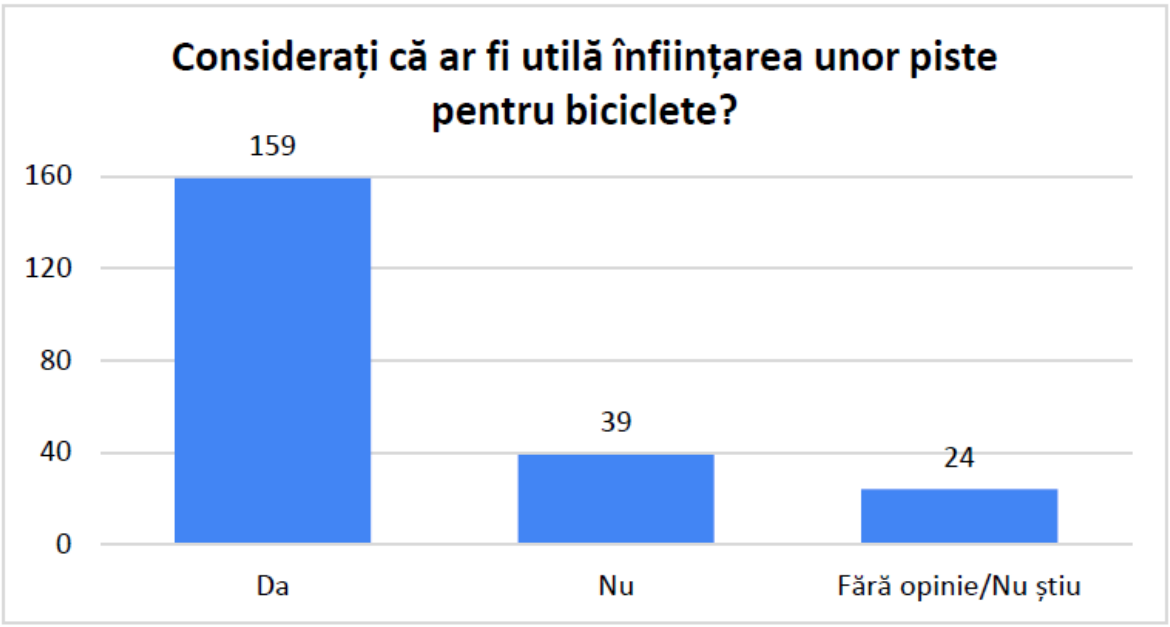

Observăm un interes semnificativ și susținere din partea comunității pentru dezvoltarea pistelor de biciclete și promovarea utilizării acestui mijloc de transport eco-friendly.

O majoritate de 72% dintre respondenți consideră că înființarea pistelor pentru biciclete ar fi benefică și utilă pentru comunitate. Acest rezultat indică un interes crescut pentru promovarea mobilității sustenabile și a opțiunilor alternative de transport.

Un procent de 18% dintre respondenți consideră că investiția în pistele de biciclete este inutilă. Motivele pentru această percepție ar putea varia, de la lipsa unei cereri semnificative până la alte priorități în dezvoltarea comunității.

11% dintre respondenți nu și-au exprimat opinia cu privire la utilitatea pistelor pentru biciclete. Acest segment poate beneficia de informații suplimentare sau poate reprezenta o grupare neutră în ceea ce privește această inițiativă.

Această implicare activă a comunității în susținerea pistelor de biciclete poate constitui o bază solidă pentru planificarea și implementarea viitoarelor proiecte de infrastructură, având în vedere atât avantajele ecologice, cât și cele pentru sănătatea și mobilitatea locuitorilor. În același timp, feedback-ul celor care consideră investiția inutilă poate oferi informații valoroase pentru identificarea și abordarea potențialelor preocupări sau obstacole

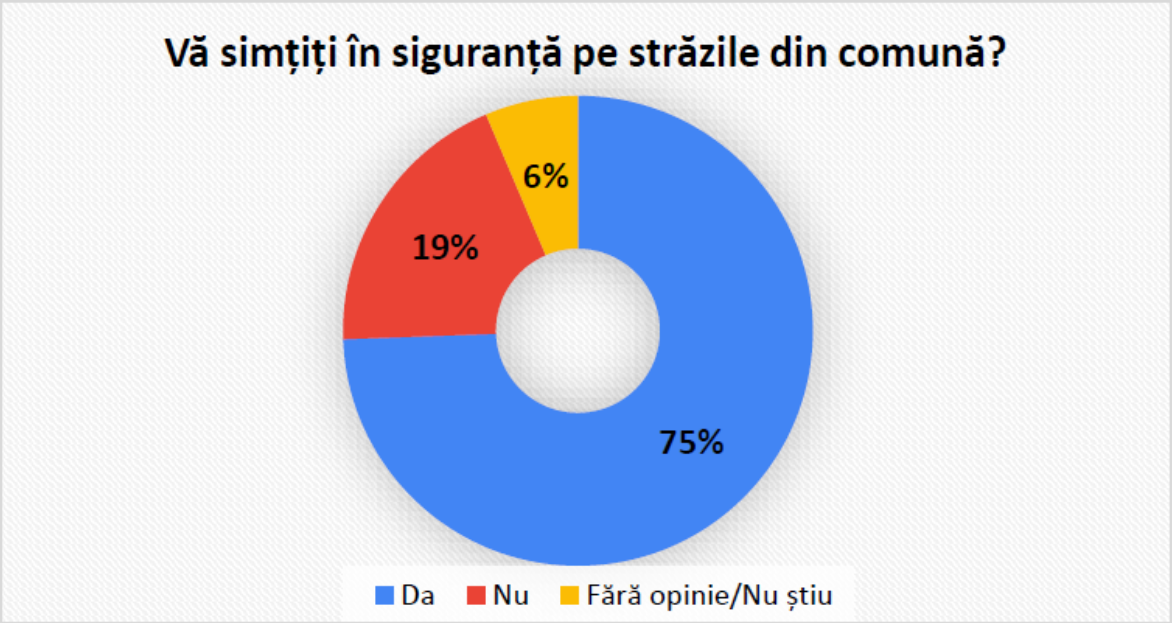

Rezultatele sondajului de opinie reflectă percepția comunității cu privire la nivelul de siguranță pe străzile din comuna Roșia. Iată repartizarea acestor opinii:

Se simt în siguranță: un procent semnificativ de 75% dintre respondenți afirmă că se simt în siguranță pe străzile din comuna Roșia. Această cifră sugerează o percepție generală pozitivă a mediului în ceea ce privește securitatea, indicând un nivel ridicat de confort și încredere în comunitate.

Nu se simt în siguranță: un procent de 19% dintre respondenți declară că nu se simt în siguranță pe străzile comunei Roșia. Acest segment poate furniza informații cruciale privind aspectele care ar putea afecta negativ percepția de securitate și poate servi drept bază pentru identificarea și implementarea măsurilor de îmbunătățire.

Fără opinie: 6% dintre respondenți nu au formulat o opinie clară cu privire la sentimentul de siguranță pe străzi. Această categorie poate reflecta o grupare neutră sau poate indica nevoia de mai multe informații pentru a formula o părere.

Această analiză a percepției de siguranță poate ghida autoritățile locale în implementarea strategiilor eficiente de gestionare a siguranței publice, în funcție de feedback-ul comunității. Este important să se abordeze preocupările celor care nu se simt în siguranță, astfel încât toți locuitorii să beneficieze de un mediu sigur și protejat.

UTILITĂȚI PUBLICE

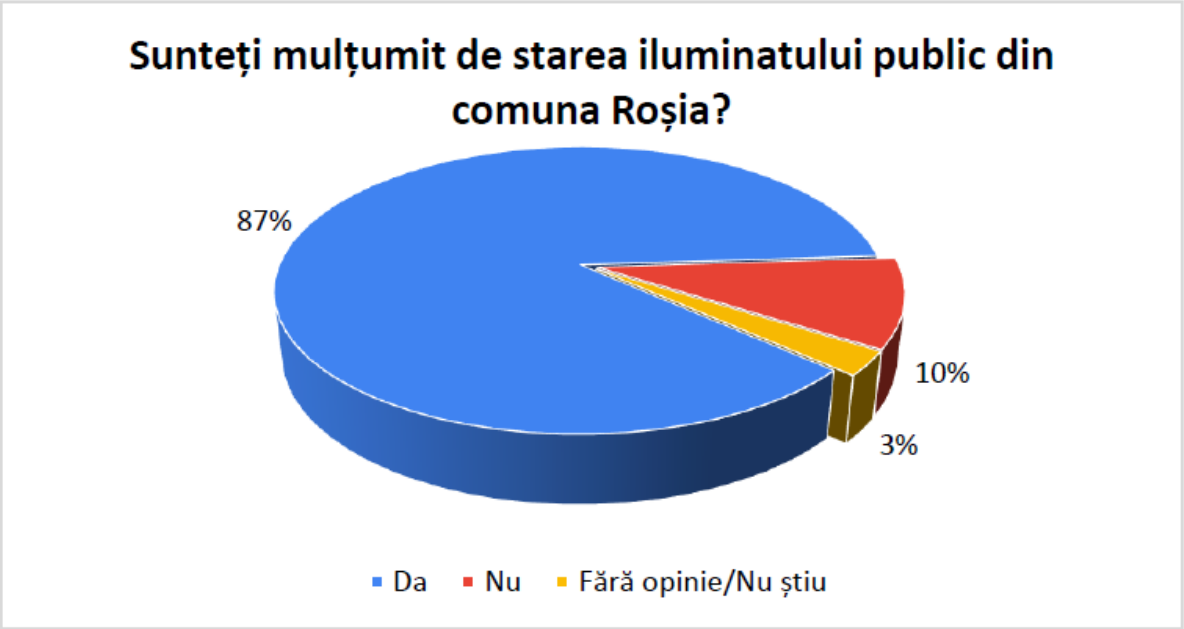

Rezultatele sondajului de opinie privind starea iluminatului public reflectă un grad înalt de satisfacție în rândul comunității din comuna Roșia.

Mulțumiți de Starea Iluminatului Public: un procent semnificativ de 87% dintre respondenți se declară mulțumiți de starea iluminatului public. Această cifră indică că majoritatea comunității apreciază calitatea și eficacitatea sistemului de iluminat în zonele publice.

Nemulțumiți de Starea Iluminatului Public: un procent de 10% dintre respondenți exprimă nemulțumire în ceea ce privește starea iluminatului public. Feedback-ul negativ poate furniza informații esențiale cu privire la zonele sau aspectele care necesită îmbunătățiri.

Fără Opinie: 3% dintre respondenți nu și-au exprimat opinia cu privire la starea iluminatului public. Acest segment poate reflecta o grupare neutră sau poate indica nevoia de mai multe informații pentru a formula o părere.

Analiza acestei părți a sondajului sugerează că, în general, comunitatea apreciază iluminatul public existent, dar este important să se ia în considerare preocupările exprimate de cei nemulțumiți pentru a asigura o infrastructură de iluminare eficientă și adecvată pentru nevoile tuturor locuitorilor.

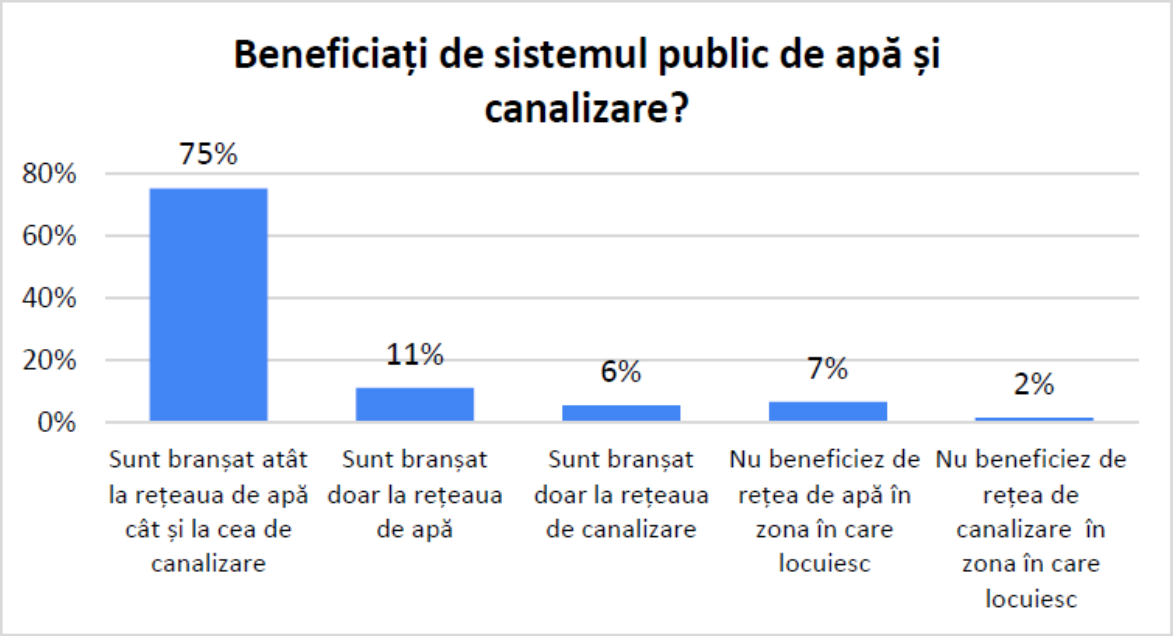

Analiza gradului de branșare la rețelele de apă și canalizare oferă o perspectivă asupra accesului la serviciile de utilități în comuna Roșia:

Branșați la rețeaua de apă și canalizare: o majoritate semnificativă de 75% dintre respondenți sunt branșați atât la rețeaua de apă, cât și la cea de canalizare. Această cifră indică un nivel ridicat de acoperire și acces la serviciile complete de utilități.

Branșați doar la rețeaua de apă: un procent de 11% dintre respondenți sunt branșați doar la rețeaua de apă. Acest grup poate include persoane care beneficiază de aprovizionare cu apă potabilă, dar care încă nu au acces la rețeaua de canalizare.

Beneficiază de rețeaua de apă în zona de locuire: 7% dintre respondenți indică că beneficiază de rețeaua de apă în zona în care locuiesc, fără a specifica dacă sunt și branșați la canalizare. Această categorie poate include și persoane care utilizează surse alternative de apă.

Branșați doar la rețeaua de canalizare: un procent de 6% dintre respondenți sunt branșați doar la rețeaua de canalizare. Acest grup poate include persoane care dispun de sistem de evacuare a apelor uzate, dar care încă nu beneficiază de aprovizionare cu apă potabilă din rețeaua centralizată.

Nu beneficiază de rețea de canalizare în zona de locuire: un procent mai mic, de 2%, indică că respondenții nu beneficiază de rețeaua de canalizare în zona lor de locuire. Această categorie poate identifica zonele care necesită extinderea infrastructurii de canalizare.

Această analiză furnizează informații esențiale pentru evaluarea gradului de acoperire și acces la serviciile de apă și canalizare în comuna Roșia. Segmentarea datelor ajută la identificarea zonelor care pot beneficia de extinderea rețelelor de utilități și la abordarea specifică a nevoilor comunității.

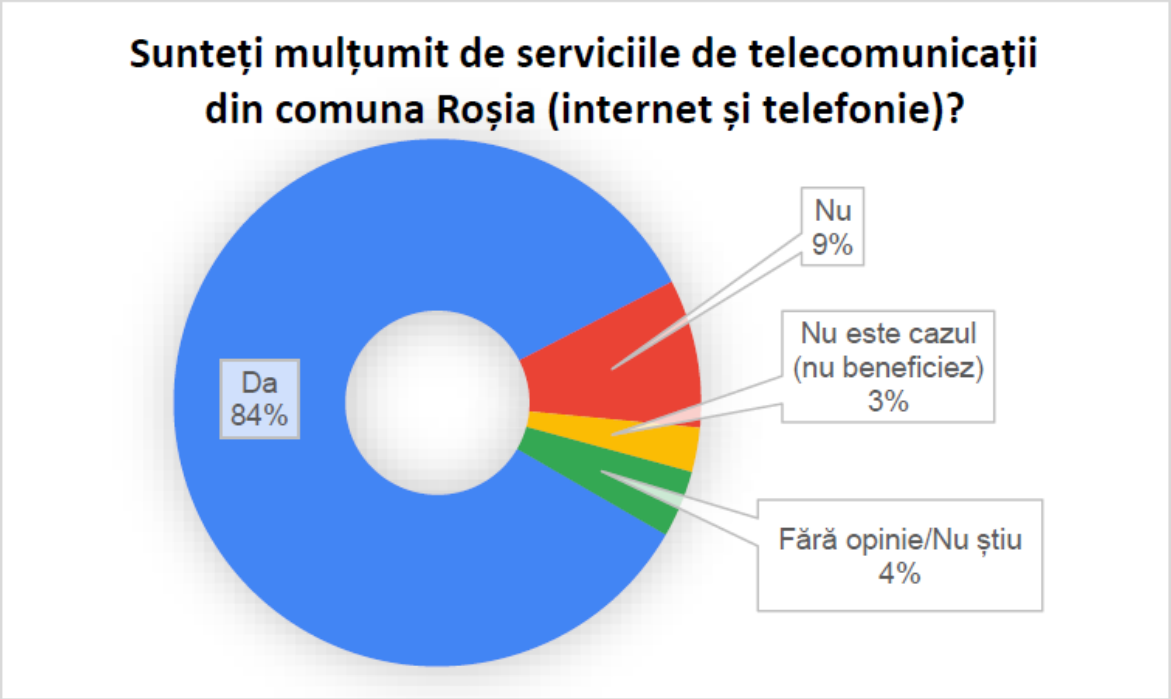

Analiza satisfacției față de serviciile de telecomunicații în comuna Roșia relevă o percepție predominant pozitivă, dar și oportunități de îmbunătățire. Iată cum se împart rezultatele:

Mulțumiți de serviciile de telecomunicații: Un procent semnificativ de 84% dintre respondenți se declară mulțumiți de serviciile de telecomunicații disponibile în comuna Roșia. Această cifră sugerează că majoritatea comunității apreciază calitatea și accesibilitatea serviciilor de comunicații.

Nemulțumiți de serviciile de telecomunicații: Un procent de 9% dintre respondenți exprimă nemulțumire în ceea ce privește serviciile de telecomunicații. Feedback-ul negativ poate furniza informații utile pentru identificarea și rezolvarea problemelor specifice sau îmbunătățirea calității serviciilor.

Nu beneficiază de servicii de telecomunicații: 3% dintre respondenți indică că nu beneficiază de servicii de telecomunicații. Acest segment poate reflecta zonele în care infrastructura de telecomunicații necesită extindere sau alte provocări legate de accesibilitate.

Fără opinie: 4% dintre respondenți nu și-au exprimat opinia cu privire la serviciile de telecomunicații. Acest segment poate indica o grupare neutră sau poate sugera nevoia de informații suplimentare pentru a forma o părere.

Această analiză poate ghida autoritățile locale și furnizorii de servicii de telecomunicații în îmbunătățirea infrastructurii și calității serviciilor, astfel încât să satisfacă mai bine nevoile și așteptările comunității.

EDUCAȚIE

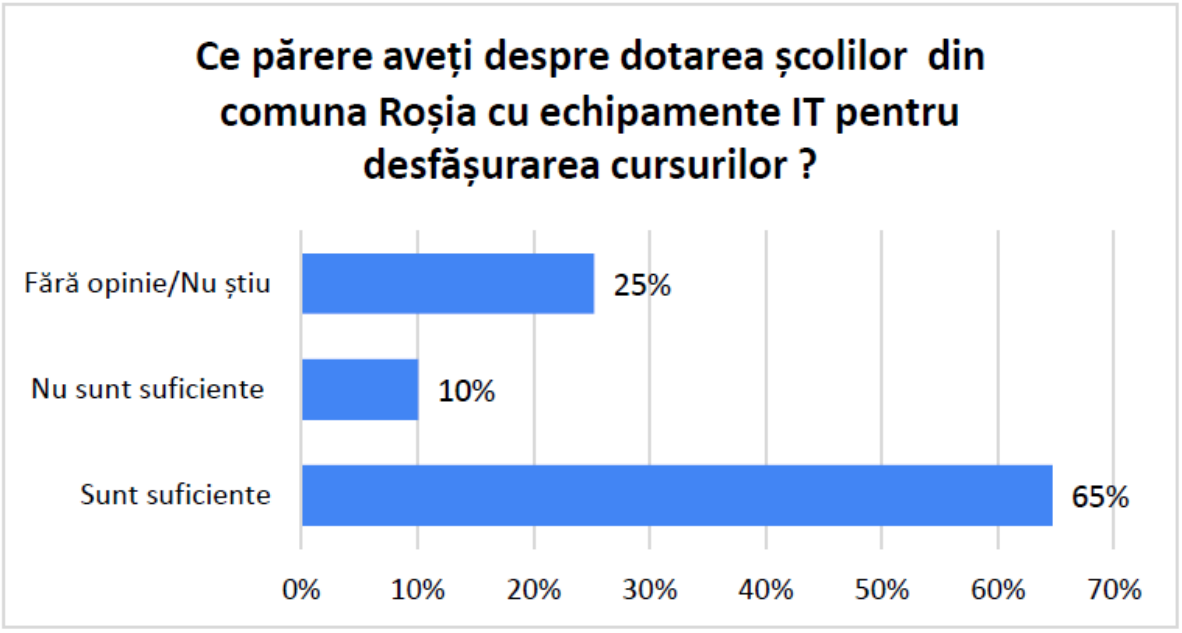

Rezultatele privind dotarea școlilor cu echipamente IT în comuna Roșia indică percepții variate în rândul respondenților:

Consideră că școlile sunt suficient de dotate cu echipamente IT: un procent de 65% dintre respondenți consideră că școlile din comuna Roșia sunt suficient de dotate cu echipamente IT. Această majoritate indică o percepție pozitivă a resurselor disponibile pentru educație.

Consideră că școlile nu sunt suficient de dotate cu echipamente IT: un procent de 10% dintre respondenți consideră că școlile nu sunt suficient de dotate cu echipamente IT. Feedback-ul negativ poate sugera necesitatea unor investiții sau îmbunătățiri în acest domeniu.

Nu și-au exprimat opinia cu privire la dotarea cu echipamente IT: 25% dintre respondenți nu și-au exprimat opinia cu privire la dotarea școlilor cu echipamente IT. Această categorie poate reflecta o lipsă de informații sau o indiferență față de acest aspect.

Această analiză poate servi drept bază pentru autoritățile educaționale locale pentru a lua în considerare percepțiile comunității cu privire la dotarea școlilor cu echipamente IT și pentru a implementa strategii care să asigure un mediu educațional modern și eficient.

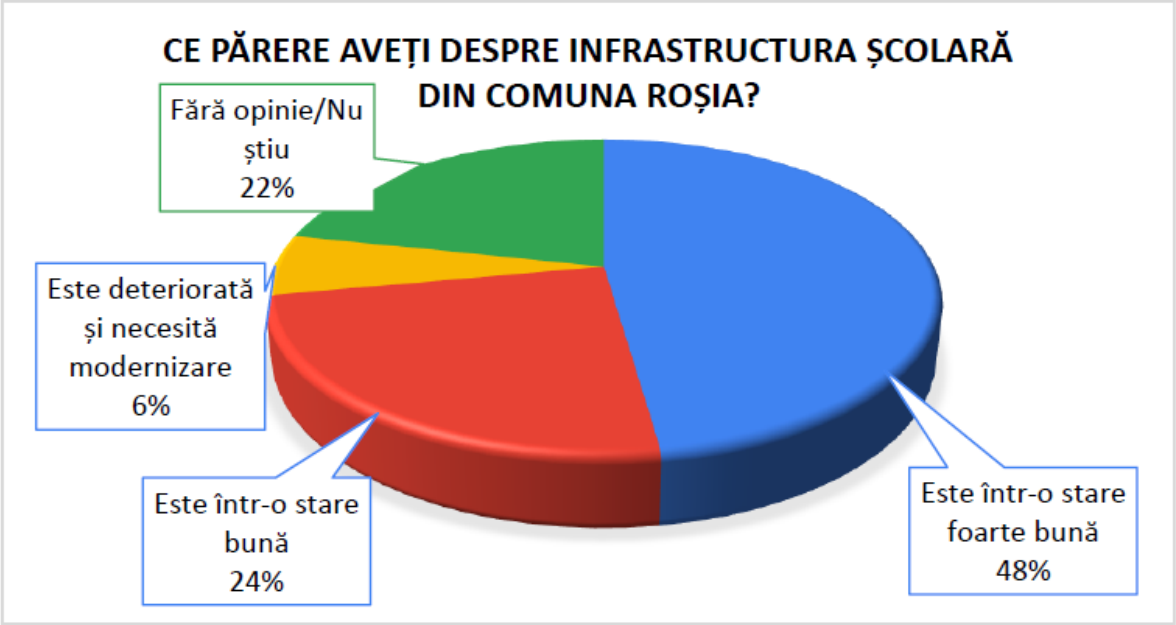

Opiniile privind starea infrastructurii școlare în comuna Roșia indică o percepție predominant pozitivă, dar și unele oportunități de îmbunătățire. Iată cum se împart aceste opinii:

Infrastructura școlară în stare foarte bună: un procent semnificativ de 48% dintre respondenți consideră că infrastructura școlară este în stare foarte bună. Această cifră sugerează o percepție pozitivă în ceea ce privește condițiile actuale ale școlilor din comună.

Infrastructura școlară în stare bună: un procent de 24% dintre respondenți consideră că infrastructura școlară este într-o stare bună. Acest grup reflectă o percepție satisfăcătoare, cu loc de îmbunătățiri posibile.

Infrastructura școlară care necesită modernizare: un procent mai mic, de 6%, consideră că infrastructura școlară necesită modernizare. Această opinie indică posibilitatea de a investi în îmbunătățiri pentru a asigura condiții moderne și eficiente în școli.

Nu și-au exprimat opinia cu privire la infrastructura școlară: 22% dintre respondenți nu și-au exprimat opinia cu privire la starea infrastructurii școlare. Această categorie poate sugera lipsa de informații sau interes în acest domeniu sau poate indica că aceștia nu au o părere clară.

Această analiză poate oferi autorităților locale și școlilor informații importante pentru a aborda atât punctele forte, cât și pe cele care necesită îmbunătățiri în infrastructura școlară din comuna Roșia.

SĂNĂTATE

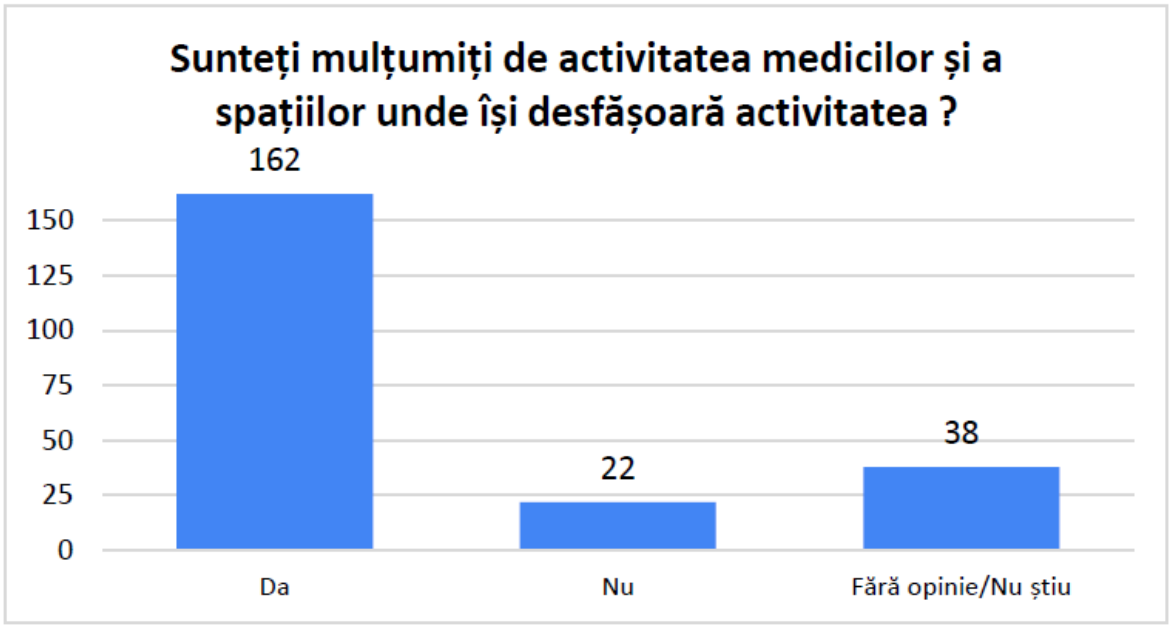

Rezultatele privind satisfacția față de activitatea medicilor de familie și spațiul unde aceștia își desfășoară activitatea reflectă percepții diverse în rândul respondenților. Iată cum se împart aceste opinii:

Mulțumiți de activitatea medicilor de familie și spațiul de activitate: un procent semnificativ de 73% dintre respondenți sunt mulțumiți de activitatea medicilor de familie și de spațiul unde aceștia își desfășoară activitatea. Această majoritate indică o percepție pozitivă în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale și confortul în care acestea sunt oferite.

Nemulțumiți de activitatea medicilor de familie și spațiul de activitate: un procent de 10% dintre respondenți nu sunt mulțumiți de activitatea medicilor de familie și/sau de spațiul în care aceștia își desfășoară activitatea. Feedback-ul negativ poate indica nevoia de îmbunătățiri sau schimbări în prestarea serviciilor medicale.

Nu și-au exprimat opinia : 17% dintre respondenți nu și-au exprimat opinia cu privire la activitatea medicilor de familie și spațiul unde aceștia își desfășoară activitatea. Această categorie poate sugera lipsa de experiență personală sau indiferența față de acest aspect.

Această analiză poate fi utilă pentru a identifica aspectele care contribuie la satisfacția sau nemulțumirea pacienților în ceea ce privește serviciile medicale și mediul în care acestea sunt oferite, oferind astfel informații esențiale pentru îmbunătățirea sistemului medical local.

MEDIU

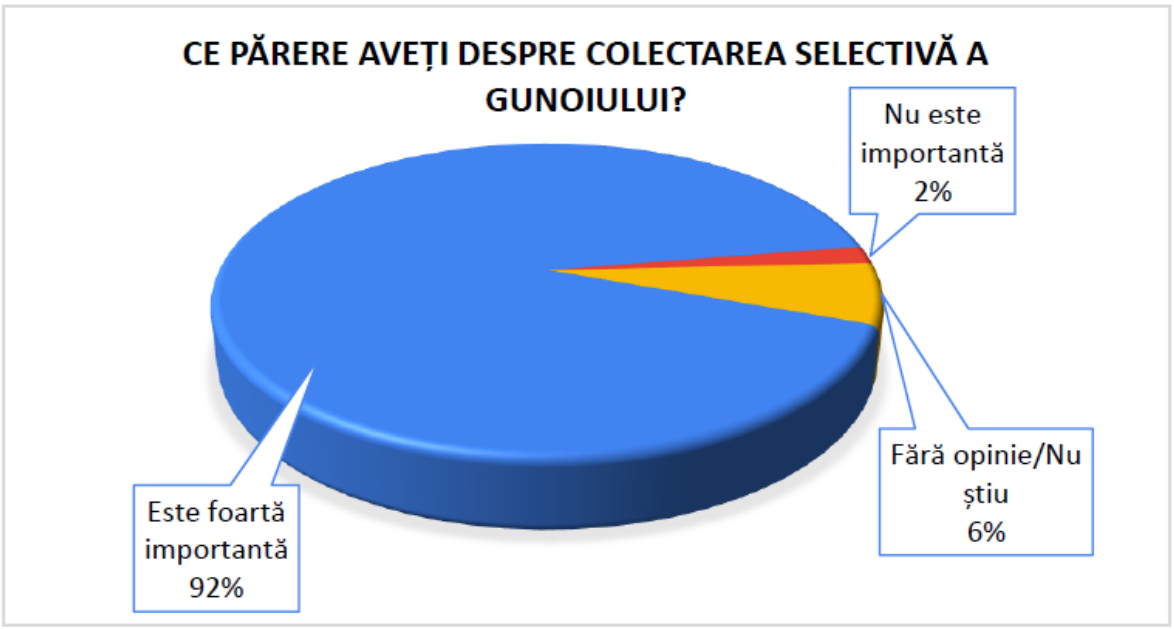

Opiniile privind importanța activității de colectare selectivă a gunoiului în comuna Roșia indică o conștientizare ridicată și un interes în promovarea practicilor ecologice. Iată cum se împart aceste opinii:

Colectarea selectivă este foarte importantă: un procent extrem de semnificativ de 92% dintre respondenți consideră că activitatea de colectare selectivă a gunoiului este foarte importantă. Această majoritate covârșitoare reflectă o conștientizare ridicată a importanței gestionării responsabile a deșeurilor.

Colectarea selectivă nu este importantă: un procent foarte mic, de doar 2%, nu consideră că activitatea de colectare selectivă a gunoiului este importantă. Acest segment poate avea opinii diferite sau poate beneficia de informații suplimentare pentru a înțelege beneficiile colectării selective.

Nu știu sau nu și-au exprimat opinia cu privire la colectarea selectivă: 6% dintre respondenți nu știu sau nu și-au exprimat opinia cu privire la importanța colectării selective a gunoiului. Acest segment poate indica neclarități sau lipsă de informații în rândul comunității.

Această analiză relevă o atitudine pozitivă și o susținere semnificativă din partea comunității pentru inițiativele de mediu, oferind o baza solidă pentru dezvoltarea și consolidarea programelor de colectare selectivă a gunoiului în comuna Roșia.

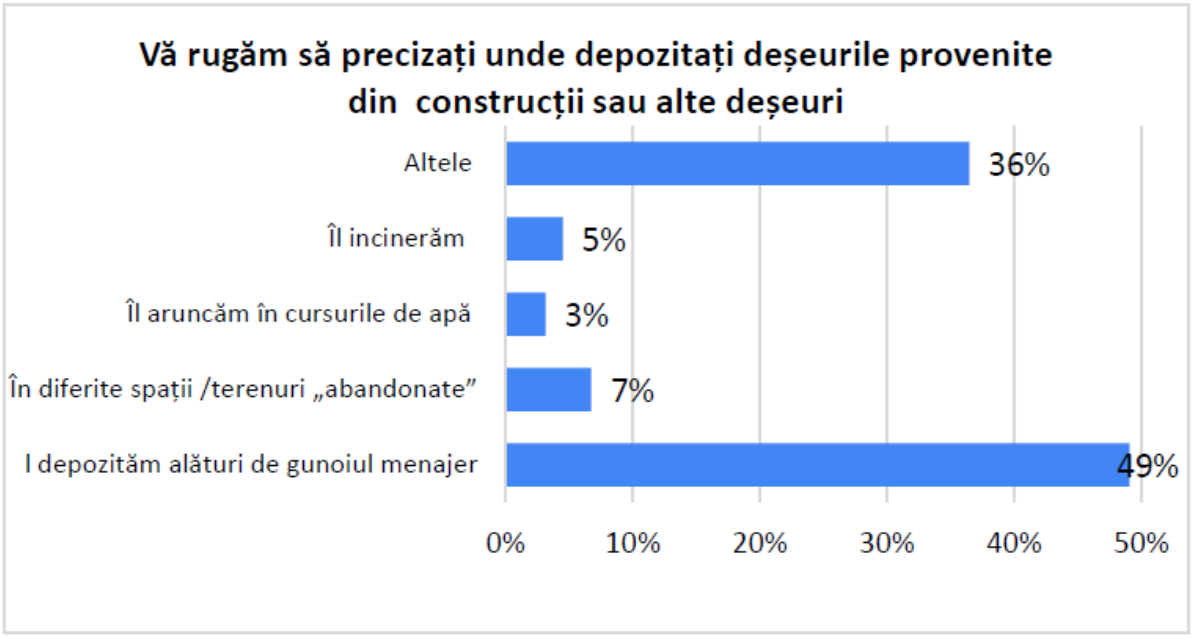

Analiza privind modalitățile de depozitare a deșeurilor provenite din construcții în comuna Roșia dezvăluie practici variate și potențiale preocupări legate de gestionarea acestor deșeuri. Iată cum se împart aceste opinii:

Depozitare alături de gunoiul menajer: un procent de 49% dintre respondenți declară că depozitează deșeurile provenite din construcții alături de gunoiul menajer. Această practică poate sugera o lipsă de conștientizare sau de alternative pentru gestionarea eficientă a acestor deșeuri.

Utilizarea altor metode de depozitare: un procent considerabil de 36% utilizează alte metode de depozitare pentru deșeurile provenite din construcții. Această diversitate poate include soluții precum transportul la centre specializate de colectare sau alte practici ecologice.

Depozitare în spații / terenuri abandonate: un procent de 7% depozitează deșeurile în spații sau terenuri abandonate. Această practică poate ridica preocupări legate de impactul asupra mediului și necesitatea gestionării adecvate a acestor deșeuri.

Aruncare în cursurile de apă: Un procent mic de 3% admit că aruncă deșeurile provenite din construcții în cursurile de apă. Această practică este îngrijorătoare din perspectiva impactului asupra ecosistemelor acvatice.

Încinerare: 5% dintre respondenți declară că incinerează deșeurile provenite din construcții. Acesta poate fi un mod de eliminare, dar poate ridica probleme legate de poluarea aerului.

Această analiză oferă informații utile pentru autoritățile locale pentru a dezvolta și implementa programe educaționale și inițiative de colectare și gestionare a deșeurilor provenite din construcții, promovând practici ecologice și responsabile în comunitate

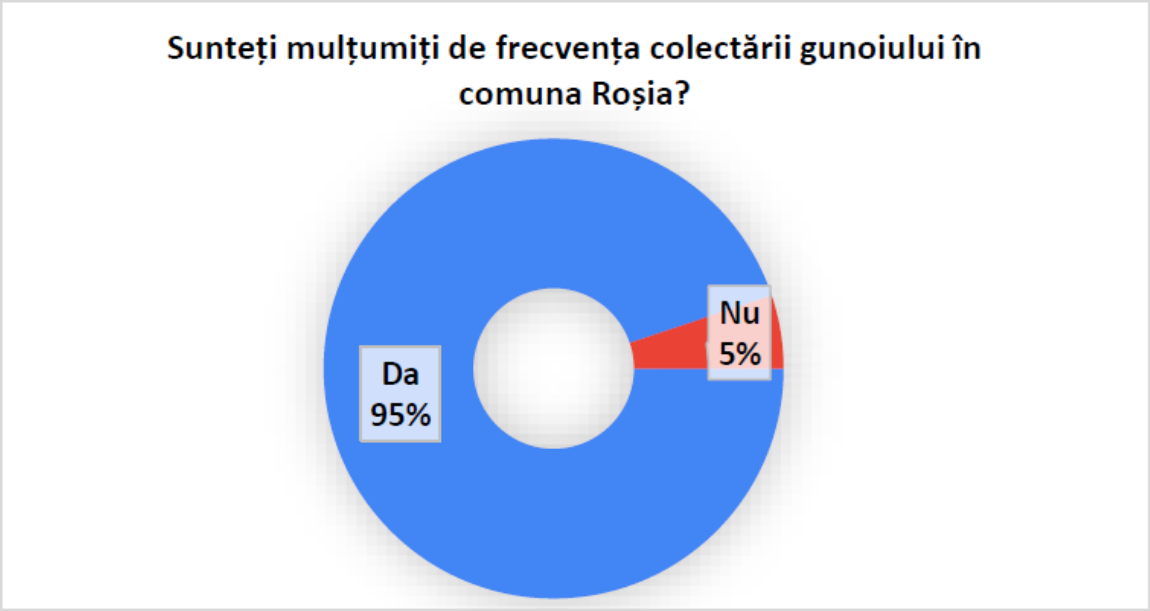

Rezultatele privind satisfacția față de frecvența selectării gunoiului reflectă o majoritate covârșitoare de opinii pozitive în ceea ce privește acest aspect crucial al gestionării deșeurilor în comuna Roșia. Iată cum se împart aceste opinii:

Un procent foarte ridicat, de **95%, sunt mulțumiți** de frecvența selectării gunoiului. Acest lucru sugerează că majoritatea respondenților apreciază eforturile locale în promovarea colectării selective și consideră că aceasta se desfășoară într-un mod eficient.

Un procent mai mic, de **5%, nu sunt mulțumiți** de frecvența selectării gunoiului. Acest grup poate avea diverse motive pentru nemulțumire, cum ar fi posibile întârzieri în colectare sau alte probleme asociate cu procesul.

Această analiză indică în principal o percepție pozitivă în rândul comunității cu privire la frecvența selectării gunoiului. Cu toate acestea, este important ca autoritățile locale să fie conștiente de feedback-ul negativ și să ia în considerare eventualele îmbunătățiri pentru a asigura un serviciu de gestionare a deșeurilor cât mai eficient și satisfăcător pentru toți locuitorii comunei Roșia.

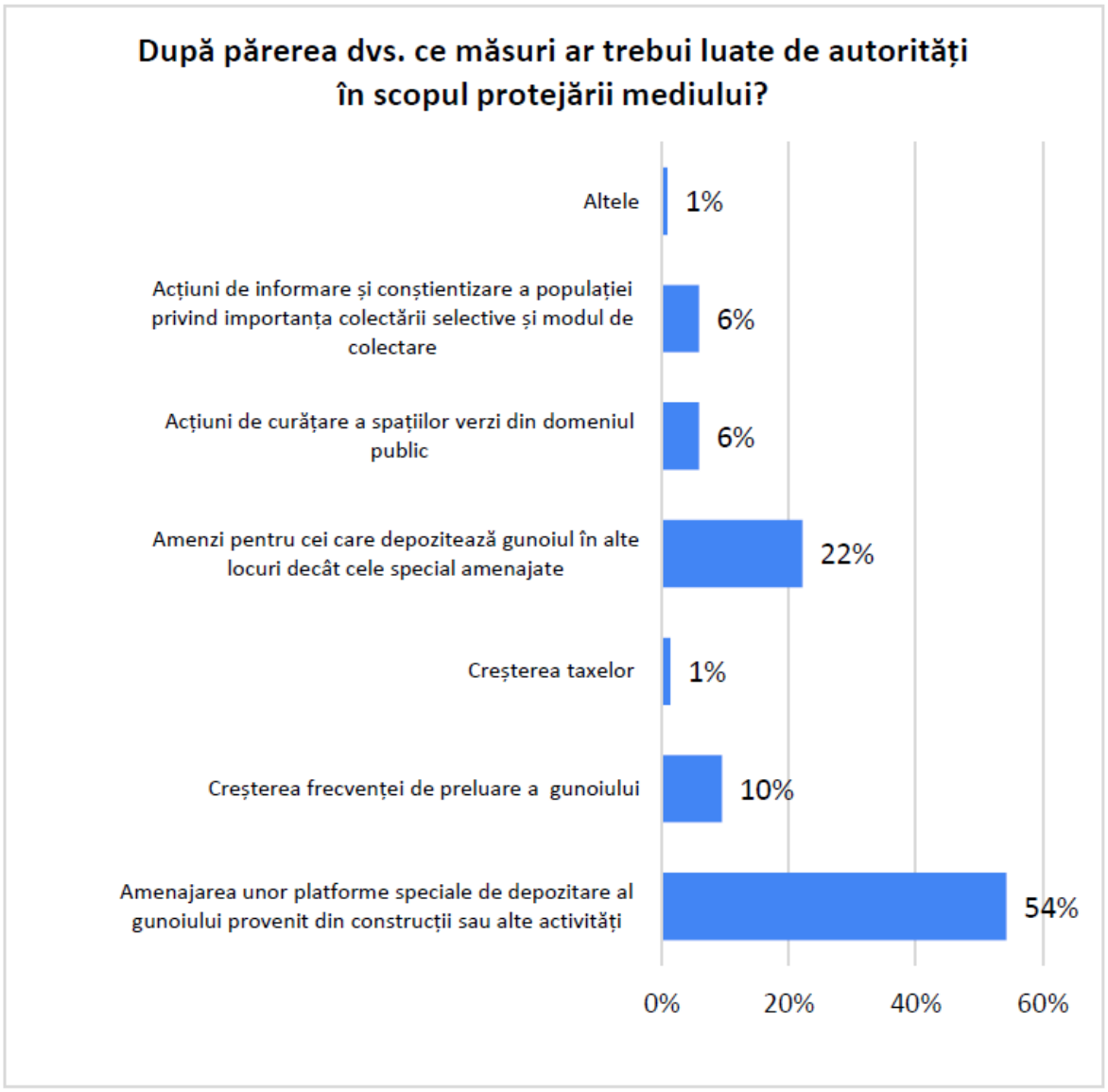

Opiniile privind măsurile ce ar trebui luate de către autorități în scopul protejării mediului în comuna Roșia oferă o perspectivă variată cu privire la prioritățile comunității în această privință. Iată cum se împart aceste opinii:

Amenajarea de platforme de depozitare pentru gunoiul din construcții: un procent semnificativ de 54% sunt de acord cu amenajarea unor platforme de depozitare specializate pentru gunoiul provenit din construcții. Această măsură poate contribui la gestionarea eficientă a acestor deșeuri și prevenirea depozitării lor în locuri neautorizate.

Amenzi pentru depozitarea ilegală a gunoiului: 22% dintre respondenți susțin aplicarea de amenzi pentru cei care depozitează gunoiul în locuri neautorizate. Această măsură poate descuraja practicile ilegale și contribui la menținerea curățeniei în comunitate.

Creșterea frecvenței de preluare a gunoiului: 10% consideră că o soluție eficientă ar fi creșterea frecvenței de preluare a gunoiului. Aceasta poate contribui la reducerea riscului de depozitare ilegală și la menținerea unui mediu curat.

Acțiuni de curățare a spațiilor verzi din domeniul public: 6% susțin acțiuni de curățare a spațiilor verzi din domeniul public. Această măsură poate contribui la îmbunătățirea aspectului estetic și a calității mediului înconjurător.

Acțiuni de informare și conștientizare a populației: alți 6% consideră că acțiunile de informare și conștientizare a populației cu privire la colectarea selectivă și modalitățile corecte de depozitare a deșeurilor ar fi benefice. Aceasta poate promova o implicare activă și responsabilă a comunității.

Această analiză reflectă diversitatea opiniei în comunitate și poate servi drept ghid pentru autorități în elaborarea strategiilor și implementarea măsurilor adecvate pentru protejarea mediului în comuna Roșia.

SOCIAL

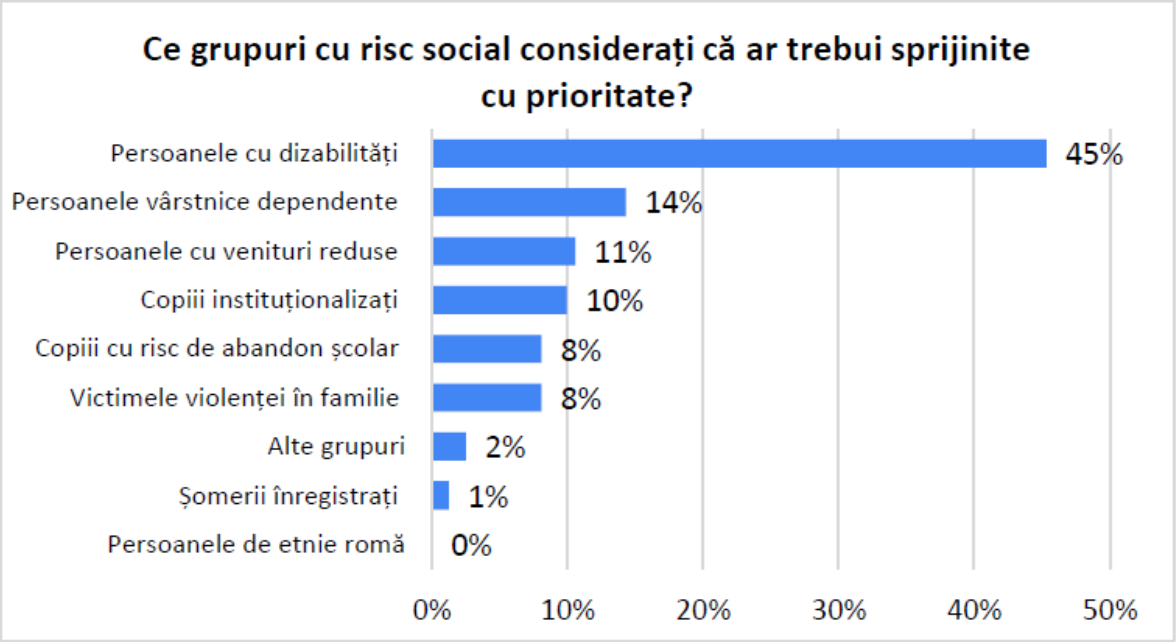

Opiniile privind măsurile ce ar trebui luate de către autorități în scopul protejării mediului în comuna Roșia oferă o perspectivă variată cu privire la prioritățile comunității în această privință:

Amenajarea de platforme de depozitare pentru gunoiul din construcții: un procent semnificativ de 54% sunt de acord cu amenajarea unor platforme de depozitare specializate pentru gunoiul provenit din construcții. Această măsură poate contribui la gestionarea eficientă a acestor deșeuri și prevenirea depozitării lor în locuri neautorizate.

Amenzi pentru depozitarea ilegală a gunoiului: 22% dintre respondenți susțin aplicarea de amenzi pentru cei care depozitează gunoiul în locuri neautorizate. Această măsură poate descuraja practicile ilegale și contribui la menținerea curățeniei în comunitate.

Creșterea frecvenței de preluare a gunoiului: 10% consideră că o soluție eficientă ar fi creșterea frecvenței de preluare a gunoiului. Aceasta poate contribui la reducerea riscului de depozitare ilegală și la menținerea unui mediu curat.

Acțiuni de curățare a spațiilor verzi din domeniul public: 6% susțin acțiuni de curățare a spațiilor verzi din domeniul public. Această măsură poate contribui la îmbunătățirea aspectului estetic și a calității mediului înconjurător.

Acțiuni de informare și conștientizare a populației: alți 6% consideră că acțiunile de informare și conștientizare a populației cu privire la colectarea selectivă și modalitățile corecte de depozitare a deșeurilor ar fi benefice. Aceasta poate promova o implicare activă și responsabilă a comunității.

Această analiză reflectă diversitatea opiniei în comunitate și poate servi drept ghid pentru autorități în elaborarea strategiilor și implementarea măsurilor adecvate pentru protejarea mediului în comuna Roșia.

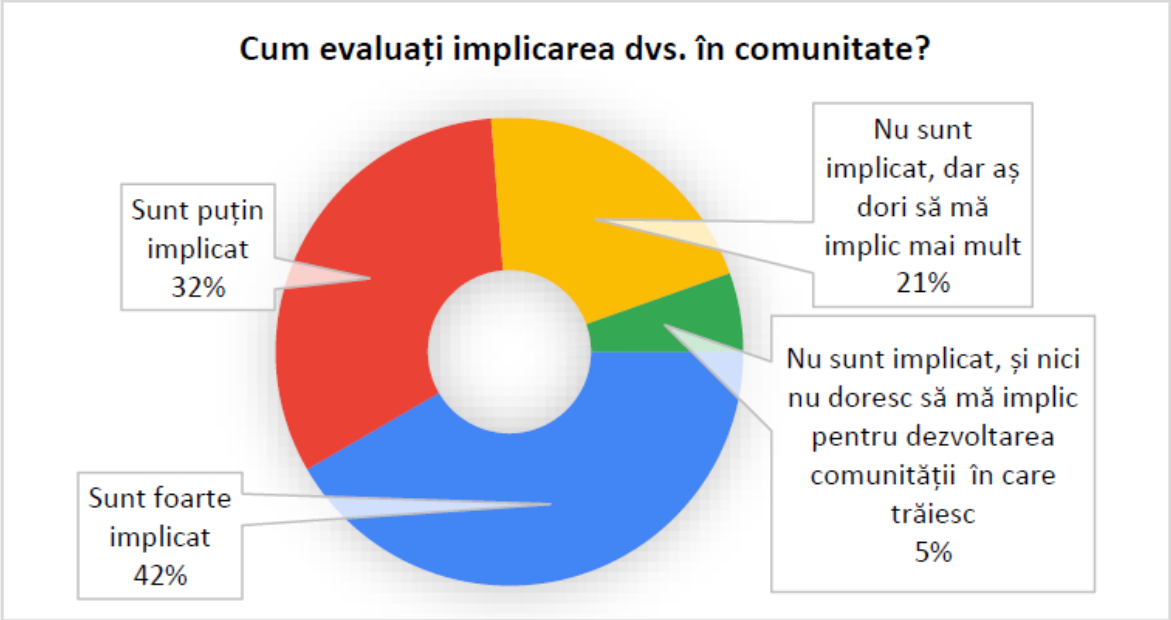

Rezultatele privind implicarea în comunitate reflectă o diversitate de niveluri de participare și interes în rândul locuitorilor comunei Roșia:

Foarte implicați în comunitate: un procent semnificativ de 42% dintre respondenți consideră că sunt foarte implicați în comunitate. Aceasta sugerează o prezență activă și implicare în diverse activități și evenimente locale.

Puțin implicați în comunitate: un procent de 32% sunt puțin implicați în comunitate. Această categorie poate să participe în mod limitat la activitățile locale sau să nu fie la curent cu toate oportunitățile de implicare.

Nemulțumiți de nivelul actual de implicare: un procent de 21% declară că nu sunt implicați în comunitate, dar ar dori să se implice mai mult. Acest grup poate simți nevoia de a-și extinde participarea și angajamentul în activitățile comunitare.

Fără implicare și fără dorința de implicare: 5% din respondenți declară că nu sunt implicați și nici nu doresc să se implice în comunitatea locală. Motivațiile pentru această alegere pot varia, de la lipsa de timp sau interes până la alte priorități personale.

Această analiză oferă o imagine detaliată a nivelului de implicare în comunitate și poate servi ca punct de plecare pentru inițiativele locale de promovare a participării active și a unui spirit comunitar puternic în comuna Roșia.

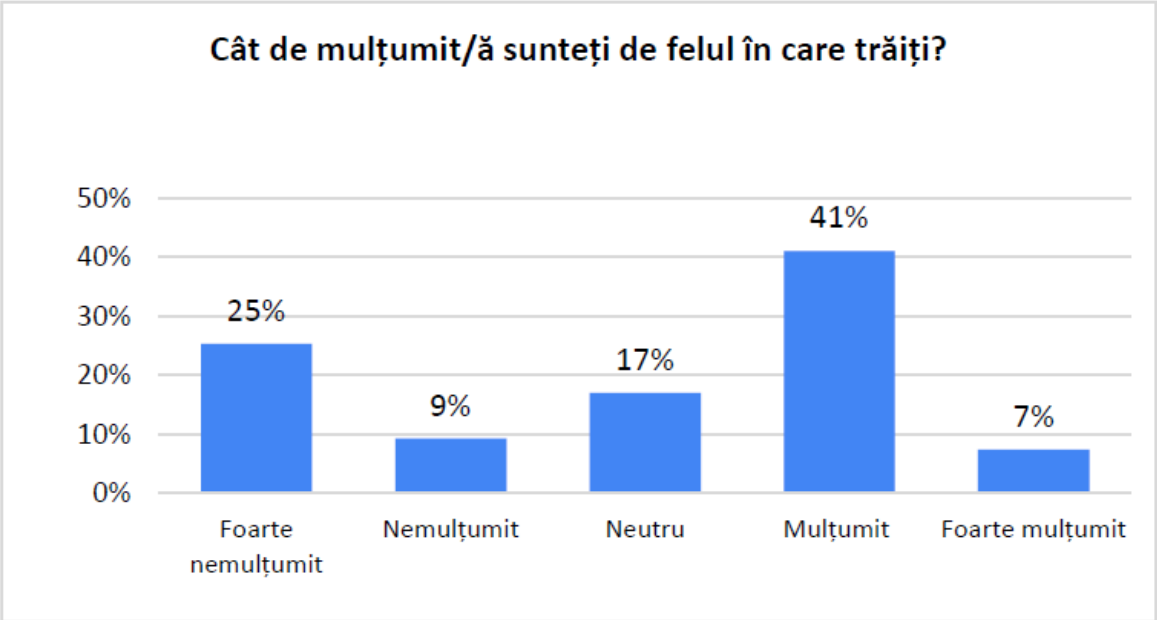

Rezultatele privind nivelul de satisfacție cu felul în care trăiesc reflectă o gamă variată de opinii și stări de bine în rândul locuitorilor comunei Roșia.

41% dintre respondenți se declară mulțumiți de felul în care trăiesc. Această cifră indică un nivel considerabil de satisfacție în ceea ce privește condițiile de viață și aspectele legate de calitatea vieții în comunitatea locală.

7% dintre respondenți sunt foarte mulțumiți de felul în care trăiesc. Acest grup indică o stare de bine și mulțumire mai accentuată în privința condițiilor de viață.

Un procent de 25% se declară foarte nemulțumiți de felul în care trăiesc. Acest grup poate resimți presiuni, dificultăți sau neajunsuri semnificative în ceea ce privește calitatea vieții lor.

9% dintre respondenți se declară nemulțumiți de felul în care trăiesc. Acest grup poate avea anumite nevoi nesatisfăcute sau poate exprima dorința de îmbunătățire a condițiilor de viață.

Această analiză oferă o perspectivă asupra percepției subiective a locuitorilor cu privire la propria lor calitate a vieții în comuna Roșia și poate contribui la identificarea domeniilor în care comunitatea poate interveni pentru a îmbunătăți nivelul de trai și bunăstarea generală.

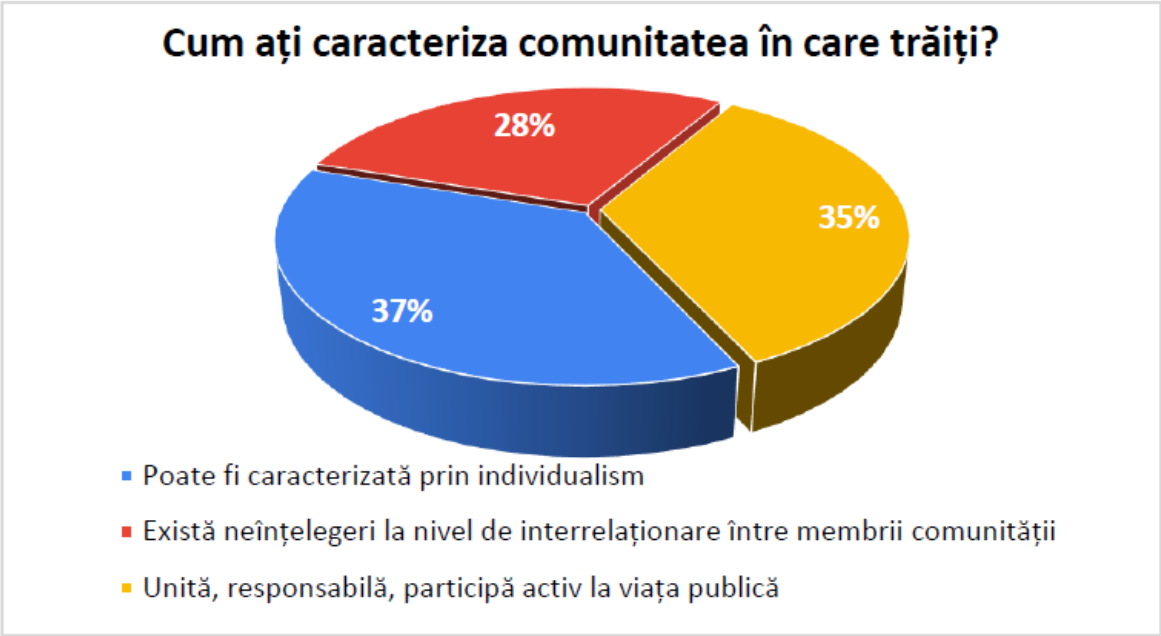

Rezultatele privind caracterizarea comunității în care locuiesc oferă o imagine diversificată a percepțiilor locuitorilor din comuna Roșia

Individualism: 37% dintre respondenți caracterizează comunitatea prin individualism. Această percepție indică o tendință către oameni care își urmăresc propriile interese într-o măsură mai mare decât cele comune, iar colaborarea și implicarea colectivă pot fi percepute ca mai limitate.

Neînțelegeri la nivel de interacțiune: 28% dintre respondenți susțin că există neînțelegeri la nivelul interacțiunilor între membrii comunității. Această constatare poate indica divergențe sau conflicte care pot afecta relațiile interpersonale în comunitate.

Comunitate unită, responsabilă și participativă: 35% dintre respondenți consideră că comunitatea lor este unită, responsabilă și participativă la viața publică. Acest grup de persoane percep comunitatea ca având o coeziune crescută, cu oameni responsabili și implicați activ în evenimentele și deciziile comunitare.

Această analiză oferă o privire asupra diversității percepțiilor în ceea ce privește dinamica comunității din comuna Roșia. Identificarea acestor caracteristici poate ajuta autoritățile și comunitatea să abordeze aspectele care necesită consolidare și să promoveze o mai bună înțelegere și colaborare între membrii comunității.

AGRICULTURA

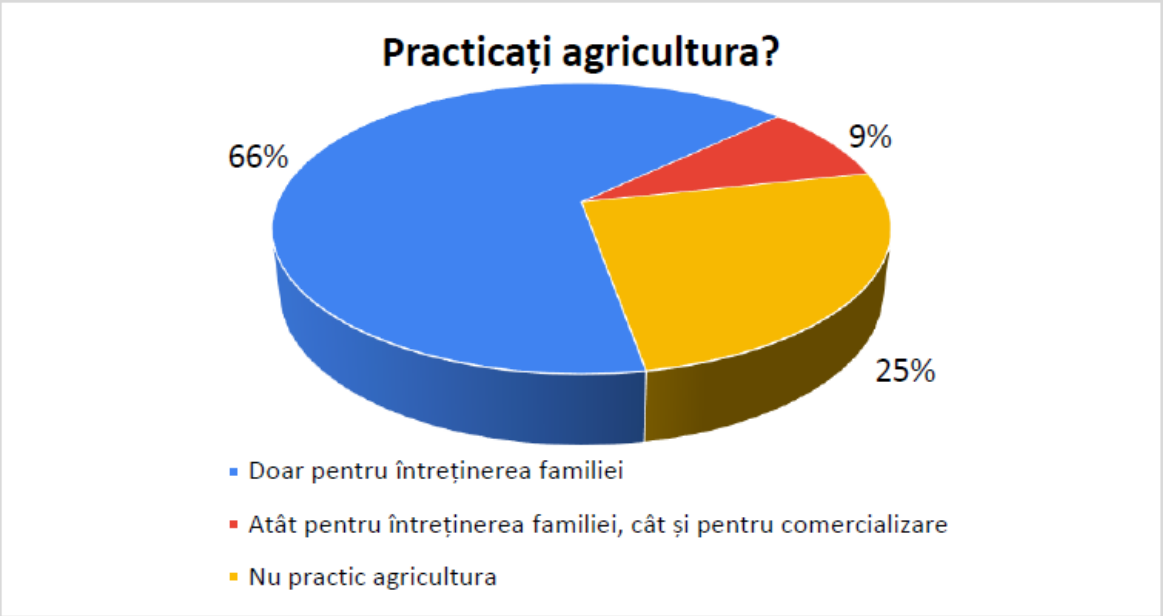

Rezultatele privind practicarea agriculturii în rândul respondenților din comuna Roșia dezvăluie o diversitate de abordări în legătură cu această activitate vitală.

Agricultură pentru consumul propriu: un procent semnificativ de 66% dintre respondenți practică agricultura exclusiv pentru consumul propriu. Aceasta sugerează că acești locuitori se implică activ în cultivarea de produse agricole pentru a-și asigura necesitățile alimentare.

Agricultură pentru consum și comercializare: 9% dintre respondenți practică agricultura atât pentru întreținerea familiei, cât și pentru comercializare. Acest grup poate include persoane care văd agricultura ca o sursă de hrană pentru familie, dar și ca o oportunitate de a obține venituri prin vânzarea produselor.

Nu practică agricultura: 25% dintre respondenți nu practică agricultura. Acest segment poate include persoane care se bazează pe alte surse de alimentare sau care nu au acces la resursele necesare pentru a se implica în activități agricole.

Această analiză oferă o imagine a modului în care locuitorii din comuna Roșia abordează agricultura, reflectând diferite nevoi și perspective în ceea ce privește utilizarea resurselor agricole locale.

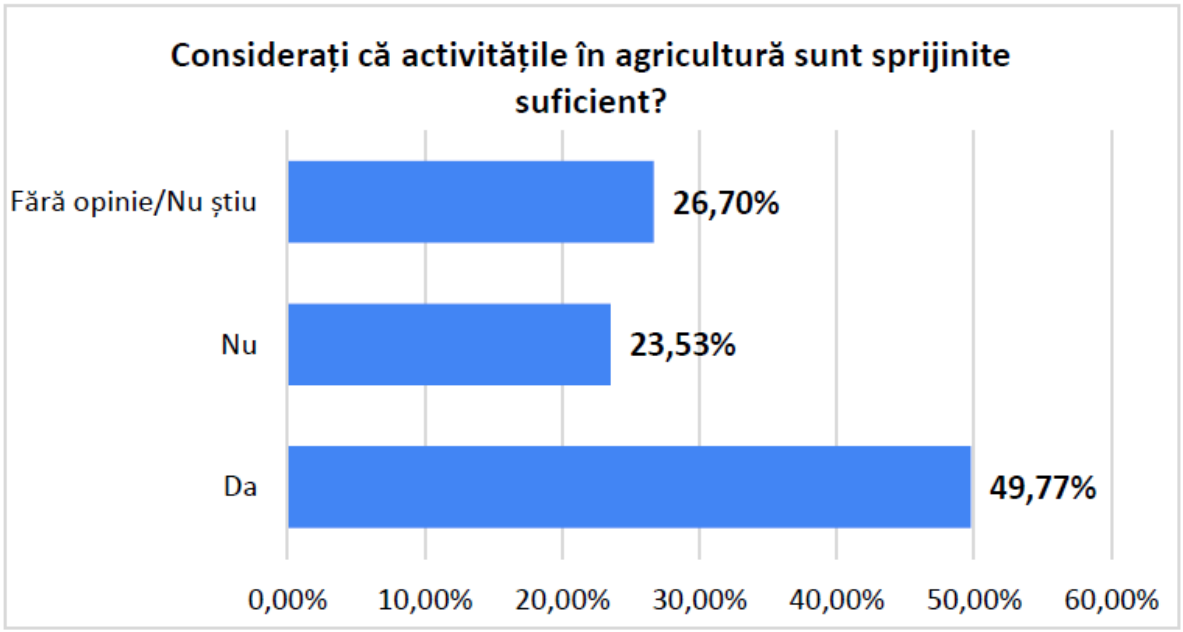

Rezultatele privind percepția asupra sprijinului acordat activităților în agricultură în comuna Roșia indică o gamă variată de opinii:

O proporție semnificativă de 49,77% dintre respondenți consideră că activitățile în agricultură sunt suficient sprijinite. Această percepție poate reflecta aprecierea pentru măsurile existente de sprijin pentru agricultori și practicile agricole în comunitate.

23,53% dintre respondenți nu consideră că activitățile în agricultură sunt suficient sprijinite. Acest segment poate exprima preocupări cu privire la neajunsurile sau lacunele în sprijinul acordat agriculturii locale.

Un procent de 26,7% nu și-au exprimat opinia sau nu știu. Acest grup poate fi format din persoane care nu sunt la curent cu măsurile de sprijin existente sau care au o cunoaștere limitată a situației din agricultură.

Această analiză relevă diversitatea de opinii în privința sprijinului acordat agriculturii în comuna Roșia și poate servi drept bază pentru evaluarea și îmbunătățirea politicilor sau programelor de susținere a sectorului agricol în viitor.

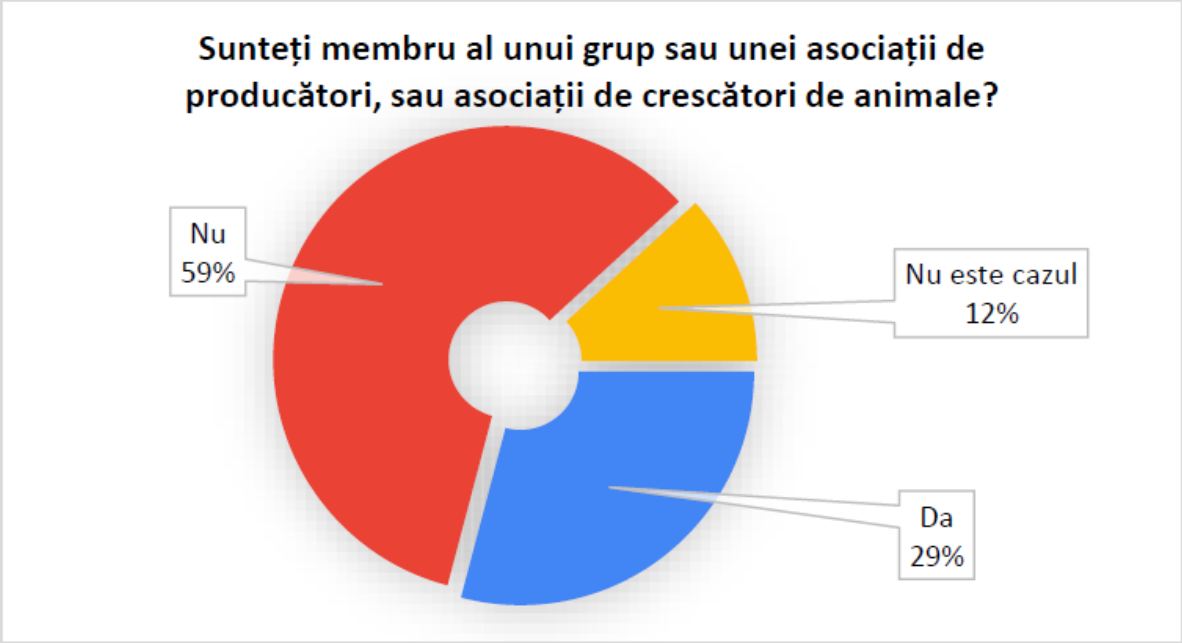

Rezultatele privind gradul de asociere în rândul respondenților din comuna Roșia subliniază o implicare variată în structurile asociative.

Non-aderență la asociații de producători: 59% dintre respondenți nu sunt membrii ai unei asociații de producători. Acest procent semnificativ poate indica o redusă participare la structurile asociative existente în domeniul agricol.

Membrii în grupuri de producători: 29% dintre respondenți sunt membri ai unui grup de producători. Acest grup poate beneficia de o colaborare mai strânsă între membrii săi, facilitând schimbul de cunoștințe, resurse și sprijin reciproc.

Nedeterminați sau neafiliați: 12% au declarat că nu este cazul. Aceasta poate include persoane care nu au luat încă o decizie în ceea ce privește asocierea sau care nu au acces la astfel de structuri în comunitatea lor.

Această analiză oferă o perspectivă asupra nivelului de implicație în structurile asociative din comuna Roșia, sugerând potențiale oportunități de îmbunătățire sau de promovare a beneficiilor asociate afilierii la astfel de grupuri în contextul agricol local.

SPORT

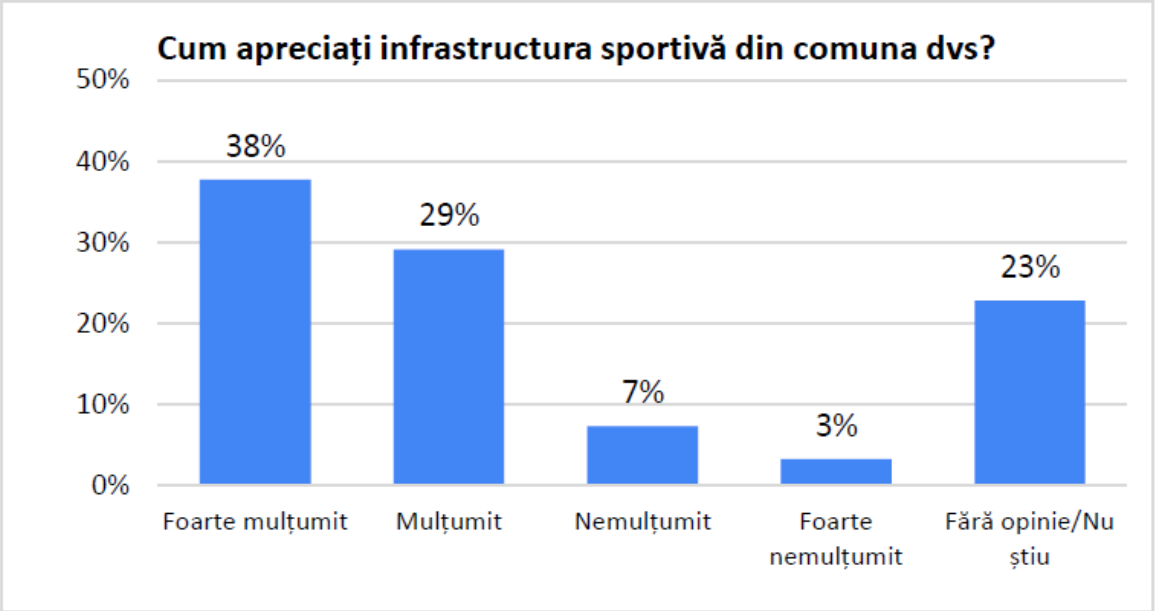

Rezultatele privind percepția asupra infrastructurii sportive în comuna Roșia reflectă o varietate de opinii și niveluri de satisfacție astfel:

Foarte mulțumiți: 38% dintre respondenți se declară foarte mulțumiți de infrastructura sportivă din comună. Aceasta sugerează că o proporție semnificativă a comunității apreciază calitatea și accesibilitatea facilităților sportive existente.

Mulțumiți: 29% sunt mulțumiți. Acest grup poate considera infrastructura sportivă satisfăcătoare, cu potențial de îmbunătățire.

Fără opinie: 23% nu au o opinie definită cu privire la infrastructura sportivă. Aceasta poate reflecta lipsa de experiență directă sau familiaritate cu aceste facilități.

Nemulțumiți și foarte nemulțumiți: 7% sunt nemulțumiți, iar 3% sunt foarte nemulțumiți. Acești respondenți pot avea preocupări specifice sau dorințe de îmbunătățire în ceea ce privește infrastructura sportivă.

Aceste rezultate pot oferi o bază pentru evaluarea și dezvoltarea ulterioară a infrastructurii sportive în comuna Roșia, cu scopul de a satisface mai bine nevoile și așteptările comunității în domeniul activităților sportive.

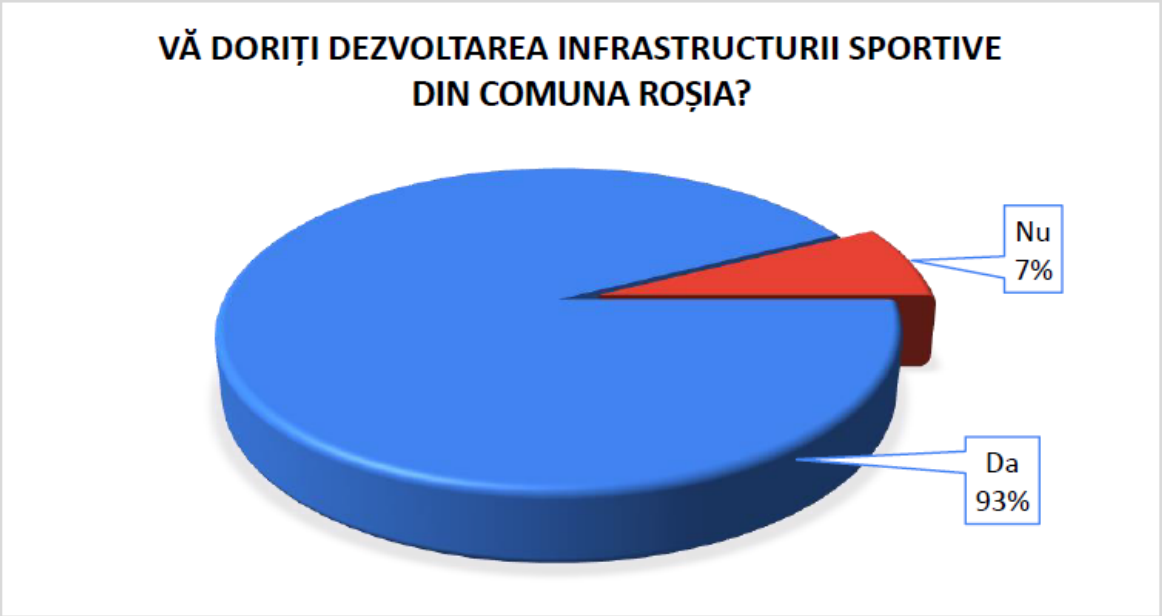

Procentul semnificativ de 93% dintre respondenți care exprimă dorința de dezvoltare a infrastructurii sportive în comuna Roșia indică o preocupare puternică din partea comunității pentru acest aspect.

Doresc dezvoltarea infrastructurii sportive: 93% dintre respondenți își exprimă dorința de dezvoltare a infrastructurii sportive. Acest procent semnificativ poate reflecta o conștientizare crescută a beneficiilor aduse de facilitățile sportive pentru sănătate, recreere și coeziune comunitară.

Nu doresc sau nu consideră prioritar: 7% nu doresc dezvoltarea infrastructurii sportive sau nu o consideră o prioritate. Motivațiile acestui grup pot varia și ar putea include prioritizarea altor nevoi sau priorități în comunitate.

Această opinie puternică în favoarea dezvoltării infrastructurii sportive poate servi ca bază pentru inițiativele și proiectele viitoare ale autorităților locale și organizațiilor interesate de îmbunătățirea ofertei sportive în comuna Roșia.

ADMINISTRAȚIE

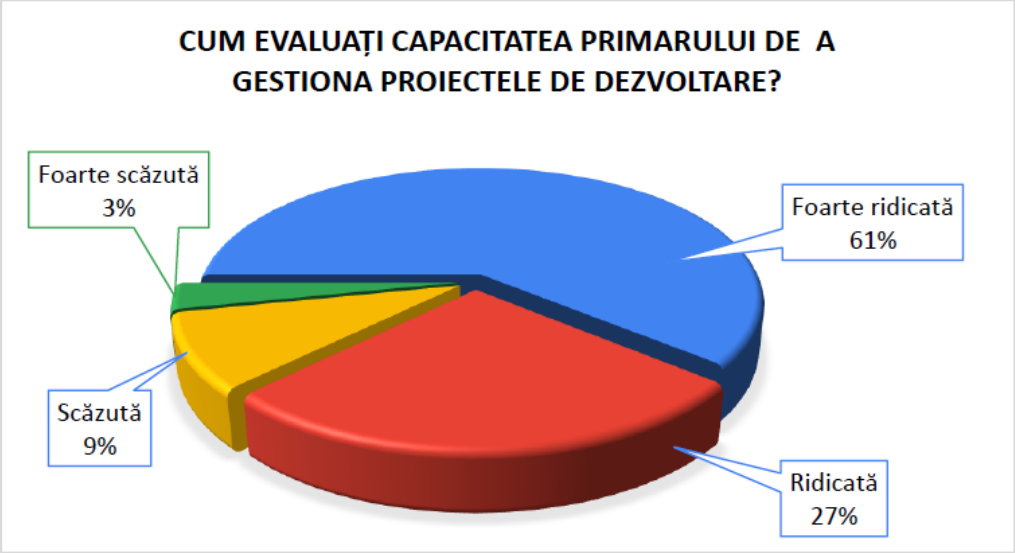

Rezultatele privind percepția asupra capacității primarului de a gestiona proiectele de dezvoltare reflectă un nivel general de încredere și evaluare pozitivă din partea comunității:

Capacitate foarte ridicată: 61% dintre respondenți consideră că primarul are o capacitate foarte ridicată de a gestiona proiectele de dezvoltare. Acest procent semnificativ indică o încredere substanțială în abilitățile și competențele primarului în domeniul dezvoltării locale.

Capacitate ridicată: 27% au evaluat capacitatea primarului ca fiind ridicată. Acest grup consideră, de asemenea, că primarul este eficient în gestionarea proiectelor de dezvoltare, dar poate exista spațiu pentru îmbunătățiri.

Capacitate scăzută și foarte scăzută: 9% au considerat că primarul are o capacitate scăzută, iar 3% foarte scăzută. Aceste evaluări pot indica preocupări sau neîncredere în abilitățile de gestionare a primarului în ceea ce privește proiectele de dezvoltare.

Această analiză poate oferi liderilor locali și comunității informații valoroase cu privire la percepția asupra administrației locale și poate servi drept ghid pentru îmbunătățiri sau pentru consolidarea încrederii în abilitățile primarului în gestionarea dezvoltării locale.

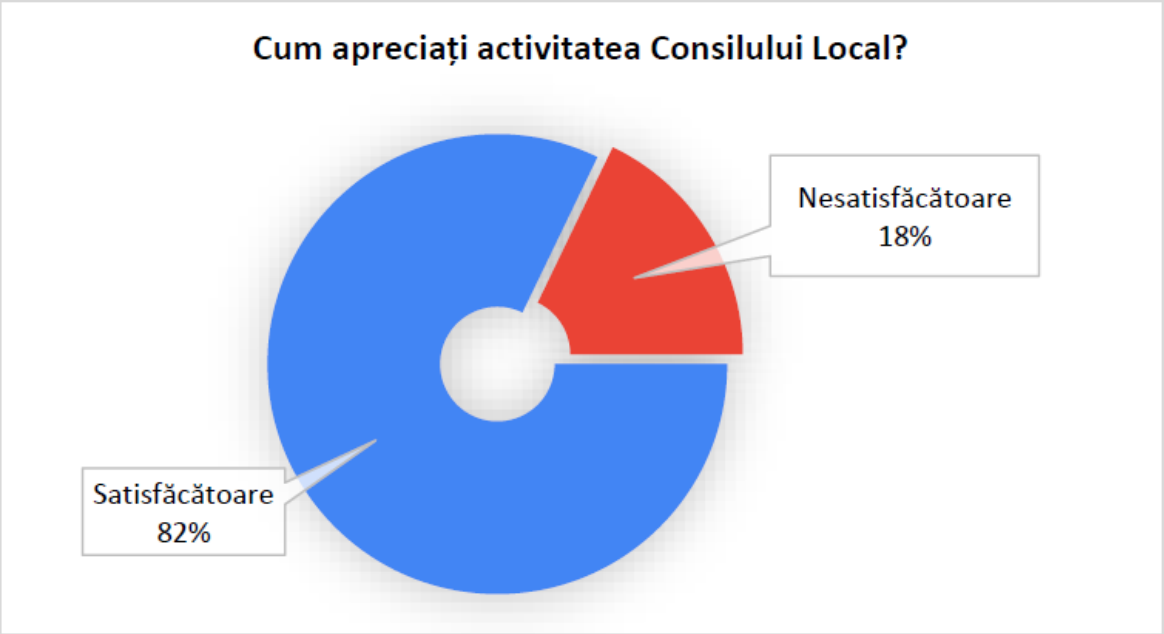

Rezultatele care indică că 82% dintre respondenți apreciază activitatea Consiliului Local ca fiind satisfăcătoare reflectă o percepție general pozitivă asupra modului în care este gestionată administrația locală, astfel:

Satisfăcătoare: 82% dintre respondenți consideră că activitatea Consiliului Local este satisfăcătoare. Acest procent semnificativ indică o percepție pozitivă asupra modului în care sunt abordați și rezolvați diversele aspecte și probleme la nivel local.

Nesatisfăcătoare: 18% dintre respondenți au evaluat activitatea Consiliului Local ca fiind nesatisfăcătoare. Acest grup poate avea preocupări sau neînțelegeri legate de deciziile sau acțiunile luate de autoritățile locale.

Această evaluare poate oferi indicii importante pentru Consiliul Local în ceea ce privește nivelul de satisfacție al comunității și poate servi drept bază pentru îmbunătățiri și ajustări în gestionarea afacerilor locale. Este important ca autoritățile să ia în considerare feedback-ul comunității pentru a asigura o guvernare eficientă și transparentă.

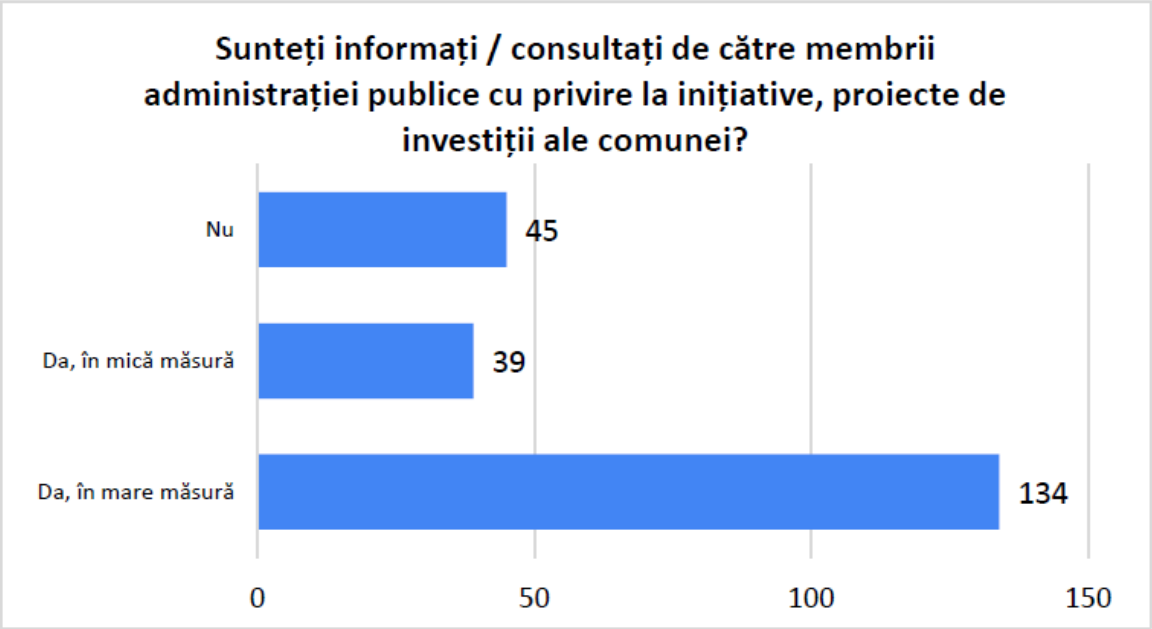

Rezultatele privind nivelul de informare a comunității despre inițiativele și proiectele de investiții ale comunei indică o percepție variată:

Informați în mare măsură: 61% dintre respondenți consideră că sunt informați în mare măsură de către membrii administrației cu privire la inițiativele sau proiectele de investiții ale comunei. Acest procent semnificativ reflectă o comunicare eficientă și o transparență în furnizarea informațiilor despre dezvoltarea locală.

Informați în mică măsură: 18% consideră că sunt informați în mică măsură. Acest grup poate dori o comunicare mai activă și mai detaliată din partea autorităților locale în ceea ce privește proiectele de investiții.

Nu sunt informați: 21% dintre respondenți consideră că nu sunt informați. Această cifră sugerează o nevoie crescută de îmbunătățire a canalelor de comunicare și de sporire a eforturilor de informare către comunitate.

Această analiză poate servi drept ghid pentru administrația locală în îmbunătățirea strategiilor de comunicare pentru a asigura o informare eficientă și transparentă a comunității cu privire la inițiativele și proiectele locale.

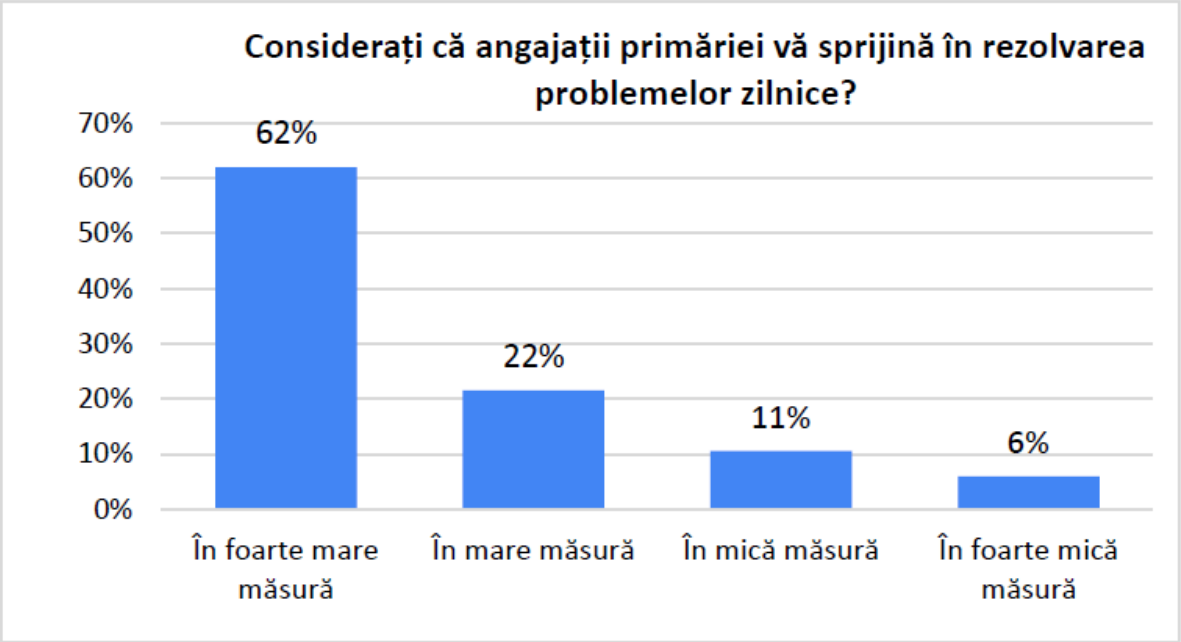

Rezultatele care indică că 62% dintre respondenți consideră că angajații primăriei îi sprijină în foarte mare măsură în rezolvarea problemelor zilnice reflectă o percepție general pozitivă asupra relației dintre comunitate și administrația locală.

62% dintre respondenți apreciază că angajații primăriei îi sprijină în foarte mare măsură în rezolvarea problemelor zilnice. Acest procent semnificativ indică o relație solidă și un nivel înalt de satisfacție în ceea ce privește asistența oferită de personalul primăriei.

22% consideră că sunt sprijiniți în mare măsură. Acest grup adaugă la percepția pozitivă asupra relației cu angajații primăriei, indicând un nivel satisfăcător de sprijin și colaborare.

11% au declarat că sprijinul angajaților primăriei este în mică măsură, în timp ce 6% au menționat foarte mică măsură. Aceste evaluări pot indica posibile zone de îmbunătățire în ceea ce privește furnizarea de sprijin pentru anumite aspecte ale vieții comunitare.

Această analiză poate oferi informații utile administrației locale pentru a evalua și consolida relația cu comunitatea, asigurându-se că nevoile și așteptările cetățenilor sunt luate în considerare și adresate corespunzător.

DIGITALIZARE

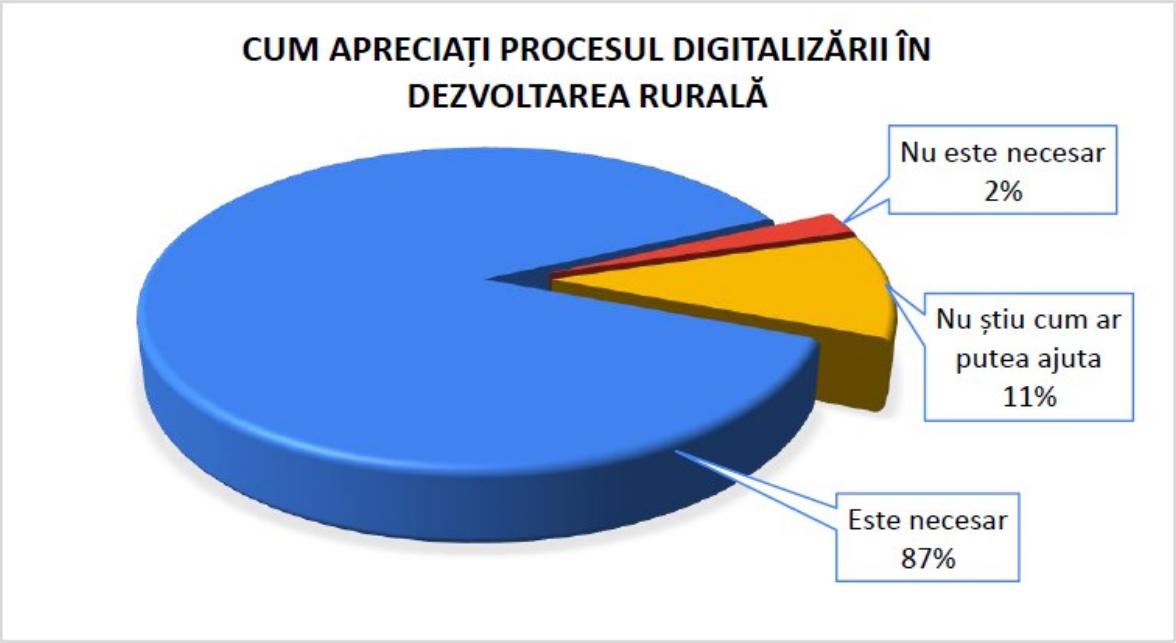

Rezultatele care indică că 87% dintre respondenți consideră investițiile în digitalizare ca fiind importante și necesare pentru dezvoltarea rurală reflectă o conștientizare crescută a importanței tehnologiei în mediul rural. Iată cum se împart aceste opinii:

Importante și necesare: 87% dintre respondenți recunosc importanța și necesitatea investițiilor în digitalizare pentru dezvoltarea rurală. Această majoritate susține adoptarea tehnologiilor moderne pentru a îmbunătăți infrastructura și serviciile în comunitatea lor.

Nu știu cum ar putea aduce o contribuție: 11% declară că nu știu cum ar putea să aducă o contribuție la acest aspect. Acest grup poate beneficia de programe de informare și educație privind impactul digitalizării asupra dezvoltării rurale.

Nu este necesar: 2% consideră că investițiile în digitalizare nu sunt necesare. Acest procent reprezintă o minoritate și poate reflecta o neînțelegere sau un nivel scăzut de familiaritate cu beneficiile pe care tehnologia le poate aduce în mediul rural.

Această analiză indică un sprijin semnificativ pentru inițiativele de digitalizare în mediul rural, iar administrația locală poate utiliza aceste feedback-uri pentru a dezvolta programe și proiecte care să aducă beneficii palpabile comunității în contextul modernizării digitale.

CAPITOLUL II.4 Viziune, direcții strategice, portofoliu de proiecte

II.4.1. Viziunea comunei pentru orizonul 2030

Viziunea de dezvoltare a comunei Roșia până în 2030 este orientată spre transformarea acesteia într-o comunitate cu un nivel de trai sustenabil, unde infrastructura este adaptată pentru a răspunde nevoilor și aspirațiilor cetățenilor săi.

Obiectivul general al comunei Roșia până în 2030 este să devină o comunitate prosperă și sustenabilă, cu un nivel de trai în creștere continuă, prin dezvoltarea unei infrastructuri moderne și adaptate, care să satisfacă în mod eficient și durabil nevoile și aspirațiile locuitorilor săi.

Acest obiectiv amplu vizează mai multe aspecte-cheie, menite să consolideze calitatea vieții și să contribuie la o dezvoltare armonioasă a comunei:

Infrastructură Adaptată: Comuna Roșia își propune să dezvolte o infrastructură modernă și adaptată la cerințele comunității. Astfel, se vor efectua lucrări de modernizare și extindere a rețelelor de drumuri, asigurându-se că acestea sunt accesibile și sigure pentru toți cetățenii. De asemenea, se va investi în infrastructura de apă, canalizare, energie electrică și telecomunicații, oferind servicii de calitate și accesibile tuturor locuitorilor.

Dezvoltare Economică Durabilă: Comuna Roșia își propune să devină un pol de dezvoltare economică durabilă, stimulând investițiile în industrii inovatoare și durabile. Prin crearea de locuri de muncă și promovarea antreprenoriatului local, comunitatea va beneficia de o creștere economică solidă, asigurând astfel un trai mai bun pentru locuitori.

Protecția Mediului și Dezvoltarea Durabilă: Comuna Roșia își asumă rolul de lider în protejarea mediului și promovarea unei dezvoltări durabile. Vor fi implementate practici ecologice, se va gestiona eficient resursele, iar utilizarea surselor de energie regenerabilă va fi încurajată. În plus, înființarea unui centru de colectare prin aport voluntar va contribui semnificativ la reducerea impactului asupra mediului și la creșterea gradului de colectare a deșeurilor.

Educație și Cultură Dezvoltată: Se acordă o atenție deosebită dezvoltării sistemului educațional și culturale. Prin îmbunătățirea facilităților școlare, oferirea de programe

educaționale de calitate și promovarea evenimentelor culturale și artistice, comuna Roșia își propune să ofere oportunități pentru creșterea nivelului de educație și cultură al comunității.

Servicii Sociale și de Sănătate: Comuna Roșia va investi în servicii sociale și de sănătate de înaltă calitate. Se vor dezvolta programe de sprijin pentru persoanele în vârstă și se vor implementa facilități medicale moderne, asigurând accesul la servicii de sănătate de calitate pentru toți cetățenii.

Turism și Patrimoniu: Comuna Roșia, recunoscând potențialul său turistic și patrimonial, se angajează să promoveze turismul local și să protejeze și valorifice patrimoniul cultural și natural. Prin dezvoltarea de trasee turistice, amenajarea de spații de agrement și organizarea de evenimente atrăgătoare pentru turiști, comuna va deveni o destinație din ce în ce mai atractivă.

Aceste direcții strategice vor contribui la realizarea viziunii de a transforma comuna Roșia într-o comunitate modernă, durabilă și prosperă până în 2030, asigurând astfel un viitor promițător pentru locuitorii săi.

II.4.2. Analiza SWOT și domeniile strategice privind dezvoltarea locală în perioada 2021 – 2030

Plecând de la viziunea anului 2030, Strategia de dezvoltare a Comunei Roșia reunește 8 direcții strategice de dezvoltare locală, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și propuneri specifice de investiții:

DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 – DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE BAZĂ ȘI CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII

ANALIZA SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Există segmente ale infrastructurii rutiere care sunt bine dezvoltate și întreținute. ■ Rețele de apă, canalizare și energie electrică funcționale și eficiente ■ Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii rutiere ■ Acces facil prin apropierea de Municipiul Sibiu	■ Porțiuni de drumuri cu deficiențe semnificative, cum ar fi gropi și suprafață deteriorată ■ Infrastructură de utilități învechită, predispusă la avarii și nevoia de modernizare ■ Lipsa resurselor financiare pentru întreținerea regulată și îmbunătățirea infrastructurii.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
■ Posibilitatea dezvoltării rețelei inteligente de distribuție a gazelor	■ Calamități naturale – pericol de inundații, care pot degrada infrastructura

- Potențialul real de extindere al sistemului public de alimentare cu apă și canalizare menajeră conform evoluției urbanistice
- Existenţa programelor de infrastructură finanțate din fonduri UE
- Programe guvernamentale în vederea dezvoltării infrastructurii: PNDL, CNI etc
- Fonduri nerambursabile pentru infrastructură prin Programul Național de Redresare și Reziliență

- Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc, tiparele precipitațiilor se schimbă, fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii
- Costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor poate împiedica sau limita accesarea fondurilor europene
- Instabilitate politică, legislativă și monetară
- Apariţia de disfunctionalităţi în implementarea proiectelor de infrastructură
- Nerespectarea unor reglementări în domeniul construcţiilor
- Resurse financiare insuficiente pentru finanţarea şi cofinanţarea proiectelor finanţate din Fondurile Structurale FEADR
- Competiție ridicată la nivel național pentru accesarea fondurilor în mediul rural ceea ce face incertă aprobarea proiectelor depuse

DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 – ECONOMIE LOCALĂ și AGRICULTURĂ

ANALIZA SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Rata șomajului în scădere ■ Sector economic diversificat ■ Număr mare de agenți economici (0,68% din totalul agenților ecnomici de la nivel județean) ■ Zootehnia este o ramură importantă a economiei comunei Roșia și este practicată în mod tradițional de fermieri locali, care își cresc animalele în mod tradițional ■ Apropierea de zona industrială a municipiului Sibiu	■ Lipsa unui parc industrial sau incubator de afaceri pentru dezvoltarea agenților economici și start-up-uri ■ Lipsa unor angajatori mari ■ Promovare redusă a teritoriului local în vederea atragerii de noi investitori ■ Interesul scăzut al agricultorilor de a se asocia, fapt ce contribuie la puterea foarte scăzută de negociere a prețurilor și la probleme în desfacerea produselor

- Suprafețe agricole însemnate
- Interes crescut pentru efectivul de ovine și bovine
- Potențial ridicat pentru înființarea de puncte gastronomice locale
- Tradiție în agricultură: Agricultura este o activitate tradițională în comuna Roșia, iar experiența și cunoștințele acumulate de agricultorii locali pot reprezenta un avantaj în dezvoltarea sectorului.
- Zonă optimă pentru creșterea animalelor
- Comuna Roșia dispune de resurse agricole valoroase, cum ar fi terenuri fertile, care pot susține dezvoltarea sectorului agricol.
- Posibilitate redusă de concurare cu marii producători și procesatori
- Lipsa unor centre de colectare, depozitare și valorificare a produselor agricole și vegetale locale

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ Realizarea unui parc industrial local pentru atragerea și dezvoltarea agenților economici ■ Fonduri nerambursabile pentru sprijinirea antreprenoriatului și al start-up-urilor ■ Dezvoltarea potențialului turistic natural ■ Înființarea de forme asociative cu rol economic și cooperarea între fermieri ■ Existența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsionării afacerilor în agricultură ex. Programul Național de Dezvoltare Rurală/ Planul Național Strategic ■ Programe de finanțare pentru înființarea de Puncte gastronomice locale	■ Neapartenenţa la o Asociaţie GAL pentru dezvoltarea economiei și agriculturii ■ Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase) ■ Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia ■ Legislaţia naţională și comunitară în continuă schimbare, ce poate determina fluctuaţia strategiilor de dezvoltare ale operatorilor economici sau stoparea investiţiilor acestora ■ Schimbările climatului politic oferă incertitudini asupra mediului de afaceri pe termen mediu și lung ■ Criza economică națională sau mondială ■ Epidemii sau pandemii cu efect nefavorabil ■ Încălzirea globală ce provoacă numeroase fenomene meteorologice

	extreme care pot afecta negativ unele domenii economice ■ Interesul scăzut din partea tinerilor de a presta activități agricole ■ Răspândirea bolilor contagioase severe în rândul animalelor și păsărilor (ex. pesta porcină, gripa aviară etc.) ■ Reticența fermierilor în utilizarea noilor tehnologii

DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 – EDUCAȚIE

ANALIZA SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Creșterea natalității ce contribuie implicit la creșterea populației școlare ■ Investițiile realizate în modernizarea procesului educațional ■ Existența unui management educațional responsabil cu implicare directă ■ Resurse umane calificate: Prezența personalului didactic și non-didactic bine pregătit și calificat poate fi un punct forte, asigurând o educație de calitate și sprijin adecvat pentru elevi. ■ Accesarea fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale	■ Infrastructură educațională deficitară ■ Spațiul în care se desfășoară cursurile ciclului preșcolar nu sunt corespunzătoare și nu permit organizarea programului prelungit ■ Lipsa unui centru destinat programului after-school ■ Instrastructură sportivă didactică insuficient dezvoltată (ex. bazin didactic de înot, patinoar etc.) ■ Fondul de carte al Bibliotecii Publice este destul de învechit, iar serviciile nu sunt adaptate noilor tehnologii astfel încât să atragă cât mai mulți elevi la bibliotecă ■ Lipsa unor infrastructuri adecvate pentru organizare tabere școlare, ateliere de creație etc. ■ Lipsa motivației copiilor, dar și a părinților pentru continuarea studiilor ■ Schimbări dese ale legislației sistemului de învățământ și ale programei școlare ■ Lipsa de cursuri pentru pregătire profesională, calificare și recalificare ■ Lipsa cursurilor de pregătire profesională pentru tineri și șomeri

	■ Schimbările cu viteză accelerată la nivel mondial, de natură să accentueze/ adâncească/agraveze decalajele de performanță între România și restul lumii ■ Ritm lent privind digitalizarea educației și formării profesionale
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
■ Construirea unei noi grădinițe cu spații adecvate și cu posibilitatea organizării programului prelungit ■ Crearea de parteneriate cu instituții de învățământ din Uniunea Europeană în vederea schimbului de experiență ■ Accesarea fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale ■ Informatizarea bibliotecilor și a activității educaționale ■ Disponibilitatea agenţilor economici pentru dezvoltarea parteneriatului cu şcoala, susţinerea elevilor prin acordare de burse, sponsorizări pentru şcoală ■ Parteneriate cu fundații și ONG-uri pentru dezvoltarea unor programe educaționale de tip after-school ■ Colaborarea și schimbul de experiență între școli din țară ■ Asigurarea dreptului la educaţie și a şanselor egale pentru toții copii prin sprijinirea elevilor provenind din medii sociale defavorizate sau zonele rurale	■ Reducerea populației școlare datorită scăderii ratei natalității și a migrației tinerilor către zonele urbane ■ Preocuparea scăzută din partea unor cadre didactice pentru diferențierea învățării în raport cu nevoile elevilor și tendința de a muta procesul de învățământ de la școală, acasă (meditații, ore suplimentare etc.) ■ Lipsa motivaţiei copiilor, dar și a părinților pentru continuarea studiilor ■ Schimbări dese ale legislației sistemului de învățământ și ale programei școlare ■ Interesul scăzut al cadrelor didactice specializate pentru a profesa în mediul rural ■ Schimbările cu viteză accelerată la nivel mondial, de natură să accentueze/ adâncească/agraveze decalajele de performanță între România și restul lumii ■ Ritm lent privind digitalizarea educației și formării profesionale

DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – MEDIU și CLIMĂ

ANALIZA SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Teritoriul comunei este cuprinsă în ariii naturale protejate ■ Peisaje naturale impresionante, cu potențial turistic, care pot atrage vizitatori și promova dezvoltarea turismului ecologic și rural ■ Climat cald deoarece se încadrează în domeniul câmpiei transilvane ■ Colectarea selectivă a deșeurilor menajere ■ Creșterea semnificativă a cantităților de deșeuri colectate selectiv ■ Inițiative locale/ campanii pentru colectarea selectivă a deșeurilor demarate cu succes	■ Lipsa unor platforme amenajate pentru depozitarea deșeurilor rezultate din construcții ■ Lipsa pubelelor pentru colectarea selectivă a deșeurilor ■ Monitorizarea deficitară a calității mediului ■ Lipsa modalităţilor de producere a energiei alternative ■ Măsuri insuficiente privind combaterea fenomenului de încălzire globală și a diminuării efectelor acestuia ■ Depozitarea deșeurilor în locuri necorespunzătoare ■ Creșterea numărului de autoturisme favorizează poluarea mediului ■ Insuficiente campanii de împădurire a terenurilor
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
■ Surse de finanţare pentru Protecţia Mediului, continuarea programelor de tipul „Casa verde”, „Sisteme fotovoltaice”, „Rabla”, „Rabla Plus”, „Rabla pentru electrocasnice” gestionate de către Administrația Fondului pentru Mediu ■ Introducerea unor programe educative în domeniul mediului pentru elevi ■ Proiecte naţionale și europene pentru gestionarea deşeurilor ■ Linii de finanţare pentru dotarea administraţiei publice locale cu utilaje pentru situaţii de urgenţă	■ Fenomene meteo extreme care conduc la inundaţii şi calamităţi naturale ■ Reducerea investiţiilor publice în domeniul mediului ■ Creșterea semnificativă a numărului de autovehicule vechi și poluante ■ Orientarea programelor guvernamentale ■ Factorul antropic care poate contribui la distrugerea ariilor naturale protejate ■ Diminuarea surselor de apă potabilă ■ Scăderea suprafețelor cultivate conform practicilor agricole ecologice și creșterea impactului negativ asupra mediului ca rezultat al intensivizării agriculturii

- Posibilitatea finanţării din bugetul local sau naţional a unor instalaţii de tip energie alternativă care să ofere independenţă energetică instituţiilor publice
- Implicarea comunității în acțiunile de colectare selectivă a deșeurilor
- Existența unor game variate de surse de energie regenerabilă la prețuri acceptabile ce pot fi utilizate
- Utilizarea intrumentelor de gestionare a riscurilor
- Surse de finanțare privind Economia Circulară
- Crearea unui program de monitorizare a calității aerului pe raza UAT și în instituțiile administrate de UAT
- Adoptarea European Green Deal de către Uniunea Europeană și concentrarea eforturilor pentru atingerea neutralității climatice în 2050
- Creșterea gradului de poluare datorită activităților economice și a creșterii numărului de autovehicule

DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 – SĂNĂTATE, INCLUZIUNE SOCIALĂ și CULTE

ANALIZA SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Creștere demografică și spor natural pozitiv ■ Procent echilibrat al structurii pe sexe: femei 51%, bărbați 49 % ■ Rata zero de marginalizare ■ Serviciile medicale pentru populaţia comunei: 2 cabinete medicale de familie, 2 cabinete de stomatologice, 2 farmacii ■ Infratsrcută socială dezvoltată (publică și privată) ■ Compartimentul de asistență socială este în dezvoltare prin proiecte aflate în derulare	■ Spor natural negativ ■ Accentuarea procesului de îmbătrânire deoarece populația cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 ani reprezintă aproape 50% din totalul populației, mai precis 45,6% ■ Dotarea insuficientă a cabinetelor medicale ■ Neînsuşirea normelor de educaţie sanitară pentru o mare parte din populaţie ■ Lipsa unei unități de tip creșă care să asigure îngrijirea copiilor până la vârsta de trei ani ■ Lipsa infrastructurii pentru îngrijirea persoanelor vârstnice

	■ Fonduri bugetare reduse pentru dezvoltarea sistemului de servicii sociale ■ Lipsă servicii de îngrijire a persoanelor vârstnice ■ Lipsa spiritului civic și de voluntariat
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
■ Fonduri europene nerambursabile pentru construirea unor centre medicale/ medico-sociale și pentru înființarea creșelor ■ Sprijin financiar nerambursabil pentru mediul privat ■ Existența legislației pentru acordarea de finanțare, subvenționare, cofinanțare din partea administrației locale și centrale pentru serviciile sociale ■ Dezvoltarea de parteneriate public-private care să favorizeze dezvoltarea de servicii de calitate ■ Implementarea de programe și politici favorabile dezvoltării tinerelor familii (family friendly policies) ■ Dezvoltarea de programe și politici care favorizează îmbătrânirea activă ■ Programe europene și naționale pentru dezvoltarea de politici și proiecte care să faciliteze accesul comunităților defavorizate la educație și accesul pe piața muncii (PO CU 2014/2020)	■ Gradul avansat de îmbătrânire al populației ■ Accelerarea ritmului de îmbătrânire a populației și creșterea raportului de dependență demografică a vârstnicilor ■ Costurile ridicate ale serviciilor medicale şi a medicamentelor ■ Creşterea numărului de bolnavi cronici ■ Legislaţia în domeniu în continuă schimbare ■ Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate ■ Creșterea numărului de îmbolnăviri datorate factorilor de mediu ■ Crize sanitare generate de epidemii sau pandemii ■ Ritm lent privind dezvoltarea de competențe digitale și alte competențe necesare pentru a crește calitatea serviciilor medicale și socio-medicale, precum și a serviciilor sociale integrate (în special în ce privește creșterea capacității administrației și altor structuri publice și private)

DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 – DEZVOLTARE TURISTICĂ, CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ

ANALIZA SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Potențial turistic ridicat	■ Lipsa trasee turistice omologate

- Proximitate cu centrul urban important Municipiul Sibiu
- Patrimoniul natural (peisaje, fauna, flora) arii naturale protejate
- Monumente istorice de importanță națională și locală
- Clima (aerul proaspăt și ozonificare)
- Evenimente culturale

- Interesul slab privind clasificarea unităților de primire turistică
- Lipsa unui brand local
- Lipsa unui birou de informare turistică sau a unei structuri dedicate dezvoltării turistice locale
- Lipsa unor unități de campare amenajate
- Lipsa infrastructurii pentru tabere școlare
- Lipsa unor trasee cicloturistice amenajate

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ Înființarea unor puncte gastronomice locale ■ Dezvoltarea turismului alternativ: birdwatching, turism tematic, ecoturism etc ■ Amenajare parc de agrement și aventură ■ Programe de promovare a localității și a oiectivelor turistice locale ■ Accesarea programelor de finanțare naționale, fonduri europene sau a fondurilor norvegiene care sprijină dezvoltarea activităților de turism ■ Dezvoltarea serviciilor de divertisment și agrement ■ Realizarea de parteneriate externe și interne de colaborare în domeniul turismului ■ Măsuri pentru atragerea operatorilor economici de a activa în domeniul turismului ■ Înființarea de pensiuni agroturistice ■ Introducerea sistemului de management al calității și în turismul rural ■ Dezvoltări de structuri de cazare tip camping și tradiționale	■ Instabilitate legislativă ■ Resurse financiare limitate pentru dezvoltarea infrastructurii turistice ■ Distrugerea cadrului natural ■ Intensificarea traficului ■ Nerespectarea principiilor „dezvoltării durabile” a turismului ■ Constrângeri financiare ■ Impunerea restricțiilor de călătorie datorată unor epidemii/pandemii ■ Accentuarea fenomenului de încălzire globală care contribuie la modificări semnificative ale climei și modificări ale mediului înconjurător.

DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 – DIGITALIZARE

Analiza SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Implementare sistem de bază de date GIS ■ Implementare sistem de monitorizare video ■ Acoperire ridicată la servicile de telecomunicații ■ Grad rididicat de acoperire cu servicii de internet și date (99,4% din teritoriu) ■ Puncte de acces Wi-Fi ■ Website-ul Primăriei Roșia este actualizat și facil de utilizat ■ Portal on-line pentru cetățeni	■ Investiții limitate pentru transformarea satului convențional într-un sat inteligent ■ Sistemul de monitorizare video nu acoperă toate zonele de risc identificate la nivelul comunei ■ Echipamentele hardware sunt învechite și depășite tehnologic ■ Securitatea și protecția datelor stocate electronic necesită măsuri suplimentare de îmbunătățire și actualizare
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
■ Accesarea unor surse de finanțare nerambursabilă prin Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021–2027, PNRR și altele ■ Promovarea conceptului de Smart Village prin finanțări europene în perioada 2021- 2027 ■ Creșterea gradului de digitalizare al serviciilor publice	■ Reticența populației în utilizarea soluțiilor digitale ■ Investiții financiare prea mari în raport cu gradul de uzură morală al noilor tehnologii ■ Lipsa fondurilor pentru implementarea unor soluții digitale integrate

DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ și COOPERARE

Analiza SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
■ Structură organizatorică a Consiliului Local şi a Primăriei echilibrată ■ Disponibilitatea administraţiei locale de a oferi facilităţi investitorilor ■ Existenţa forţei de muncă calificate în domeniul administraţiei publice	■ Baze de date incomplete și neactualizate, care îngreunează accesul la informaţie ■ Lipsa parteneriatelor între Administraţia Publică Locală şi sectorul privat în domeniul serviciilor sociale

- Creşterea capacităţii instituţionale administrativ locale prin aderarea la asocieri intercomunitare pentru dezvoltarea în comun a unor proiecte strategice
- Transparență decizională prin publicarea materialelor pe pagina web și prin organizarea adunărilor cetățenești
- Apreciere generală predominant pozitivă a localnicilor față de activitatea instituției Primăriei
- Capacitate administrativă ridicată privind atragerea și implementarea proiectelor din fonduri nerambursabile
- Participare redusă a aparatului de specialitate în cadrul unor schimburi de experiență în țară sau în străinătate pentru preluarea exemplelor de bună practică

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ Volumul mare al fondurilor nerambursabile acordate României de către Uniunea Europeană pentru dezvoltarea administrației locale ■ Dezvoltarea parteneriatelor public-private pe probleme social-economice ■ Colaborarea pe programe și proiecte între administraţia locală şi unităţile descentralizate ale ministerelor în teritoriu ■ Facilităţi pentru creşterea colaborării cu instituţii ale administraţiei publice locale din ţară și străinătate și dezvoltarea de proiecte comune ■ Sprijin naţional și internaţional pentru asigurarea implicării ONG-urilor specializate în rezolvarea problemelor comunităţii şi grupurilor pe care le reprezintă.	■ Lipsa unei coordonări la nivel judeţean şi regional a acţiunilor de atragere a investitorilor străini ■ Implicare redusă a cetăţenilor în problemele comunităţii ■ Surse financiare insuficiente pentru demarearea sau susținerea unor poriecte complexe

II.4.3. Concluzii

În urma analizei SWOT, realizate la nivelul Comunei Roșia, a reieşit că pentru dezvoltarea integrată și durabilă a teritoriului local este extrem de importantă susţinerea tuturor sectoarelor cu potenţial de dezvoltare, respectiv:

- Infrastructura de bază
- Economia locală cu accent pe sectorul agricol
- Educație și formare profesională
- Mediu și climă
- Sănătate
- Social
- Culte
- Turism, cultură, sport și recreere
- Digitalizare
- Capacitate administrativă

Așadar, pentru fiecare direcție strategică s-au stabilit prioritărțile de intervenție și măsuri aferente. Acestea din urmă se vor traduce în investiții concrete, conform protofoliului de proiecte, care vor contribui la atingerea viziunii pe termen mediu.

Pentru strategia de dezvoltare a comunei Roșia din județul Sibiu, ar putea fi luate în considerare următoarele măsuri specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii: Investiții în modernizarea și extinderea rețelelor de drumuri și poduri, asigurarea unui acces facil către comuna Roșia și conectarea la rețelele regionale de transport.
- Promovarea turismului: Valorificarea potențialului turistic al comunei prin dezvoltarea infrastructurii turistice (pensiuni, campinguri), promovarea patrimoniului cultural și natural (trasee turistice, evenimente locale), atragerea de investitori în turism.
- Dezvoltarea economiei locale: Sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii prin programe de dezvoltare și finanțare, facilitarea accesului la infrastructura tehnologică și logistică, promovarea producției agricole și a produselor tradiționale locale.
- Îmbunătățirea serviciilor publice: Asigurarea unor servicii de calitate în domeniul sănătății, educației, infrastructurii sociale, culturii și sportului, prin modernizarea și extinderea facilităților existente, și crearea de parteneriate cu instituțiile relevante.
- Protecția mediului și dezvoltare durabilă: Promovarea practicilor de protecție a mediului înconjurător, conservarea biodiversității locale și utilizarea resurselor naturale în mod responsabil, susținerea proiectelor de energie regenerabilă și eficiență energetică.
- Implicarea comunității și participarea publică: Asigurarea consultării și implicării cetățenilor în procesul decizional, organizarea de dezbateri publice, crearea de platforme de comunicare și colaborare între autorități și locuitori.

Este important să se elaboreze un plan de acțiune detaliat, să se asigure resursele necesare și să se monitorizeze implementarea măsurilor pentru a atinge obiectivele strategiei de dezvoltare a comunei Roșia, Sibiu.

II.4.3. Măsuri privind dezvoltarea locală pentru perioada 2021 – 2030

OBIECTIV STRATEGIC 1 – DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE BAZĂ ȘI CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII

Prioritatea nr.1. Îmbunătățirea accesibilității și serviciilor de bază

Măsura 1.1. Modernizarea infrastructurii rutiere și de acces și îmbunătățirea mobilității pietonale

Măsura 1.2. Modernizarea și extinderea structurii tehnico- edilitare

Măsura 1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii forestiere

Măsura 1.4. Modernizarea și extinderea infrastructurii agricole

Măsura 1.5. Siguranța populației

OBIECTIV STRATEGIC 2 – ECONOMIE LOCALĂ și AGRICULTURĂ

Prioritatea nr.2.1. - Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

Măsura 2.1.1. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor

Măsura 2.1.2. Atragerea investitorilor în comuna Roșia

Măsura 2.1.3. Dezvoltarea economiei circulare și economiei sociale

Prioritatea nr. 2.2. - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

Măsura 2.2.1. Susținerea modernizării sectorului agricol și piscicol

Măsura 2.2.2. Dezvoltarea formelor asociative cu scop economic

Măsura 2.2.3. Înființarea/dezvoltarea/modernizarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale

OBIECTIV STRATEGIC 3 – DEZVOLTARE EDUCAȚIONALĂ

Prioritatea nr.3 – Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții

Măsura 3.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern bazat pe resurse și tehnologii digitale

Măsura 3.2. Creşterea accesului la serviciile de educaţie şi formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile

Măsura 3.3. Stimularea participării adulților la educația continuă și dezvoltarea sistemului de învățare pe tot parcursul vieții)

OBIECTIV STRATEGIC 4 – MEDIU și CLIMĂ

Prioritatea nr. 4 - Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie

Măsura 4.1. Reducerea emisiilor de carbon prin măsuri de eficiență energetică

Măsura 4.2. Protejarea resurselor naturale prin creșterea gradului de utilizare al surselor regenerabile

Măsura 4.3. Modernizarea gestionării deşeurilor

Măsura 4.4. Creşterea suprafeţelor spaţiilor verzi amenajate

Măsura 4.5. Creșterea eficienței utilizării resurselor materiale și sprijinirea tranziției către economia circulară

OBIECTIV STRATEGIC 5 – SĂNĂTATE și INCLUZIUNE SOCIALĂ și CULTE

Prioritatea nr.5 - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale

Măsura 5.1. Modernizarea şi dezvoltarea serviciilor de sănătate

Măsura 5.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale integrate și susținerea dezvoltării comunitare

Măsura 5.3. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile

Măsura 5.4. Sprijinirea unităților de cult

OBIECTIV STRATEGIC 6 – DEZVOLTARE TURISTICĂ, CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ

Prioritatea nr.6– Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport

Măsura 6.1. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare

Măsura 6.2. Punerea în valoare a identității culturale locale prin acțiuni specifice de promovare, informare și cooperare

Măsura 6.3. Dezvoltarea infrastructurii turistice, sportive și de agrement

OBIECTIV STRATEGIC 7 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ și COOPERARE

Prioritatea nr.7- Dezvoltarea cooperării și asocierii

Măsura 7.1. Dezvoltarea resurselor umane care activează în sectorul public

Măsura 7.2. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice pentru cetățeni

Măsura 7.3. Susținerea și diversificarea formelor de cooperare între structurile administrației publice locale în scopul realizării unor proiecte comune

II.4.4. Portofoliul de proiecte

Plecând de la viziunea comunei pentru anul 2030 și având la bază analiza teritorială detaliată și consultările publice, s-a conturat un portofoliu robust de proiecte ce vizează transformarea comunei Roșia într-un centru prosper și sustenabil. Această inițiativă strategică s-a dezvoltat în concordanță cu direcțiile strategice stabilite și măsurile de intervenție necesare pentru atingerea obiectivelor propuse.

Portofoliul de proiecte acoperă o gamă variată de domenii, reflectând nevoile și aspirațiile comunității. De la modernizarea infrastructurii și dezvoltarea economică, până la protecția mediului, educație, sănătate și promovarea turismului local, fiecare proiect a fost conceput cu scopul de a aduce beneficii semnificative comunității și de a alinia comuna Roșia cu viziunea sa pentru viitor.

Prioritizarea investițiilor în cadrul acestui portofoliu va fi realizată în conformitate cu criterii riguroase, așa cum sunt detaliate în capitolul „Prioritizarea portofoliului de proiecte” din prezenta strategie. Aceste criterii au fost stabilite pentru a asigura eficiența și relevanța fiecărui proiect în raport cu nevoile imediate și pe termen lung ale comunității.

Prin această abordare bine fundamentată, comuna Roșia își propune să gestioneze investițiile în mod strategic, astfel încât acestea să contribuie optim la realizarea obiectivului general de a deveni o comunitate modernă, durabilă și cu un nivel de trai în creștere până în 2030. Acest portofoliu de proiecte reprezintă nu doar o expresie a viziunii comunei, ci și un angajament ferm către dezvoltarea armonioasă și prosperă a comunității sale.

Nr. crt	Titlul proiectului	Surse principale de finanțare identificate
DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 – AMENAJAREA TERITORIULUI, DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE RUTIERE ȘI A INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE		
Prioritatea nr.1.1. Îmbunătățirea accesibilității și dezvoltarea infrastructurii rutiere		
1.	Îmbunătățirea infrastructurii rutiere în comuna Roșia, județul Sibiu	PNDR/ PNI „Anghel Saligni”/ PNS/ Buget local
2.	Modernizarea sectoarelor de drum preluate de la Consiliul Județean Sibiu	PNDR/ PNI „Anghel Saligni”/ PNS/ Buget local
3.	Amenajarea și modernizarea zonelor pietonale	PNI „Anghel Saligni”/ Buget local/ GAL ”Microregiunea Hârtibaciu”/alte surse
4.	Infrastructura de reîncărcare pentru vehicule electrice și electric-hibride	PNRR C10 / AFM/ buget local/alte surse

5.	Dezvoltarea infrastructurii velo (pistă de bicilete)	PNRR C10 / AFM/ buget local/alte surse
6.	Achiziționate microbuze electrice/hibride pentru transportul elevilor	PNRR C10 / AFM/ PTJ Sibiu / buget local/alte surse
7.	Amenajare stații de reîncărcare pentru autovehicule electrice	PNRR C10 / AFM/ buget local/alte surse
8.	Reabilitarea, modernizarea stațiilor de transport public existente și construirea unor noi stații	Buget local/ GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/alte surse
9.	Dezvoltarea transportului public în comun în comuna Roșia, județul Sibiu	AFM/ buget local/alte surse
10.	Amenajare pistă pentru biciclete și alte vehicule ușoare în comuna Roșia, județul Sibiu	AFM/PNRR/POR buget local/alte surse
11.	Modernizare drumuri agricole în comuna Roșia Județul Sibiu	PNS PNI „Anghel Saligni”/ Buget local/alte surse
	Prioritatea nr.1.2. Îmbunătățirea serviciilor de bază pentru populație	
12.	Extindere rețea canalizare în comuna Roșia, județul Sibiu	PNI „Anghel Saligni”/ AFM/Buget local/ alte surse
13.	Extinterea rețelei de iluminat public în zonele nou contruite	AFM Program Iluminat Public / Buget local/ alte surse
14.	Modernizarea și eficientizarea rețelei de iluminiat public din comuna Roșia	AFM Program Iluminat Public / Buget local/ alte surse
15.	Extinderea sistemului și supraveghere video pentru îmbunătățirea siguranței cetățenilor în comuna Roșia	Buget local/ GAL ”Microregiunea Hârtibaciu”/PNRR/ alte surse
16.	Extindere reţele de canalizare menajeră în satele ..... comuna Roșia, judeţul Sibiu,	PNDR/ PNI „Anghel Saligni”/ Buget local/ alte surse
17.	Montare aprometre în comuna Roșia	Buget local/ alte surse
18.	Canalizație subternă a rețelelor electrice	Electrica SA / buget local/ alte surse
19.	Modernizare și extinderea rețelei de gaze naturale	AFM/ buget local/alte surse
20.	Lucrări de împrejmuire și instalare de garduri la limita așezărilor din comuna Roșia aflate în zone populate cu animale din specii de faună de interes cinegetic ori amplasate pe traseele acestora	AFM - Programul Garduri / alte surse de finanțare

	Prioritatea nr 1.3. Creșterea calității vieții și reducerea decalajelor între mediul urban și rural	
21.	Amenajarea spațiilor publice (banci, coșuri de gunoi, alei etc)	PNRR/ GAL GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/buget local/ alte surse de finanțare
22.	Modernizare parc și spații de joacă pentru copii	GAL GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/buget local/ alte surse de finanțare
23.	Elaborarea în format GIS a PLanului Urbanistic General al Comunei Roșia de PUG / PUZ în baza de date GIS	PNRR C10/buget local/ alte surse de finanțare
	DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 – ECONOMIE LOCALĂ și AGRICULTURĂ	
	Prioritatea nr.2.1. - Dezvoltarea echilibrată a economiei locale	
24.	Materiale de promovare electronice în scopul promovării teritoriului local pentru atragerea investitorilor	GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/buget local/ alte surse de finanțare
25.	Demarare campanie/ii de promovare a conceptului de economie circulară	GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/buget local/ alte surse de finanțare
26.	Acordare facilități întreprinderilor de economie socială în conformitare cu prevederile legislative	GAL ” Microregiunea Hârtibaciu” buget local/ alte surse de finanțare
	DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 – EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ	
	Prioritatea nr. 3.1. – Reducerea abandonului școlar prin îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație	
27.	Construire și înființare creșă în satul Daia, comuna Roșia	PRC / CNI / buget local/ alte surse
28.	Construire grădiniță nouă cu program prelungit în comuna Roșia	PRC / CNI / buget local/ alte surse
29.	Constuire școală în comuna Roșia	PRC / CNI / buget local/ alte surse
30.	Dotarea laboratoarelor de informatică	PNRR C15/ POR/ POE/buget local/ alte surse
31.	Dezvoltare Smart-Lab	PNRR C15/ POR/ POE/buget local/ alte surse

32.	Adaptarea la învățământul on-line	PNRR C15/ POR/ POE/buget local/ alte surse
33.	Cursuri de pregătire profesională și utilizarea noilor tehnologii pentru cadrele didactice	PNRR C15/ POR/ POE/buget local/ alte surse
34.	Dezvoltarea serviciilor de educație timpurie complementare din Comuna Roșia	PNRR C15/ POR/ POE/buget local/ alte surse
35.	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar și a unităților conexe”	PNRR C15/ POR/ POE/buget local/ alte surse
36.	Reducerea abandonului școlar, în cazul grupurilor dezavantajate și cu grad mare de marginalizare	PNRR C15/ POR/ POE/buget local/ alte surse
37.	Diversificarea serviciilor de suport socio-educațional	POE/buget local/ alte surse
38.	Formare inițială și continuă a cadrelor didactice pentru Îngrijire și Educație Timpurie a Copiilor	POE/buget local/ alte surse
	Prioritatea nr. 3.2. îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții	
39.	Implementarea programului A Două Șansă (ADȘ) și formarea profesională continuă (ÎPV)	POE/buget local/ alte surse
	DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – PROTECȚIA MEDIULUI și A CLIMEI	
	Prioritatea nr. 4.1. Protecția mediului înconjurător prin creșterea eficienței energetice și stimularea utilizării surselor alternative de energie	
40.	Reabilitare și eficientizare energetică a căminului cultural Roșia	PNRR C10 /AFM/ Buget local/alte surse
41.	Reabilitare și eficientizare energetică a dispensarului uman Roșia	PNRR C10 /AFM/ Buget local/alte surse
42.	Înființare stație de biogaz	PNRR / AFM/ Programul Dezvoltare Durabilă / alte surse
43.	Sisteme și rețele inteligente de energie	Programul Dezvoltare Durabilă / alte surse
44.	Amenajare parc fotovoltaic	Fondul de Modernizare/alte surse

45.	Investiţiilor în noi capacităţi de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsum	Fondul de Modernizare/alte surse
46.	Acțiuni de conștientizare privind schimbările climatice	Buget local/alte surse
47.	Creșterea producției energiei regenerabile prim amplasarea de panouri fotovoltaice la clădirile ce aparțin domeniului public al comunei	AFM/Fondul de Modernizare/alte surse
	Prioritatea nr. 4.2. Îmbunătățirea gestiunii deșeurilor	
48.	Soluții moderne de colectare a deșeurilor	PNRR – C10/ PNRR – C3/ alte surse
49.	Amenajare Centru de colectare prin aport voluntar	PNRR – C3/ alte surse
50.	Acțiuni privind promovarea colectării selective	Buget local/alte surse/ GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”
	DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 – SĂNĂTATE, INCLUZIUNE SOCIALĂ și CULTE	
	Prioritatea nr. 5.1. – Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și asistență socială	
51.	Reabilitarea și dotarea infrastructurii sanitare din comuna Roșia	PNRR C12/ POS 2021 – 2027 /Buget local/alte surse
52.	Inființare centru cu reziliență pentru persoanele vârstnice	PNRR C12/ POS 2021 – 2027 /Buget local/alte surse
53.	Dezvoltare serviciu de asitență socială la domiciliu	Buget local/alte surse/ GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”
54.	Constuire, amenajare locuințe pentru specialiști	PNRR/ /Buget local/alte surse
	DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 – TURISM, CULTURĂ, SPORT ȘI RECREERE	
	Prioritatea nr.6.1.– Dezvoltarea sectorului cultural	
55.	Evenimente cultural-artistice – proiect anual	Buget local/ alte surse de finanțare
	Prioritatea nr.6.2. – Creșterea atractivității teritoriului local din punct de vedere turistic	
56.	Dezvoltarea unor zone de agrement în comuna Roșia	Buget local/alte surse/ GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”

57.	Punerea în valoare a pădurilor din Roșia pentru activități turistice și de recreere	Buget local/alte surse/ GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”
	DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 – SMART VILLAGE ȘI DIGITALIZARE	
	Prioritatea nr.7.1. – Utilizarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor	
58.	Modernizarea serviciilor administrației publice locale (sisteme inteligente de management local) prin achiziționarea unui pachet (software și hardware)	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
59.	Extinderea sistemului WiFi în spațiile publice	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
60.	Dezvoltarea sistemului de supraveghere video (sistem de monitorizare și siguranță a spațiului public)	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
61.	Modernizarea infrastructurii hardware din cadrul Primăriei Comunei Roșia	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
62.	Achiziționare și amplasare mobilier inteligent în spațiile publice	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
63.	Platformă pentru comunicarea cu cetățenii și formarea inițiativelor comunitare	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
64.	Servicii „Cloud” – platformă cloud online pentru utilizare de către administrația publică	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
65.	Aplicații pentru informarea cetățenilor și identificarea problemelor la nivel local	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
66.	Implementare sistem de plată online a taxelor și impozitelor	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
67.	Actualizare web-site primăria Comunei Roșia	PNNR C10 / buget local/ Alte surse
68.	Campanii de informare privind siguranța cibernetică și de prelucrare a datelor în cadrul Primăriei Roșia	Buget local/ Alte surse
69.	Implementare măsuri de siguranța cibernetică pentru protejarea datelor din cadrul Primăriei Roșia	Buget local/ Alte surse
	DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ și COOPERARE	
	Prioritatea nr.8.1.- Dezvoltarea cooperării și asocierii	

70.	Asocierea Comunei în cadrul Asociațiilor de Dezvoltare Intracomunitară în scopul realizării unor proiecte comune	Buget local / alte surse
	Prioritatea nr.8.2. – Îmbunătățirea serviciilor administrației publice locale	
71.	Participarea personalului UAT Roșia la cursuri de pregătire profestională	Buget local / alte surse
72.	Participarea UAT în cadrul unor programe de schimb de experiență și bune practici	Buget local / alte surse
73.	Achiziție utilaje pentru dotarea serviciului de întreținere a domeniului public din comuna Roșia, Județul Sibiu	Buget local / GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse
74.	Reabilitarea clădirilor aflate în proprietatea autorităţii publice locale	PNRR/ / GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse
75.	Îmbunătățirea serviciilor publice din cadrul Primăriei Roșia prin achiziționare dotări specifice	Buget local / GAL ” Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse
	Prioritatea nr. 8.3. Îmbunătățirea serviciilor pentru situații de urgență	
76.	Construire garaj pentru Serviciul de situații de urgență	Buget local / GAL ”Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse
77.	Achiziționare Buldoexcavator pentru serviciul SVSU al comunei Roșia, județul Sibiu	Buget local / GAL ”Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse
78.	Achiziție mașină de pompieri pentru servicul SVSU al comunei Roșia, județul Sibiu	Buget local / GAL ”Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse
79.	Dotarea SVSU cu echipamente necesare intervențiilor	Buget local / GAL ”Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse
80.	Modernizare și/sau extinderea garajului pentru echipamentele din dotarea serviciului public al comunei Roșia.	Buget local / GAL ”Microregiunea Hârtibaciu”/ alte surse

CAPITOLUL II.5. Potențiale surse de finanțare în perioada 2021–2027 / 2030

Alături de sumele alocate de la bugetul local al comunei, implementarea strategiei locale are în vedere accesarea de **finanțări nerambursabile din fonduri europene** în baza alocărilor financiare conform Programelor Operaționale aferente perioadei 2021–2027, programelor guvenamentale sau altor programe de finanțare, în cadrul cărora investițiile propuse prin strategie vor fi eligibile.

Acolo unde este posibil, se vor accesa noile **pachete financiare și programele europene adoptate ca răspuns la criza generată de pandemia COVID 19,** precum: PNRR–Programul Național de Redresare și Reziliență, EU4Health, Next Generation EU și altele, alături de **programele finanțate din bugetele naționale** precum: PNDL–Programul Național de Dezvoltare Locală, Programele derulate de Agenția Fondului de Mediu (AFM), programele derulate de Compania Națională de Investiții–CNI, programele finanțate prin Administrația Fondului Cultural Național și altele.

Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale includ și:

- Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene
- Programul LIFE - instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei
- Programul ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI) și altele

Așadar, sursele de finanțare pentru implementare strategiei pot fi diverse, iar autoritatea contractantă trebuie să decidă în funcție de specificăul fiecărei investiție ce sursă ar fi mai potrivită:

- **Bugetul local** - se formează din sume și cote defalcate din impozitul pe venit și T.V.A., impozite locale (impozit pe clădiri, terenuri, mijloace de transport), taxe (în special pentru autorizații) și alte vărsăminte. Utilizarea fondurilor publice locale se face de către singurul ordonator principal al fiecărui buget local și de către ordonatorii de credite de subordine.
- **Programe de finanțare guvernamentale** cum ar fi: PNI Anghel Saligni, programe derulate de Administrația Fondului pentru Mediu
- **Parteneriate public-private** - reprezintă o modalitate de introducere a managementului privat în serviciile publice pe calea unei legături contractuale pe termen lung între un operator și o autoritate publică. Parteneriatul public-privat asigură serviciul public în mod parțial sau în totalitate, pe baza fondurilor private atrase și făcând apel la know-how-ul sectorului privat.

- **Fonduri europene - i**nstrumentele de finanțare nerambursabilă alocate statelor membre ale Uniunii Europene au scopul de a reduce disparitățile de dezvoltare între acestea pe atât plan economic, cât și social.
  Cadrul financiar multianual aprobat de către Parlamentul European la 17 decembrie 2020, acoperă următoarele domenii principale de cheltuieli:

356,4 miliarde Euro	resurse naturale și mediu
337,8 miliarde Euro	coeziune, reziliență și valori
132.8 miliarde Euro	piața unică, inovare și sectorul digital
98,4 miliarde Euro	vecinătate în întreaga lume
73,1 miliarde Euro	administrația publică europeană
22,7 miliarde Euro	migrație și gestionarea frontierelor
13,2 miliarde Euro	securitate și apărare

- **Creditele** – deși costul creditelor poate fi uneori ridicat, acestea pot reprezenta o soluție pentru realizarea unor investiții de mare anvergură

II.5.1. Politica de coeziune

În cadrul bugetului UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii a solidarității.

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European Plus (FSE+) și Fondul de coeziune (FC), alături de **Fondul European pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)** contribuie la acțiunile Uniunii care conduc la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, sprijinând investițiile pentru ocuparea forței de muncă și creșterea economică în statele membre ale Uniunii Europene.

Obiectivele de politică care definesc finanțarea acțiunilor de coeziune sunt următoarele:

1. Europă mai inteligentă	prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;

2. Europă mai verde	fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
3. Europă conectată	cu rețele strategice de transport și digitale;
4. Europă mai socială	pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
5. Europă mai apropiată de cetățenii săi	prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Pentru România, minim 25% din resursele FEDR de la nivel național vor fi alocate pentru Obiectivul de Politică 1. - O Europă mai inteligentă și minim 30% din resursele FEDR și FC pentru Obiectivul de Politică 2. –O Europă mai verde.

Alocarea de fonduri propusă de Comisia Europeană prin Politica de Coeziune pentru România, pentru perioada 2021–2027 este următoarea:

17,437 mld. Euro	Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
3,54 mld. Euro	Fondul de Coeziune (FC)
8,24 mld. Euro	Fondul Social European Plus (FSE+)

Implementarea politicii de coeziune 2021 - 2027 în România

Politica de coeziune va fi implementată prin intermediul următoarelor programe operaționale:

1. Programul Operaţional Tranziție Justă (POTJ)
2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
3. Programul Operațional Transport (POT)
4. Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)
5. Programul Operațional Sănătate (POS)
6. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
7. Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
8. Programe Operaţionale Regionale
   - Programul Operațional Regional Sud Muntenia
   - Programul Operațional Regional Centru

- Programul Operațional Regional București-Ilfov
- Programul Operațional Regional Vest
- Programul Operațional Regional Nord-Vest
- Programul Operațional Regional Sud-Vest Oltenia
- Programul Operațional Regional Nord-Est
- Programul Operațional Regional Sud-Est

9. Programul Operațional Asistență Tehnică

Programul de interes pentru comuna Roșia, din cadrul politicii de coeziune, cu un rol deosebit de important pentru finanțarea unor investiții pentru Comuna Roșia este: Programul Operațional Regional 2021 – 2027, Regiunea Centru.

Așadar, comuna Roșia este eligibilă pentru a depune proiecte spre finanțare în cadrul următoarelor Axelor prioritare:

Nr. Crt	Axă prioritară	Obiectiv specific (OS)	Buget propus (euro) - FEDR
2	O regiune digitală	a (ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	40.831.294
3	O regiune cu Comunități prietenoase cu mediul	b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	101.617.000
6	O regiune educată	d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	77.837.342
7	O regiune cu turism sustenabil	d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	26.264.508

Programe relevante pentru dezvoltarea teritorială locală a comunei Ideciu din Politica de Coeziune:

Programul Dezvoltare Durabilă [15]

Pentru perioada 2021 – 2027, programul are o alocare financiară de 5,25 mld. Euro,din care 4,04 mld. Euro din FEADR și FC și 1,2 mld. Euro de la Bugetul de Stat

Obiectivul general

- Adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a sistemului energetic;
- Infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversităţii; calitatea aerului; decontaminarea siturilor poluate;

Tipuri de intervenții:

- Eficiență energetică – sisteme energetice și de depozitare inteligentă
- Dezvoltarea sistemului de apă și apă uzată, economie circulară
- Protecția mediului - biodiversitate, îmbunătățirea calității aerului, reabilitarea siturilor contaminate
- Acomodarea la schimbările climatice, prevenirea și managementul riscurilor

Beneficiari: instituții publice, UAT județene și locale, ADI, companii, ONG-uri, și parteneriatele acestora

Programul Sănătate[16]

Pentru perioada 2021 – 2027, programul are o alocare financiară de 5,8 mld. Euro, din care 2,2 mld. Euro din FEADR și FC și 3,6 mld. Euro de la Bugetul de Stat

Obiectivul general: Îmbunătățirea accesibilității, eficacității, eficienței și rezilienței sistemului de sănătate, prin:

- Asigurarea accesului egal la sănătate prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv pentru îngrijirea primară;
- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și a doptarea tehnologiilor avansate;

[15] https://mfe.gov.ro/pdd-21-27/
[16] https://mfe.gov.ro/ps-21-27/

Programul Incluziune și Demnitate Socială[17]

Pentru perioada 2021 – 2027, programul are o alocare financiară de 4,15 mld. Euro, din care 2,995 mld. Euro din FSE, 370 mil Euro FEDR și 785 mil. Euro de la Bugetul de Stat

Obiective specifice:

- Creşterea accesului la servicii sociale pentru populaţia vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înfiinţarea ş idezvoltarea de servicii sociale la nivel local;
- Creşterea calităţii şi capacităţii serviciilor sociale destinate persoanelor aparţinând grupurilor vulnerabile prin asigurarea de personal de specialitate bine pregătit la nivel local şi infrastructura adecvată;
- reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de sprijin şi servicii accesibile pentru depăşirea situaţiilor de dificultate;
- creşterea capacităţi iautorităţilor locale de a identifica şi evalua nevoile sociale ale comunităţii într-un mod participativ şi de a elabora planuri de acţiune adecvate.

Beneficiari: Autorități publice centrale și locale, parteneri sociali și structuri asociative, furnizori de formare, furnizori de servicii sociale acreditați publici sau privați, ONG-uri, structuri asociative ale ONG sau AP, universități, persoane juridice.

II.5.2. Politica Agricolă Comună

Finanțarea din bugetul general al Uniunii a diverselor intervenții și măsuri care intră sub incidența Politicii Agricole Comune (PAC) se efectuează prin:

- ✓ Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA)
- ✓ Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)

Sprijinul din FEGA și din FEADR vizează îmbunătățirea în continuare a dezvoltării sustenabile a agriculturii, a sectorului alimentar și a zonelor rurale contribuind la:

- ✓ promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care garantează securitatea alimentară;
- ✓ stimularea îngrijirii mediului și a combaterii schimbărilor climatice și contribuția la îndeplinirea obiectivelor Uniunii legate de mediu și climă;
- ✓ consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale.

Propunerea Comisiei Europene pentru perioada 2021–2027, pentru România este de 20,5 miliarde Euro, din care:

[17] https://mfe.gov.ro/pids-21-27/

13,3 mld. Euro	pentru plăți directe
6,7 mld Euro	se vor acorda pentru Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)
363 mil Euro	se vor acorda pentru Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA)

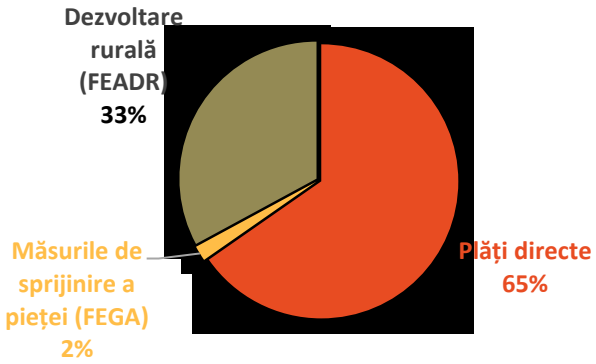

De menționat este și faptul că din bugetul alocat FEADR, doar 5% va fi destinat măsurilor LEADER!

Importanța obiectivului 2 „Combaterea schimbărilor de mediu și climă" este confirmată încă odată de alocarea financiară propusă, respectiv, din bugetul aprobat pentru FEADR, 35% este adresat intervențiilor asupra obiectivelor specifice de mediu și climă.

Cele nouă obiective ale viitoarei Politici Agricole Comune pentru perioada 2021–2027 vizează:

1. Reechilibrarea lanțului alimentar
2. Combaterea schimbărilor climatice
3. Managementul durabil al resurselor
4. Conservarea peisajelor și a biodiversității
5. Sprijinirea reînoirii generaționale
6. Dezvoltarea zonelor rurale
7. Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
8. Venituri echitabile pentru fermieri
9. Creșterea competitivității

În ceea ce privește investițiile publice ale comunei Roșia, obiectivul de interes din cadrul Politicii Agricole Comune, respectiv al PNS este Obiectivul 6-Dezvoltarea zonelor rurale prin care vor fi finanțate următoarele obiective:

- ✓ Crearea sau modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural
- ✓ Crearea sau modernizarea infrastructurii de acces agricolă

Planul Național Strategic 2021-2027

PNS vizează atingerea următoarelor obiective:

I. Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea disparităților dintre ferme

II. Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agro-alimentar prin intensificarea cooperării, încurajarea investițiilor colective, modernizarea, restructurarea fermelor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității concomitent cu dezvoltarea, modernizarea industriei alimentare

III. Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural prin atragerea și susținerea tinerilor și facilitarea dezvoltării afacerilor, promovarea și creșterea ocupării forței de muncă, incluziunii sociale si a dezvoltării locale în zonele rurale

II.5.3. Instrumentul financiar temporar – #NextGenerationEU (PNNR),

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar – #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 -2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice.

Mecanism de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro.

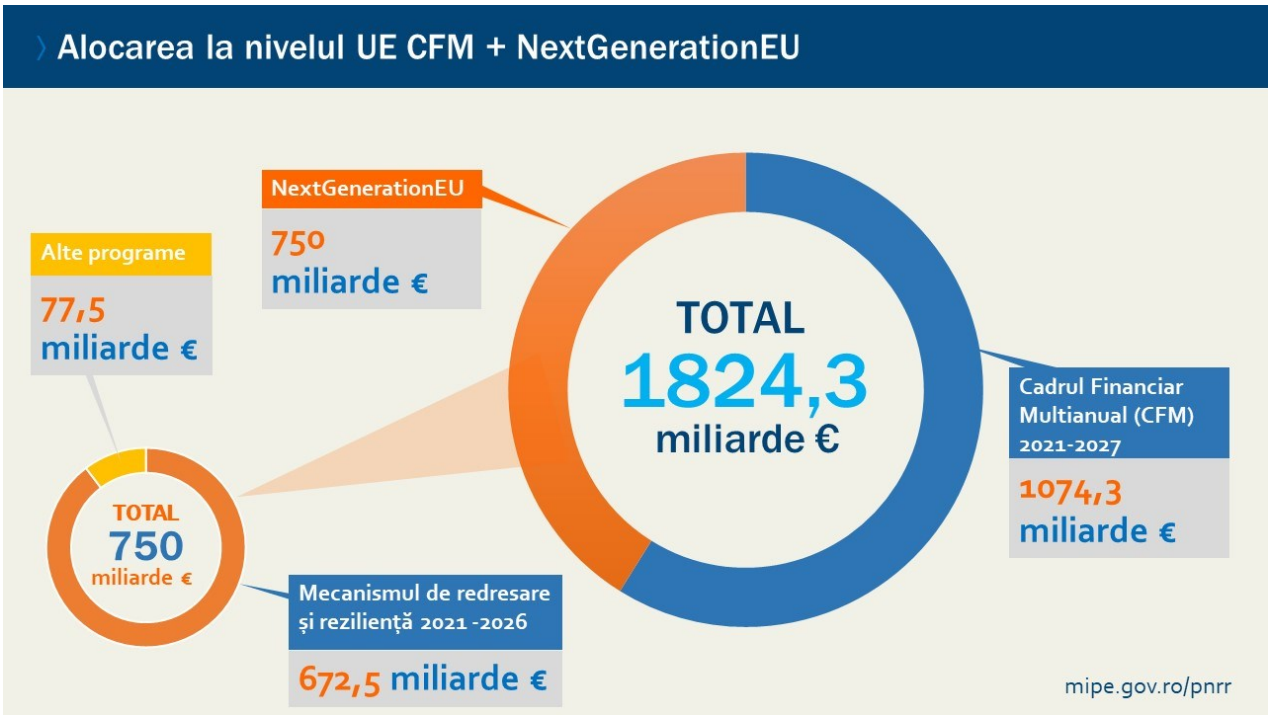

Scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței

economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și portunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

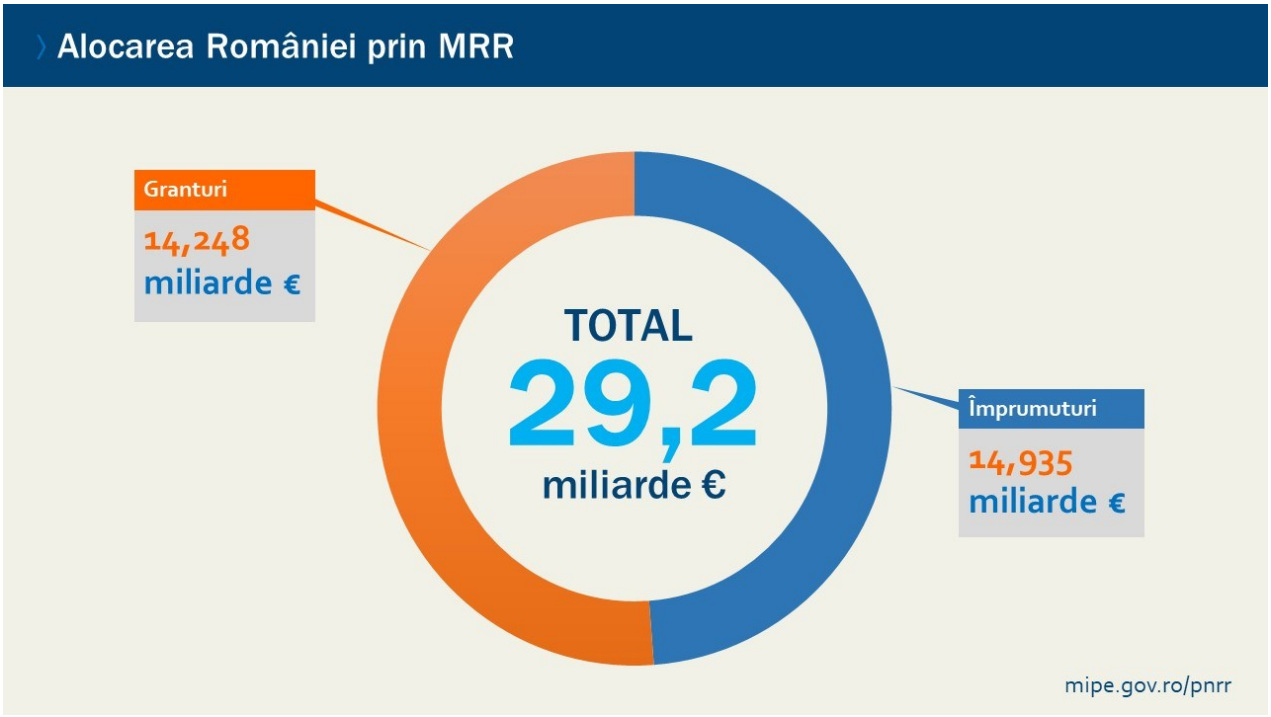

În total, România ar primi 14,248 miliarde sub formă de grant și aproximativ 14,935 miliarde sub formă de împrumuri pentru un total de 29,2 miliarde euro.

Regula stabilită prin propunerea de Regulament (aflată încă în negociere la nivel european) este ca 70% din granturi să fie angajate până la finalul anului 2022, termenul limită pentru accesarea diferenței de 30% din granturi fiind 31 decembrie 2023. În plus, plățile pentru proiectele care vor fi incluse în programele naționale de redresare și reziliență trebuie făcute până în decembrie 2026.

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul Plan de Relansare și Reziliență (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență. România se află în această etapă.

Planul de Relansare și Reziliență pe care România îl elaborează acum se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de Comisia Europeană.

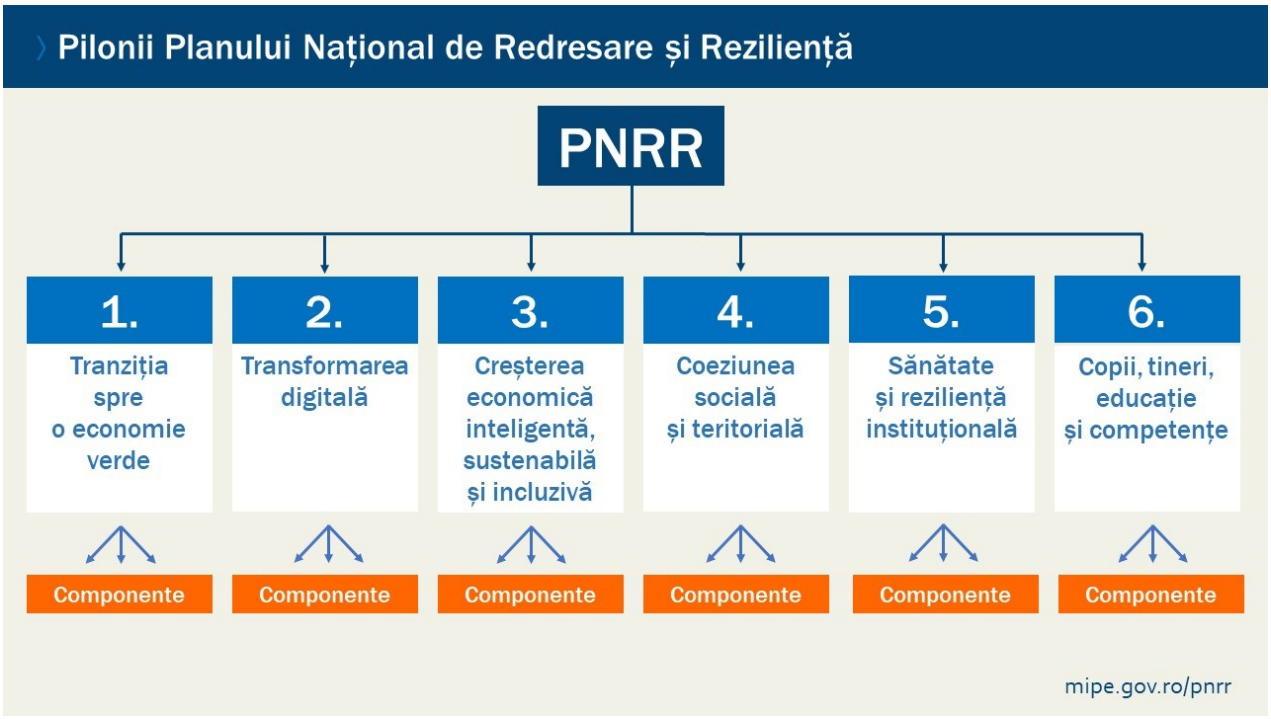

PNRR se referă la un pachet coerent de investiții publice și reforme propuse în baza Recomandărilor Specifice de Țară 2019-2020 . Aceste reforme și proiecte de investiții publice trebuie puse în aplicare până în 2026.

PNRR are la bază 6 piloni principali:

1. Tranziția spre o economie verde;
2. Transformarea digitală;
3. Creșterea economică inteligentă, sustenabilă și incluzivă;
4. Coeziunea socială și teritorială;
5. Sănătate și reziliență instituțională;
6. Copii, tineri, educație și competențe.

În România, Mecanismul de redresare și reziliență finanțează investiții și reforme care se preconizează că vor transforma profund economia și societatea acestei țări. Printre măsurile notabile se numără:

Asigurarea tranziției către o economie verde: planul României prevede investiții de 3,9 miliarde euro în modernizarea infrastructurii feroviare, inclusiv a căilor ferate și a materialului rulant electrificate sau cu emisii zero. În plus, 2,7 miliarde euro vor fi investite în renovarea eficientă din punct de vedere energetic și renovarea seismică a clădirilor multifamiliale și publice, ceea ce va aduce beneficii pentru mediu și va reduce facturile la energie ale gospodăriilor Valul de renovări va spori rezistența clădirilor la seisme și le va face mai accesibile pentru persoanele cu handicap și persoanele în vârstă. Reformele și investițiile în valoare de 855 de milioane euro vor sprijini producția de energie curată prin eliminarea treptată a producției de cărbune și lignit și prin utilizarea surselor regenerabile de energie și a hidrogenului. În plus, planul include măsuri de protecție a biodiversității și a mediului axate pe împădurire, reîmpădurire și pepiniere forestiere, precum și alte măsuri privind biodiversitatea pentru reconstrucție ecologică și protecția speciilor, cu investiții în valoare de 1,1 miliarde euro.

Sprijinirea tranziției digitale: planul prevede 1,5 miliarde euro pentru digitalizarea administrației publice în domenii-cheie precum justiția, ocuparea forței de muncă și protecția socială, mediul, gestionarea funcției publice și dezvoltarea competențelor, achizițiile publice, securitatea cibernetică, fiscalitatea și vama, cu construirea simultană a unei infrastructuri guvernamentale securizate de tip cloud și eliberarea de cărți de identitate electronice pentru 8,5 milioane de români. Planul investește 470 de milioane euro pentru dezvoltarea unui sistem integrat de e-sănătate, care să conecteze peste 25.000 de furnizori de asistență medicală și sisteme de telemedicină. În plus, 881 de milioane EUR vor fi alocate digitalizării educației în vederea îmbunătățirii competențelor pedagogice digitale, precum și a conținutului educațional și a echipamentelor digitale.

Consolidarea rezilienței economice și sociale: planul va sprijini un proces decizional mai bun și sustenabilitatea fiscală prin intermediul unui cadru bugetar consolidat, al unor reforme ale administrației fiscale și ale cadrului fiscal, al unei reforme a sistemului de pensii și al unui control mai bun al cheltuielilor. Planul va îmbunătăți mediul de afaceri prin măsuri de consolidare a independenței sistemului judiciar și de îmbunătățire a calității și eficienței acestuia, intensificând combaterea corupției și sprijinind un sistem decizional previzibil, informat și participativ. Planul va contribui totodată la consolidarea rezilienței sistemului de sănătate prin investiții de 2 miliarde euro în infrastructuri spitalicești moderne și va îmbunătăți sistemul educațional prin măsuri cuprinzătoare care să vizeze toate nivelurile de învățământ. În plus, reforma venitului minim de incluziune va simplifica și va îmbunătăți sprijinul social pentru persoanele cele mai vulnerabile, creând în același timp stimulente pentru ocuparea forței de muncă și formare profesională. Planul României va sprijini coeziunea teritorială și socială prin dezvoltarea, modernizarea și decarbonizarea transportului rutier și prin îmbunătățirea siguranței rutiere, prin reforme și investiții în valoare de 3,9 miliarde euro.

II.5.4. Programe cu finanțare de la bugetele naționale

- **PROGRAMELE FINANȚATE PRIN COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII S.A.**

Compania Națională de Investiții S.A. funcționează în baza Ordonanței nr.25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții CNI S.A. cu modificările și completările ulterioare.

Finanțator: Guvernul României

Program de finanțare: Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar

Solicitanți eligibili: Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza

unor legi speciale, inclusiv persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului „Lucrări în primă urgență”.

Activităţi eligibile: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

1. Subprogramul „Săli de sport”
2. Subprogramul „Bazine de înot”
3. Subprogramul „Complexuri sportive”
4. Subprogramul „Așezăminte culturale”
5. Subprogramul „Unități și instituții de învățământ de stat”
6. Subprogramul „Patinoare artificiale”
7. Subprogramul „Unități sanitare”
8. Subprogramul „Săli de cinema”
9. Subprogramul „Lucrări în primă urgență”
10. Subprogramul „Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate”
11. Subprogramul „Drumuri de interes local și drumuri de interes județean”
12. Subprogramul „Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă”
13. Subprogramul „Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor”

- **PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ - PNDL / ANGHEL SALIGNI**

Reprezintă sursa principală de finanţare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice. Programul Naţional de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), stabileşte cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanţă naţională, care susţin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară şi socio-educativă.

Finanţator: Guvernul României

Programe de finanțare și solicitanți eligibili:

- ✓ Programul privind reabilitarea, modernizarea şi/sau asfaltarea drumurilor de interes judeţean şi de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unităţile administrativ-teritoriale cu resurse turistice - Hotărârea Guvernului nr.577/1997;
- ✓ Programul de dezvoltare a infrastructurii şi a unor baze sportive din spaţiul rural - Ordonanţa Guvernului nr.7/2006, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.71/2007, cu modificările ulterioare;
- ✓ Programele multianuale prioritare de mediu şi gospodărire a apelor - Ordonanţa Guvernului nr.40/2006, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.61/2007, cu modificările ulterioare pentru programul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c);

- ✓ Programul Reabilitare și modernizare - 10.000 km drumuri de interes judeţean şi drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr.530/2010.

Obiectivul programului: obiectivul prioritar ale PNDL este finalizarea tuturor obiectivelor finanțate prin alte programe închise în prezent, precum și sprijinirea autorităților publice locale în prioritizarea finanțărilor, astfel încât România, în integralitatea ei, să devină un spațiu construit eficient, în care toți locuitorii să aibe acces egal la resurse, să beneficieze de creșterea calității vieții și să se faciliteze dezvoltarea comunităților funcție de potențialul acestora și de strategiile de dezvoltare durabilă, pe principii de competitivitate și coeziune teritorială. Programul este dedicat realizării unor obiective de investiții de infrastructură de dimensiuni reduse ca volum care nu îndeplinesc criterii de eligibilitate pe programe cu finanțare europeană sau la care este imperios necesară finalizarea acestora pentru respectarea unor angajamente asumate de România în cadrul Uniunii Europene.

Activităţi eligibile: Obiectivele de investiţii care pot fi finanţate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare/extindere/reabilitare/modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- ✓ sisteme de alimentare cu apă şi staţii de tratare a apei;
- ✓ sisteme de canalizare şi staţii de epurare a apelor uzate;
- ✓ unităţi de învăţământ preuniversitar (grădiniţe, şcoli generale primare şi gimnaziale, licee, grupuri şcolare, colegii naţionale, şcoli profesionale, şcoli postliceale, unităţi de învăţământ special de stat);
- ✓ unităţi sanitare;
- ✓ drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare (drumuri judeţene, drumuri de interes local, drumuri comunale şi/sau drumuri publice din interiorul localităţilor);
- ✓ poduri, podeţe sau punţi pietonale;
- ✓ obiective culturale de interes local (biblioteci, muzee, centre culturale multifuncţionale, teatre);
- ✓ platforme de gunoi;
- ✓ pieţe publice, comerciale, târguri, oboare;
- ✓ modernizarea bazelor sportive;
- ✓ sediile instituţiilor publice ale autorităţilor administraţiei publice locale, precum și a instituţiilor publice din subordinea acestora;
- ✓ infrastructura turistică dezvoltată de autorităţile publice locale ca instrument de punere în valoare a potenţialului turistic local, pentru obiectivele de investiţii aflate în proprietatea publică sau privată a unităţilor administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Finanţare

Programul se finanţează prin transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MDLPA, din fonduri aprobate anual cu această destinaţie în bugetele locale ale unităţilor administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, MDLPA întocmeşte și aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administraţiei publice, lista finală cu obiectivele de investiţii care se finanţează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administraţiei.

Pentru transferul sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administraţiei, cu destinaţia finanţării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanţare unităţile administrativ-teritoriale pot solicita lunar, în scris Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administraţiei, în funcţie de necesităţi, transferul sumelor alocate cu destinaţia finanţării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanţare, în termen de 30 de zile de la efectuarea transferurilor de sume. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administraţiei virează sumele alocate şi aprobate prin ordin de plată direct în conturile beneficiarilor.

- **PROGRAMELE DERULATE DE ADMINISTRAȚIA FONDULUI PENTRU MEDIU**

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”. Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Pentru beneficiarii publici, respectiv comuna Roșia, se identifică următoarele programe de finanțare prin AFM:

Programul Programul Apă și Canalizare:

Obiectivul programului: prima conectare la rețeaua de apă și canal, în vederea creșterii managementului durabil al apei

Beneficiari eligibili: unitățile administrativ-teritoriale și ADI din care fac parte UATurile

Activități finanțate:

Finanțarea se acordă pentru fiecare categorie de solicitant, după cum urmează:

a) UAT cu o populație cuprinsă între 2001 și 10000 de locuitori –maximum 9.000.000 de lei pentru fiecare proiect de extindere a sistemului de alimentare cu apă sau a sistemului de canalizare/colectare a apelor uzate;

b) UAT cu o populație de peste 10000 de locuitori –maximum 12.000.000 de lei pentru fiecare proiect de extindere a sistemului de alimentare cu apă sau a sistemului de canalizare/colectare a apelor uzate.

Programul Piste pentru Biciclete

Obiectivul programului: îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin stimularea utilizării transportului nepoluant, concomitent cu reducerea traficului motorizat.

Beneficiari eligibili: unitățile administrativ-teritoriale (condițiile de eligibilitate vor fi adaptate în funcție de posibilitățile de racordare la „autostrăzile" velo realizate prin intermediul MDLPA)

Programul Garduri

Obiectivul programului:

1. achiziția,instalarea de echipamente și/sau montajului de dispozitive de tipul gardurilor electrice (generator impulsuri, role fir gard electric, izolator inel gard electric, conectori fir gard electric și tijă împământare) ori a altor mijloace, permise de lege, destinate alungării sau împiedicării pătrunderii animalelor din speciile de faună de interes cinegetic în interiorul culturilor sau așezărilor;

2. efectuarea de lucrări de împrejmuire ori instalare de garduri la limita culturilor sau așezărilor aflate în zone populate cu animale din specii de faună de interes cinegetic ori amplasate pe traseele acestora.

Suma eligibile/unitate: În cadrul programului se acordă o finanțare nerambursabilă în cuantum de maximum 3.500.000 lei pentru fiecare proiect, reprezentând 100% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile.

Programul Eficiență Energetică în Clădiri Publice

Obiectivul programului: modernizarea și creșterea eficienței energetice a clădirilor publice, contribuind în același timp la îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și la reducerea consumului anual de energie primară și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie.

Beneficiari eligibili:

a) Unităţile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraş, municipiu, judeţ, definite conform Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
b) Subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiului Bucureşti, definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

c) Instituţiile publice din subordinea/în coordonarea autorităţilor deliberative ale administraţiei publice locale.

Suma eligibilă pentru comune:

a) 3.000.000 lei pentru comune cu o populaţie de până la 5.000 de locuitori inclusiv;
b) 6.000.000 lei pentru comune cu o populaţie de peste 5.001 locuitori;

Programul Iluminat

Obiectivul programului:
Modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat existente având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu surse LED, completarea sistemului de iluminat public existent cu corpuri de iluminat cu surse LED (în situațiile în care stâlpii de pe tronsonul respectiv nu sunt echipați cu corpuri de iluminat sau acestea sunt deteriorate/nefuncționale), precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de telegestiune aferente obiectivelor de investiții.
Beneficiari eligibili: UAT organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu
Suma eligibilă pentru comune:
a) pentru comune cu o populație de până la 5.000 de locuitori —maximum 1.000.000 lei;
b) pentru comune cu o populație de peste 5.001 de locuitori —maximum 2.000.000 lei;

Programul Stații de Încărcare

Obiectivul programului: dezvoltarea infrastructurii de alimentare a vehiculelor cu energie electrică.
Beneficiari eligibili: Instituţiile Publice și Unitățile Administrativ-Teritoriale
Suma eligibilă pentru comune: maximum 1.000.000 lei;
Mai multe informații: https://www.afm.ro/

II.5.5. Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri

Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile Publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

- **GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) și NORVEGIENE**

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare

Finanțator: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021

Domenii finanțate:

- dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului;
- energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică;
- dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM;
- sănătate publică;
- cercetare;
- patrimoniu cultural, antreprenoriat cultural și cooperare culturală;
- justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen;
- afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității;
- educație, burse, ucenicie și antreprenoriat pentru tineri;
- dialog social și muncă decentă;
- cetățenie activă–societate civilă;
- mediu și schimbări climatice.

Mai multe informații: https://www.eeagrants.ro/apeluri

- **EUROPA CREATIVĂ - Subprogramul Cultură**
  Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului.

  Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu.

Finanțator: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare.

Domenii finanțate: cultură și audiovizual

Mai multe informații: https://www.europa-creativa.eu/

- **PROGRAMUL LIFE** - instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru **mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei**

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului LIFE pentru perioada 2021-2027 este de a contribui la tranziția la realizarea unei economii circulare, economie curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și rezilientă la schimbările climatice–inclusiv prin tranziția către o energie curată, de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității.

Începând cu 2021, LIFE va finanța, de asemenea, acțiuni legate de eficiența energetică și de energia din surse regenerabile.

Acordul la care s-a ajuns cu Parlamentul European alocă un pachet financiar în valoare totală de 5,432 miliarde EUR pentru programul LIFE pe perioada 2021-2027. Această creștere a bugetului reflectă acordul la care s-a ajuns în cadrul bugetului pe termen lung al UE (CFM) de a aplica un obiectiv general privind clima de cel puțin 30% cuantumului total al cheltuielilor din cadrul CFM al UE și al Instrumentului de redresare al UE, Next Generation EU.

Programul LIFE este structurat după cum urmează:

1. domeniul „Mediu”, care include:

(a) subprogramul „Natură și biodiversitate”;

(b) subprogramul „Economia circulară și calitatea vieții”;

2. domeniul „Politici climatice”, care include:

(a) subprogramul „Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea”;

(b) subprogramul „Tranziția către o energie curată”.

Mai multe informații: http://lifeprogram.ro/

CAPITOLUL II.6. Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală

II.6.1. Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei Roșia, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice și cu dezvoltarea teritorială, estimarea impactului proiectelor s-a realizat în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse.

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă un document cu caracter normativ și prospectiv care cuprinde o analiză reală a teritoriului local, atât din punct de vedere al situației existente, cât și din punct de vedere al oportunităților de dezvoltare.

Identificarea oportunităților de dezvoltare trebuie urmată de acțiuni concrete pentru implementarea proiectelor, dar și pentru monitorizarea implementării. Implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile necesare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona fondurile de la bugetul local.

Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea instituțională de a iniția proiecte și de a lucra în parteneriate pentru atingerea scopurilor strategice. Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică bine definită.

În vedere implementării Strategiei de Dezvoltare Locală se vor parcurge următorii pași:

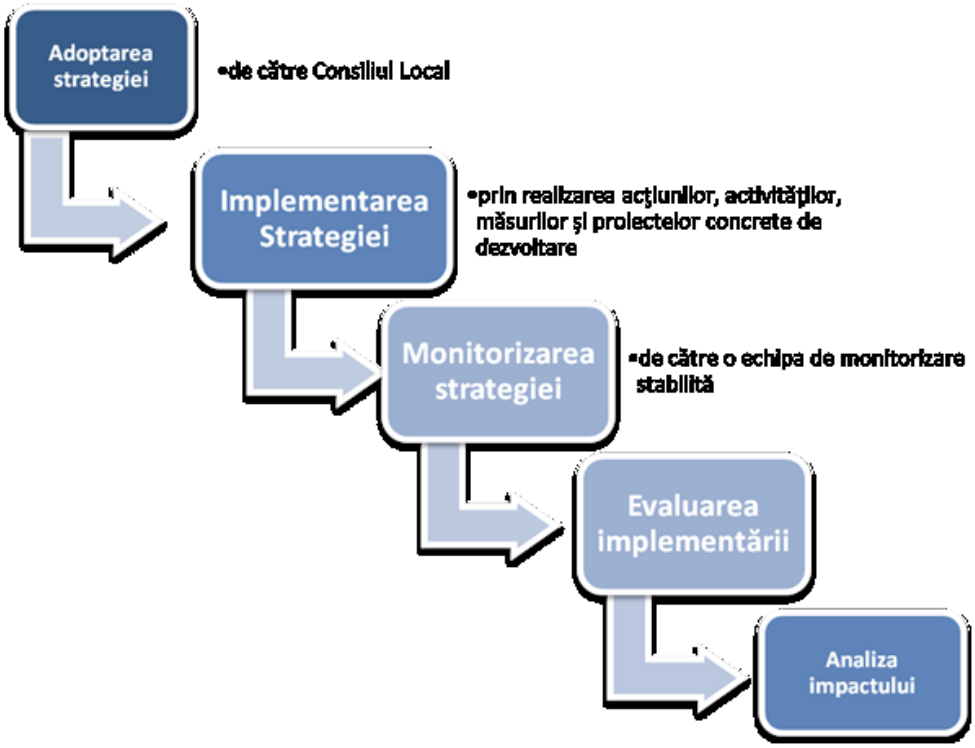

Implementarea strategiei de dezvoltare locală

II.6.2. Prioritizarea portofoliului de proiecte

Portofoliul de proiecte propus pentru orizontul de timp 2030, este unul larg și cuprinzător, astfel încât să rezolve problemele identificate și să contribuie la îndeplinirea viziunii de dezvoltare. Totuși, implementarea strategiei va fi realizată în baza unui proces de prioritizare al investițiilor, în baza unor criterii de selecție, precum:

a) Gradul de maturitate al ideii de proiect
b) Contribuția ideii de proiect la atingerea priorității de investiții
c) Contribuția ideii de proiect la îndeplinirea indicatorilor Obiectivului Strategic
d) Caracterul integrat al ideii de proiect
e) Surse de finanțare disponibile

II.6.3. Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Monitorizarea evoluţiei implementării strategiei este în principiu o practică formală puţin cunoscută şi asumată în mediul instituţional public. Această procedură va fi realizată de angajații aparatului propriu de specialitate, desemnați prin decizia Primarului comunei Roșia. Monitorizarea strategiei va consta în verificarea implementării activităților, colectarea datelor necesare pentru indicatorii de evaluare pentru a aprecia performanţele strategiei în raport cu obiectivele stabilite.

Strategia va fi monitorizată prin intermediul unor rapoarte anuale întocmite de către responsabilii numiți, care vor evalua:

a) stadiul în care se află diversele acţiuni programate în cadrul strategiei;

b) revizuirea acţiunilor, acolo unde este cazul;
c) timpul estimat până la îndeplinirea acţiunilor;
d) alte aspecte solicitate de Consiliul local.

Se vor monitoriza activitățile, rezultatele și resursele strategiei, astfel:

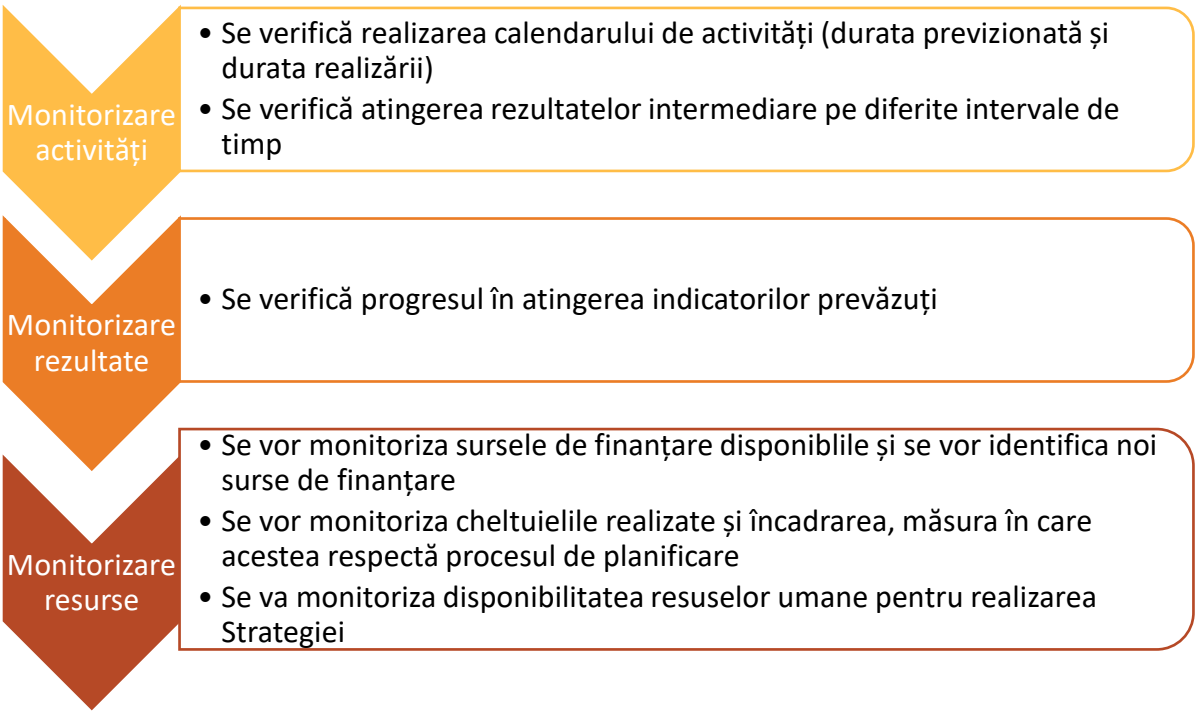

II.6.4. Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Evaluarea va fi realizată de către aceeaşi echipă care realizează și activitatea de monitorizare a Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conţine situaţia indicatorilor de evaluare. În urma monitorizării și evaluării Strategiei se poate recomanda revizuirea acesteia conform noilor priorități identificate.

Se recomandă revizuirea documentului programator la perioade mai mari de timp (3-5 ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore sau în cazul realizării altor documente strategice importante care necesită integrare în strategia de dezvoltare.

Procesul de evaluare va fi realizat în baza următoarelor criterii:

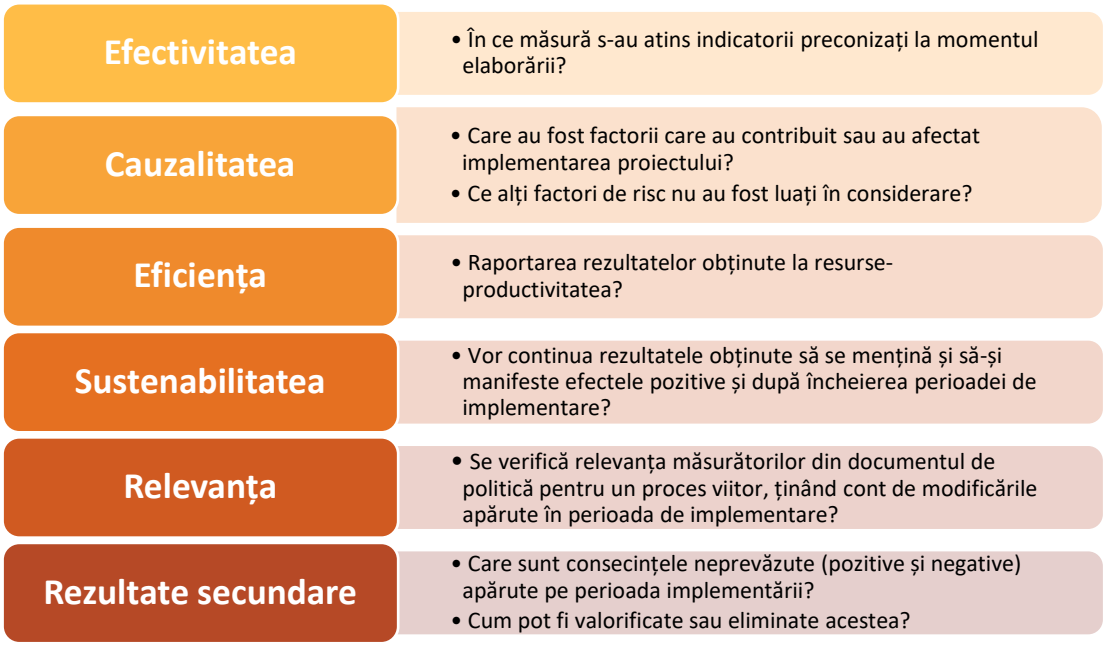

Criterii pentru evaluarea strategiei de dezvoltare

O evaluare a impactului strategiei se va face la sfârșitul perioadei de programare, respectiv în anul 2027, când se vor putea compara rezultatele înregistrate la sfârșitul perioadei față de perioada de bază, anul 2020. Evaluarea va aprecia, în egală măsură performanța–realizarea obiectivelor propuse și procesul–modul în care au fost atinse obiectivele strategice. Abaterile constatate vor impune luarea unor măsuri de corecție agreate de comun acord prin contractele de finanțare semnate între părți.

II.6.6. Indicatori de monitorizare

Colectarea și prelucrarea informațiilor de încredere, cuantificate și actualizate regulat, agregate la nivelul indicatorilor de dezvoltare durabilă, va permite măsurarea performanțelor în atingerea obiectivelor stabilite prin prezenta strategie și raportarea corectă a rezultatelor. Pentru realizarea evaluării corespunzătoare privind implementarea strategiei, se vor lua în considerare următorii indicatori de monitorizare:

Denumire indicator	Cod indicator	Unitate de măsură	An de referință
DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 – AMENAJAREA TERITORIULUI, DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE RUTIERE ȘI A INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE			
Străzi reabilitate/asfaltate	DS1_1	km	2020
Piste de biciclete	DS1_2	km	2020
Locuințe racordate la rețeaua de apă potabilă	DS1_3	% din totalul gospodăriilor	2020

Locuințe racordate la rețeaua de canalizare menajeră	DS1_4	% din totalul gospodăriilor	2020
Locuințe racordate la rețeaua de gaz	DS1_5	% din totalul gospodăriilor	2020
Autobuze electrice/hibride pentru transportul public	DS1_6	Număr	2020
Autobuze electrice/hibride pentru transportul elevilor	DS1_7	Număr	2020
Drumuri forestiere modernizate	DS1_8	Km	2020
Drumuri agricole modernizate	DS1_9	Km	2020
Camere de supraveghere video	DS1_10	Număr	2020
Servicii publice digitalizate	DS1_11	Număr	2020
Măsuri de digitalizare implementate	DS1_12	Număr	2020
Persoane instruite privind utilizarea noilor tehnologii	DS1_13	Număr persoane	2020
DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 – ECONOMIE LOCALĂ și AGRICULTURĂ			
Agenți economici care beneficiază de facilitățile parcului industrial	DS2_1	Număr	2020
Măsuri de spijinire al întreprinderilor de economie socială	DS2_2	Număr	2020
Acțiuni de promovare a comunei pentru atragerea investitorilor	DS2_3	Număr	2020
Acțiuni pentru promovarea dezvoltării economiei circulare și în sprijinul dezvoltării afacerilor locale	DS2_4	Număr	2020
Echipamente și utilaje agricole domeniul public	DS2_5	Număr	2020
Echipamente și utilaje agricole domeniul privat	DS2_6	Număr	2020
Numărul cooperativelor și/sau a grupurilor de producători din comuna Roșia	DS2_7	Număr	2020
Centre de colectare, depozitare și/sau desfacere a produselor agricole	DS2_8	Număr	2020
Centre de colectare, depozitare și/sau desfacere a fructelor de pădure	DS2_9	Număr	2020
Suprafaţa de teren agricol cultivată	DS2-10	Hectare	2020
Numărul agenților economici care activează în sectorul agricol	DS2-11	Număr	2020

Gradul de colectare al impozitelor și taxelor persoanelor juridice	DS2-12	%	2020
Numărul agenților eocnomici care au adoptat soluții pentru tranziția către economia circulară	DS3-13	Număr	2020
DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 – EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ			
Numărul infrastructurilor educaționale reabilitate/extinse/modernizate	DS3_1	Număr	2020
Numărul infrastructurilor educaționale nou înființate	DS3_2	Număr	2020
Evoluția populaţiei şcolare	DS3_3	Număr	2020
Gradul de promovabilitate	DS3_4	Număr	2020
Rata de părăsire timpurie a școlii	DS3_5	%	2020
Rata de participare a adulților la cursurile de formare profesională	DS3_6	%	2020
Evoluția personalului didactic pe niveluri de educaţie	DS3_7	%	2020
DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – PROTECȚIA MEDIULUI și A CLIMEI			
Investiții în energia verde/regenerabilă	DS4_1	Mii lei	2020
Gradul de eficientizare al consumului de energie	DS4_2	%	2020
Gradul de colectare selectivă a deșeurilor	DS4_3	%	2020
Gradul de eficientizare al consumului de energie	DS4_4	%	2020
Acțiuni de informare și promovare privind colectarea selectică	DS4_5	Număr	2020
DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 – SĂNĂTATE și INCLUZIUNE SOCIALĂ și CULTE			
Număr de întreprinderi sociale sprijinite	DS5_1	Număr	2020
Număr persoane asistate social	DS5_2	Număr persoane	2020
Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii sanitare	DS5_3	Mii lei	2020
Servicii sociale noi	DS5_4	Număr	2020
Infrastructură socială nou creată sau modernizată	DS5_5	Număr	2020
Sporul natural	DS5_6	%	2020

DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 – TURISM, CULTURĂ și RECREERE			
Numărul structurilor de cazare	DS6_1	Număr	2020
Numărul locurilor de cazare în unitățile de primire turistică din localitate	DA6_2	Număr	2020
Obiective turistice nou introduse în circuitul turistic	DA6_3	Număr	2020
Numărul manifestațiilor culturale organizate	DS6_4	Număr	2020
Gradul de diversificare al activităților recreaționale	DS6_5	Număr	2020
Numărul de turiști	DS6_6	Număr persoane	2020
Numărul nopților de cazare	DS6_7	Număr	2020
Monumente istorice restaurate și modernizate	DS6_8	Număr	2020
DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ și COOPERARE			
Numărul parteneriatelor public-private	DS7_1	Număr	2020
Aderarea UAT la noi asociații de dezvoltare comunitară integrată	DA7_2	Număr	2020
Schimburi de experiență	DA7_3	Număr persoane participante	2020
Gradul de colaborare cu localități din alte țări	DS7_4	Număr localități colaboratoare	2020
Parteneriate public-private	DS7_5	Număr	2020
DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 – SMART VILLAGE ȘI DIGITALIZARE			
Echipamente hardware nou achiziționate	DS8_1	Număr	2020
Servicii publice digitalizate	DS8_2	Număr	2020

BIBLOGRAFIE

Documente strategice:

- Strategia de dezvoltare locală a Comunei Roșia 2014 - 2020
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României–România policentrică 2035
- Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021–2027
- Programul Operațional Regional Centru 2021-2027
- Planul Național de Redresare și Reziliență 2020– document consultativ
- Strategia Privind Digitalizarea Educației Din România 2030 - Document în consultare publică în perioada 18 decembrie 2020 – 15 februarie 2021
- Strategia Națională pentru Prevenirea Situațiilor de Urgență,
- Strategia Națională pentru Gestionarea Riscului de Inundații pe termen mediu și lung (HG nr.846/2010),
- Strategia integrată de dezvoltare urbană Sibiu

Alte surse:

- Buletin de date statistice și informații sintetice, Trimestrul I–2020 - document elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
- Recesământul populației și al locuințelor–an 2011
- Baze de date statistice - Tempo Online
- Lista monumentelor istorice 2015–județul Sibiu

Pagini web:

- https://primariarosia-sb.ro/- Site-ul oficial al comunei Roșia
- https://www.siiir.edu.ro/ - pagină oficială a Ministerului Educației și Cercetării Științifice ce cuprinde informații privind rețeaua școlară
- https://ro.wikipedia.org/ - Enciclopedia liberă Wikipedia
- https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000
- http://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000
- https://www.acor.ro/